

ENERGETIKA BEZ ZÁRUKY

Kde leží trvalá udržateľnosť

CRM systém vám zefektívni
vzťahy so zákazníkmi

Chcete stihnúť viac?
Naučte sa odpočívať!

wüstenrot

KOMPLEXNÁ PONUKA NA BÝVANIE?

U nás najvýhodnejšie!

MEDZIÚVER

už od
1,69 % p.a.

POISTENIE

so zľavou
až 25 %

ZADARMO

poistenie
zodpovednosti

VÝHODNÝ ÚVER A POISTENIE

Nečakáme na budúcnosť

Pripravili sme pre vás komplexnú ponuku s výhodným medziúverom na bývanie, s poistením nehnuteľnosti so zľavou až 25 % a ako darček zadarmo poistenie zodpovednosti za škodu pre všetkých príslušníkov domácnosti s poistnou sumou 25 000 €. Úroková sadzba 1,69 % p. a. prvých 24 mesiacov, počas nasledujúcich 24 mesiacov 3,99 % p. a. a 5,99 % p. a. zvyšnú dobu trvania medziúveru.

Vo Wüstenrote robíme všetko pre to, aby bol váš domov taký, ako ste si ho vysnívali.

 www.wuestenrot.sk

INFOLINKA: 0800 111 123
02/57 889 901

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.

IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25
goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor a konateľ

filin@goodwill.eu.sk
redakcia@goodwill.eu.sk
tel.: 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová

obchodná riaditeľka

nagyova@goodwill.eu.sk
valeria.nagyova@gmail.com
tel./fax: 02/48 28 74 25
tel.: 0911 80 70 10

PhDr. Miloš Nemeček

Senior Partner

goodwill@goodwill.eu.sk
tel./fax: 02/48 28 74 25

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s., Slovenská pošta, a. s. a súkromní distribútori. Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie. Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie a inštitúcie. Časopis na stiahnutie aj na Apple iPad™

Predplatné:

12 € ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Artwell Creative, s. r. o., Bratislava
www.artwell.sk

Tlaè:

FABER, s. r. o., Bratislava

Koláž na obálke: Peter Buček (k článku na strane 24)

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja. Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori. Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Bezpečná energia pre Európsku úniu

Slovensko aj Česká republika majú veľmi silnú priemyselnú základňu, v ktorej hrá smerodajnú úlohu strojárstvo, oceľiarstvo a automotive. Európska komisia sleduje s rešpektom, ako vlády oboch krajín udržiavajú túto priemyselnú základňu a snažia sa ju rozvíjať. Za dôležitý základ pre úspešné pokračovanie v tejto snahe pokladáme bezpečné a cenovo prijateľné zásobovanie elektrickou energiou.

S tým súvisia aj veľké úlohy, pred ktorými dnes stojíme a ktoré sa týkajú výstavby nadnárodnej štruktúry energetických vedení. Berieme vážne obavy vlád členských krajín zo situácie, keď sa v mojej vlasti, Nemecku, transportujú veľké objemy energie zo severu na juh a siete v Poľsku, Českej republike aj na Slovensku sú pritom vystavené záťaži. Našou snahou je z európskej úrovne prispieť k čo najvyššej bezpečnosti dodávok energie. Preto spolu s prevádzkovateľmi prenosových sietí pracujeme na vytvorení celoeurópskej siete prekonávajúcej hranice s pomocou nových uzlov využívajúcich najmodernejšie technológie.

V Českej republike a na Slovensku je významnou súčasťou energetického mixu jadrová energia. V Európe v súčasnosti vyrábajú jadrové elektrárne asi 30 % elektrickej energie. V súlade s kompetenčnými pravidlami, ktoré stanovila Lisabonská zmluva, Európska komisia rešpektuje každé rozhodnutie členských štátov – ich vlád a parlamentov – o tom, či budú svoj energetický mix budovať s využitím jadrovej energie alebo bez nej. V EÚ máme 14 členských štátov s jadrovými elektrárnami a 13 bez nich. Takže v niektorých krajinách je podiel jadrovej energie nula a v iných 40, 50 alebo viac percent.

Je tu však jeden spoločný menovateľ pre celú Európsku úniu – naša bezpečnostná filozofia, podľa ktorej sa vo všetkých existujúcich i plánovaných jadrových elektrárnach aplikujú najvyššie technicky možné bezpečnostné štandardy.

V súčasnosti ide aj o to, aby sme v spolupráci s členskými štátmi dôsledne vyhodnotili veľmi rozsiahle výsledky nedávnych záťažových testov a poznatky z nich využili v návrhoch novelizácie európskej smernice o jadrovej bezpečnosti.

Verím, že z tohto pohľadu je Európske jadrové fórum v Bratislave veľmi kompetentná platforma, na ktorej chceme aj v budúcnosti viesť dialóg o všetkých otázkach jadrovej energetiky so Slovenskom a Českou republikou a ktoré chceme čo najužšie prepojiť s dianím v európskej energetickej politike.

Günther Oettinger

komisár Európskej únie pre energetiku

(Z príspevku predneseného počas Európskeho jadrového fóra v máji 2012 v Bratislave)

Na ceste k novej energetickej architektúre

Energetické systémy väčšiny krajín zatiaľ nie sú pripravené na prechod k trvalo udržateľnej a bezpečnej energetickej architektúre. Tá je potrebná na to, aby v budúcnosti optimálne využili svoj ekonomický rast. **24**

Ekonomika

- 6 Poučí sa Západ od Ázie?**
- 8 Preťažená planéta**
Ukazovateľ HDP je len časť pravdy
- 9 Topmanažéri: recesia je aj šanca**
Konferencia Biznis fórum 2012
- 10 Cesta konkurencieschopnosti pre Európu**
Inovácie a súťaž poháňajú rast
- 12 Naš francúzsky problém**
Hollandove recepty nemusia fungovať
- 14 Fiškálna únia: áno, ale s daňovou autonómiou**
Hovorí ekonóm Jean Pisani-Ferry

Podnikanie

- 18 Kvalitný manažment zvyšuje hodnotu firmy**
- 19 Pracovné právo 2012 – stále v pohybe**
- 20 Právnické osoby čakajú zmeny**
Register účtovných závierok
- 21 Slovenskí podnikatelia a daňové raje**
Túžba po anonymite
- 22 Povinnosti ma nielen dlžník, ale aj veriteľ**
- 74 Firmy sa orientujú na organický rast**

Energetika

- 24 Na ceste k novej energetickej architektúre**
- 27 Ministerstvo pripraví novú stratégiu energetiky**
Hovorí minister hospodárstva SR
Tomáš Malatinský
- 28 SSE vstupuje na trh s plynom**
Riaditeľ divízie obchodu a služieb
Szilárd Mangult

Doprava a logistika

- 30 Lodná doprava je bezpečná**
- 31 DHL: 25 rokov na slovenskom trhu**
- 33 PointPark Properties dokončil projekt Build-To-Suit v Lozorne**
- 35 GEFCO prepája železničné dráhy v Európe**

Ako si vybrať CRM riešenie

Pre každého podnikateľa je kľúčové mať dobré vzťahy so zákazníkmi. CRM ich pomáha budovať. **46**

Chcete stihnúť viac? Naučte sa odpočívať!

Často si uvedomujeme, že v práci prepíname svoje sily – ale ako sa odpútať a nájsť si čas na regeneráciu a vzťahy? **66**

Automobily

- 36** Bratislavský autosalón rastie a krásnie
- 40** Havarijné poistenie môže zmierniť straty

Informačné a komunikačné technológie

- 44** Počítačová bezpečnosť: aktuálne riziká
Hrozby idú cez mobily a sociálne siete
- 46** Ako si vybrať CRM riešenie

Obce – mestá – regióny

- 48** Výstavba cyklocesty sa blíži k záveru
- 49** Doprava v BSK zohľadní potreby samospráv

Cestovný ruch

- 51** Hotel Danubia Gate Bratislava
- 52** Tunisko – mediteránny bonus Európy

Zdravie

- 54** Zákerní votrelci
Nebezpečné chlamýdie
- 55** Nová liečba lupusu pôsobí cielene
- 57** Na pomoc zlyhávajúcemu srdcu
- 58** Pri počítači pozor na suché oko
- 59** Neuropsychiatria chce pomáhať ľuďom v zložitej dobe

Potraviny

- 60** Slovenský zákazník pozorne vníma cenu aj kvalitu
- 61** Kvalitné potraviny z regiónov na stoly

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 64** Dialóg pre generácie a spoločnosť
Európsky rok aktívneho starnutia
- 65** Zodpovedné podnikanie a spokojnosť v práci

Štýl

- 66** Chcete stihnúť viac?
Naučte sa odpočívať!
- 68** Ako si vybrať nábytok do kancelárie
- 69** Žijeme v ére H2H – human to human
- 69** Miss Army Slovensko 2012

English Annex

- 72** How to Compete in Europe
- 73** Slovak Nuclear Power Plants Run Safely

Etické podnikanie vs. zavádzanie spotrebiteľa

Niektoré menšie firmy, ale aj veľké spoločnosti v konkurenčnom prostredí idú pri propagácii svojich produktov „na doraz“. Niekedy sa to prejavuje až zavádzaním spotrebiteľa, čo podľa Martina Mazaga zo spoločnosti Prime Time nie je v súlade s trendmi správania sa moderných firiem. „Ide o známe hviezdíčkové odkazy, doplnky a dodatky, ktoré si spotrebiteľia prvotne neprečítajú, lebo ich jednoducho nezaregistrujú,“ povedal M. Mazag počas Medzinárodnej konferencie o zodpovednom podnikaní v Bratislave.

V rámci vzťahov s verejnosťou, direct marketingu a sales promotion by sa podľa Mazaga mali spoločnosti riadiť etickými kódexmi, ktoré existujú v rámci reklamy, ale aj v iných odvetviach. Ani pri komunikácii so svojimi zamestnancami a akcionármi by vedenie spoločnosti nemalo informácie zatajovať, prekrúcať či zahmlievať.

M. Mazag neočakáva rýchly obrat v oblasti neetickej komunikácie. „Dôležité však je, že čoraz viac spotrebiteľov sleduje, ako sa firmy správajú, a majú na ne komplexnejší pohľad,“ konštatoval. Ich vystupovanie voči komunite a životnému prostrediu sa tak odráža aj na spotrebiteľskom správaní, ale aj pri náboře nových zamestnancov. Tí su viac motivovaní pracovať vo firmách, ktoré dodržiavajú etické štandardy. **TA/JF**

Potenciál živnostníkov

Potenciál, ktorý má Slovensko v živnostníckych, v remeslách a malých podnikoch, si spoločnosť málo všima. Odznelo to na slávnostnom Sneme Slovenského živnostenského zväzu (SZZ), ktorý sa zišiel v Bratislave pri príležitosti 20. výročia zväzu.

„Veríme, že táto vláda bude mať citlivejší prístup napríklad k daňovej reforme,“ povedal prezident SZZ Stanislav Čižmárík. Živnostníci a malí podnikatelia žiadajú väčšiu

M. Malatinský a S. Čižmárík

podporu a aj viac investícií. „Potom vieme zabezpečiť aj väčšiu zamestnanosť,“ dodal S. Čižmárík. Na sneme sa zúčastnil aj minister hospodárstva Tomáš Malatinský, podľa ktorého existuje priestor na diskusiu medzi živnostníkmi a jeho rezortom.

Delegáti snemu žiadajú aj podporu a zlepšenie systému odborného vzdelávania a zavedenie duálnej prípravy v živnostenských a malých podnikoch. **VN/TA**

Poučí sa Západ od Ázie?

Východná Ázia prekonala finančnú krízu vďaka reálnej ekonomike a zníženiu životnej úrovne. Západ by sa mal z jej príbehu poučiť a vyvodiť záver, že sa treba uskromniť. Tvrdí to Mahathir Mohamad, malajský premiér v rokoch 1981 až 2003, ktorého mnohí považujú za tvorca hospodárskeho zázraku v tropickej krajine, ktorá sa prepracovala medzi ekonomické „tigre“. Západ by podľa neho mal prehodnotiť niektoré svoje princípy. „Svet je ešte stále eurocentrický. Ale silno pochybujem o neomylnosti Európanov. Predovšetkým sa mi nepáči, že používajú dvojaký meter,“ uviedol s odkazom na riešenie doterajších menových kríz.

M. Mohamad pripomenul najmä ázijskú krízu z konca 90. rokov. Keď vtedy ázijské krajiny

stratili peniaze v dôsledku znehodnotenia svojich mien, prijali to ako fakt. Niektoré sa obrátili na Svetovú banku a MMF. V záujme zotavenia Malajzia zaviedla pevný kurz a zakázala obchodníkom s devízami siahať na jej menu ringgit.

„Jediná cesta, ktorá môže viesť k zotaveniu európskych hospodárstiev, je priznanie si, že teraz treba schudobnieť a už nežiť nad pomery,“ vyzýva M. Mohamad. „Potrebujeme nový Bretton Woods, v ktorom by boli chudobné krajiny lepšie reprezentované. Systém pevných kurzov by mal byť založený na zlate alebo hospodárskom výkone. Činnosť bánk by mala byť lepšie kontrolovaná a malo by sa zamedziť prehnánym pákovým efektom,“ navrhuje. **TA/FT**

Via Bona Slovakia

Prestížne ocenenie Via Bona Slovakia, ktorým Nadácia Pontis každoročne vyjadruje verejné uznanie firmám a podnikateľom za filantropiu a zodpovedné podnikanie, má víťazov za rok 2011.

Hlavnú cenu pre veľké podniky za komplexný prístup k zodpovednému podnikaniu si so sláv-

nostného vyhlasovania odniesli zástupcovia Východoslovenskej energetiky, ktorá popri tom získala aj Zelenú cenu za projekt v oblasti životného prostredia. V oblasti firemnej filantropie získali Cenu za dlhodobý pozitívny vplyv podniku na spoločnosť a okolitú komunitu Slovenské elektrárne.

Hlavnú cenu pre malé a stredné podniky za uplatňovanie princípov zodpovedného podnikania si prevzali zástupcovia spoločnosti Martinus.sk. Etickú cenu za transparentnosť a odstraňovanie získala spoločnosť Bayer. Cenu za zodpovedný prístup k zamestnancom udelili firme NESS KDC a Cenu za zodpovedné pôsobenie na trhu Vydavateľstvu The Rock. Cena za zapájanie zamestnancov do dobrovoľníctva patrí spoločnosti Maxman Consultants. Na galavečere odovzdali aj ocenenie za účasť na aktivitách Twins – Zodpovedný dodávateľský reťazec.

Držitelia ocenenia Twins

Arval Slovakia a Hewlett-Packard Slovakia
Elektro-Haramia a Západoslovenská energetika
Harmanec-Kuvert a VÚB
Institute of Promotion a Slovak Telekom
Podtatranská Hydina a Tesco Stores SR
ProCS a Slovnaft
ProGrup a Embraco Slovakia
Remeslo strojál a Slovalco
Slavstroj a Východoslovenská energetika
Stroje a mechanizmy a Slovnaft

VN

Vyšší rozpočet EÚ

Rozpočtové záväzky Európskej únie v rámci dlhodobého rozpočtového výhľadu na roky 2014 až 2020 presiahnu podľa kvalifikovaných predpokladov bilión eur. Oproti predošlému rozpočtovému výhľadu na roky 2007 až 2013 je to približne o 4,8 % viac. Toto zvýšenie presahuje aj očakávanú infláciu vo výške okolo 2 %. „Na druhej strane, tieto prostriedky nie sú vynegociované, pretože niektorí čisti platcovia ako Nemecko, Holandsko a ďalší naznačujú, že nebudú s takýmto stropom súhlasíť a budú žiadať zníženie celkového objemu zhruba o 100 miliárd eur,“ upozornil na stretnutí s médiami poslanec Európskeho parlamentu Sergej Kozlík. Zároveň časť členských krajín a europoslancov navrhuje zvýšenie budúcoročného rozpočtu únie o 6,8 % oproti roku 2012. Toto zvýšenie je podľa Kozlíka potrebné najmä z dôvodu záväz-

kov EÚ voči členským krajinám. Ak si tie budú nárokovat' čerpanie finančných prostriedkov podľa súčasných odhadov Európskej komisie, nenavýšený rozpočet by podľa S. Kozlíka nemusel všetky požiadavky pokryť.

Oživenie podľa Westerwelleho

Guido Westerwelle

Nemecký minister zahraničných vecí Guido Westerwelle predstavil poslancom Spolkového snemu šesťbodový návrh podpory hospodárskeho rastu v Európe. Prvý bod sa týka rozpočtových výdavkov a reaguje na francúzsky

návrh vytvoriť „Európsky pakt rastu“. Ten by mal podľa nemeckého ministra viesť k lepšiemu využívaniu alternatívnych finančných zdrojov, napríklad peňazí z rozvojových fondov. Po druhé, Európska komisia a členské štáty by mali investovať 80 miliárd eur z nevyužitých peňazí v štrukturálnych fondoch do projektov

na posilnenie hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti. Ako tretí bod navrhuje efektívnejšie využívať odborné posudky Európskej investičnej banky, aby sa zvýšila dostupnosť úverov pre malé firmy.

Po štvrté, investície do infraštruktúry so zapojením PPP, ako sú obnova a výstavba cestnej, železničnej, telekomunikačnej či energetickej siete, prinesú nové pracovné príležitosti a podporia rast ekonomiky. Piatou prioritou je rozvoj domáceho trhu a jeho rozšírenie na nové oblasti, napríklad na e-commerce. A po šieste, potrebné je posilnenie voľného obchodu. Európa musí podľa Westerwelleho dosiahnuť dohody s tradičnými aj novými veľkými ekonomikami na celom svete, od Severnej a Južnej Ameriky až po Áziu.

Nemecké firmy v SR majú hlad po odborníkoch

Nemecký veľvyslanec v SR Axel Hartmann tlmočil ministromi hospodárstva Tomášovi Malatinskému spokojnosť nemeckých investorov s možnosťami a podmienkami investovania na Slovensku. Poukázal však na nedostatok odborných pracovných síl na slovenskom trhu práce. Minister ho informoval, že chce túto otázku riešiť na úrovni vlády, v spolupráci s ministerstvom školstva a ďalšími zainteresovanými rezortmi.

Slovensko vlani v zahraničnom obchode s Nemeckom dosiahlo prebytok 2,625 miliardy eur, pričom vývoz do SRN dosiahol 11,494 miliardy eur a import predstavoval 8,868 miliardy eur. Nemecko je s výrazným odstupom najdôležitejším obchodným partnerom SR a tretím najvýznamnejším zahraničným investorom v SR. Na Slovensku pôsobí viac ako 450 firiem s nemeckou majetkovou účasťou s ročným obratom 15 miliárd eur a 90 000 pracovníkmi.

Cezhraničné investovanie v Rakúsku

Rakúske firmy investovali vlani do podnikateľských aktivít v zahraničí 22 miliárd eur, z toho iba 5,1 miliardy eur v krajinách strednej a východnej Európy. Región tým stratil rozhodujúce postavenie v ich podnikateľských zámeroch. Vlani vložili Rakúšania veľké sumy najmä do podnikania v Holandsku, Nemecku a Turecku. V Číne umiestnili 700 miliónov eur. Naopak, firmy zo zahraničia vložili do podnikania v Rakúsku vyše 10 miliárd eur. Rakúski priami investori získali vlani v zahraničí dividendy v sume viac ako 6,7 miliardy eur. Zahraniční vlastníci si predisponovali z Rakúska zisk 5,5 miliardy eur. Tradične najviac ich prichádza z Nemecka, Talianska a Švajčiarska.

Neoznačené články a fotografie na tejto dvojstrane sú zo servisu TASR.

Management
LIVE

AKO SA STAŤ
PODNIKATEĽOM ROKA

01 GV 125626

Generálni partneri:

CNC
Corporate and Network Consulting

EMARK
riešenia pre lepší manažment

Vema

Partneri:

atradius
managing risk, enabling trade

ABRA
informačné systémy

Mediálni partneri:

EUROBIZNIS **instore**

UR **konferencie**
databáza konferencií

SITA **education**
databáza kurzov v štúdiu

GOODWILL **Zoznam.sk**

PP **ht.cz**

Preťažená planéta

Ukazovateľ HDP nám už neposkytuje dosť verný obraz bohatstva národov

Nedávne roky nám priniesli úspechy pri vytváraní integrovanej a stabilnej globálnej ekonomiky. Dnes však v nej vidíme trhliny; do popredia sa dostáva udržateľnosť a ľudská dimenzia.

Nová správa o globálnej udržateľnosti vydaná panelom odborníkov, ktorý zriadil generálny tajomník OSN, s názvom *Odolní ľudia, odolná planéta: budúcnosť hodná našej voľby* (Resilient People, Resilient Planet: A Future Worth Choosing), odhaľuje zlyhanie a dokonca neschopnosť súčasného globálneho poriadku zaviesť drastické zmeny potrebné na dosiahnutie skutočnej „udržateľnosti“.

Redizajn globalizácie: bubnovanie na poplach

Správa predstavuje víziu „udržateľnej planéty, spravodlivej spoločnosti a rastúcej ekonomiky“, a súčasne aj 56 implementačných odporúčaní na realizáciu takého cieľa. Ide pravdepodobne o najvýznamnejšiu medzinárodnú výzvu na radikálny redizajn globálnej ekonomiky, aká bola doteraz vydaná.

Napriek svojmu bohatému obsahu správa *Odolní ľudia, odolná planéta* uvádza len málo konkrétnych, praktických riešení. Jej naj-

Správa panelu OSN o udržateľnosti je doteraz najvýznamnejšou výzvou na reformu globálnej ekonomiky.

cennejšie krátkodobé odporúčanie – výmena existujúcich ukazovateľov rozvoja (HDP a jeho variantov) za komplexnejšie, inkluzívne meradlá bohatstva – sa javí, akoby ho autori doplnili na poslednú chvíľu. Bez rýchlej a rozhodnej medzinárodnej akcie, ktorou by sa udržateľnosť dostala ako priorita pred zachovaním statusu quo, hrozí správe osud jej predchodkyne, priekopnickej Brundtlandovej správy z roku

1987. Tá zaviedla koncept udržateľnosti a takisto volala po zmene paradigmy – no potom ju ignorovali.

Žiadne garancie dlhodobého prežitia ľudstva

Report *Odolní ľudia, odolná planéta* v úvode parafrázuje Charlesa Dickens a jeho výrok, podľa ktorého dnešný svet „zažíva tie najlepšie časy a súčasne tie najhoršie časy“. Ako celok dosiahlo ľudstvo bezprecedentnú prosperitu; urobili sa veľké kroky, ktoré viedli k zníženiu globálnej chudoby. Rozvoj vedy a techniky revolučne mení naše životy, obmedzuje dosah chorôb a transformuje komunikáciu.

Na druhej strane, nerovnosť zostáva stále vysoká a v mnohých krajinách rastie. Krátkodobé politické a ekonomické stratégie podporujú konzum a zadlžovanie, ktoré spolu s globálnym rastom populácie vystavuje prírodné prostredie čoraz väčšej záťaži. „Okolo roku 2030,“ konštatuje panel OSN, „bude svet potrebovať prinajmenšom o 50 % viac potravín, o 45 % viac energie a o 30 % viac vody – a to všetko v čase, keď udržanie zdrojov ohrozujú environmentálne limity.“ Aj napriek významnému pokroku v ostatných 25 rokoch sa ľudstvu nepodarilo stabilizovať zdroje, zabezpečiť ochranu prírodných ekosystémov alebo inak zabezpečiť vlastné dlhodobé prežitie.

Ako presadiť vedecké poznatky do politiky?

Môže byrokratický report – akokoľvek vplyvný – spôsobiť zmenu? Bude sa teraz celý svet, na rozdiel od roku 1987, hrnúť, aby splnil výzvu panelu OSN na „transformáciu globálnej ekonomiky“? V skutočnosti sa zrejme reálna akcia zrodí z krízy samotnej. Ako upozorňuje panel, nikdy nebolo jasnejšie, že zmena paradigmy je potrebná v záujme dosiahnutia skutočne udržateľného globálneho rozvoja.

Kto však bude koordinovať nejaký medzinárodný proces, ktorým sa preskúmajú cesty vedúce k presadeniu takejto zmeny? Kto zabezpečí, že zistenia vedcov sa pretavia do efektívnych procesov vo verejnej politike?

Po prvé, musí tu byť významné medzinárodné a interdisciplinárne výskumné úsilie so snahou riešiť tieto problémy komplexne.

Odporúčanie správy OSN vytvoriť medzinárodný vedecký panel je teda krok správnym smerom. Vytvorenie takéhoto orgánu však zaberie istý čas, pričom v praxi bude dôležité dostať poznatky k tvorcom politik rýchlo.

Naše životy meriame nesprávnymi meradlami

Komisia na meranie ekonomickej výkonnosti a sociálneho pokroku zriadená francúzskym prezidentom Nicolasom Sarkozym vydala v roku 2010 správu, ktorá odráža súčasný konsenzus odborníkov na sociálne vedy. Podľa nich nesprávne meriame naše životy, keď používame ako meradlo pokroku rast HDP na obyvateľa.

Potrebuje nové ukazovatele, ktoré nám povie aj to, či neničíme produkčnú základňu podopierajúcu náš blahobyt.

Medzinárodný program pre ľudské dimenzie Univerzity OSN (UNU-IHDP) ponúkol takéto ukazovatele vo svojej Správe o inkluzívnom bohatstve (Inclusive Wealth Report – IWR). Tá predkladá také chápanie udržateľnosti, ktoré zohľadňuje prírodný, výrobný, ľudský aj sociál-

ny kapitál. IWR pritom už priniesla aj komplexnú analýzu rozličných zložiek bohatstva pre vybrané krajiny a ich väzieb na ekonomický rozvoj a blahobyt ľudí. Uvádza aj stratégie založené na sociálnom manažmente týchto aktív.

Komplexnosť problémov si žiada interdisciplinárny dialóg

Prvá správa IWR, ktorá sa zameriava na 20 krajín z rozličných svetadielov*, bude oficiálne uvedená na júrovej konferencii Rio+20 v Riu de Janeiro. Predbežné výsledky prezentovali jej tvorcovia na konferencii Planéta pod tlakom v marci v Londýne.

IWR predstavuje zásadný prvý krok v transformácii globálnej ekonomickej paradigmy už tým, že nám umožňuje zhromažďovať korektné informácie, pomocou ktorých by sme mali hodnotiť náš ekonomický rozvoj a blahobyt – a prehodnotiť naše potreby a ciele. Aj keď nebola správa zamýšľaná ako univerzálny ukazovateľ udržateľnosti, ponúka rámec na dialóg so širším spektrom hráčov z environmentálnej, zo sociálnej a z ekonomickej oblasti.

Situácia je kritická. Ako správa Odolní ľudia, odolná planéta výstižne upozorňuje, „drôtovanie dier na okrajoch“ už nebude stačiť. To je varovanie najmä pre tých, ktorí sa spoliehajú na to, že naše problémy vyriešia technológie pre obnoviteľné zdroje energie a „zelená“ ekonomika. Panel OSN oživil volanie po ďalekosiahlejších zmenách globálneho ekonomického systému. Výzvou pre nás je, aby tentoraz po slovách nasledovali aj činy.

Partha Dasgupta,
Univerzita v Cambridge
Anantha Duraipah,
Pedagogická univerzita v Pekingu
(Obaja autori pôsobia v Medzinárodnom programe pre ľudské dimenzie a globálnu environmentálnu zmenu.)

© Project Syndicate
Ilustračné obrázky: TASR, SXC

* IWR 2012 hodnotí tieto krajiny: Austrália, Brazília, Čile, Čína, Ekvádor, Francúzsko, India, Japonsko, Južná Afrika, Kanada, Keňa, Kolumbia, Nemecko, Nigéria, Nórsko, Rusko, Saudská Arábia, USA, Veľká Británia, Venezuela.

Topmanažéri: recesia je aj šanca

Na konferencii BIZNIS FÓRUM 2012 odovzdali ocenenia AFISP, ceny organizátorov aj publika.

Špičkoví manažéri zo Slovenska a ČR prezentovali názory na na tému globálnej recesie na 6. pokračovaní konferencii o biznise a networkingu BIZNIS FÓRUM 2012, ktorú pripravila personálno-poradenská spoločnosť SOFISOL v spolupráci so spoločnosťou M. C. TRITON Slovakia. Konferencia s podtitulom Globálna recesia – príležitosť pre najlepších sa uskutočnila 4. apríla v Bratislave. Zúčastnilo sa na nej 150 manažérov z obidvoch krajín.

Konkurencieschopnosť

BIZNIS FÓRUM svojou profesionálnou úrovňou opäť potvrdilo vysokú kvalitu odborných podujatí spoločnosti SOFISOL. Odznali podnetné príspevky skúsených manažérov, pričom spoločný menovateľ prezentácií bol pozitívny a optimistický pohľad na tému recesie.

Informácie o rizikách a negatívnych dosahoch krízy sa k nám dostávajú denne a zo všetkých strán. Optimistické prognózy sú zriedkavé – ale okrem priestoru na zmeny prináša recesia aj rad pozitív. Zo skúseností vieme, že naša konkurencieschopnosť je v čase recesie závislá od inovácií, nových postojov, dôslednej proklientskej orientácie a schopnosti správne sa rozhodnúť. Horšie časy by nás okrem iného

Zlatica Puškárová a Pavol Pitoňák

mali naštartovať aj k efektívnejšiemu využívaniu vlastných zdrojov a sil. Príklady z histórie potvrdzujú, že pre firmy s vynikajúcimi nápadmi a prostriedkami sa recesia stala jedinečnou strategickou príležitosťou.

Na konferencii BIZNIS FÓRUM vystúpili Vladimír Bezděk (Generali Slovensko poisťovňa), Jaroslav Vonkomer (OVB Allfinanz Slovensko), Pavol Pitoňák (Wüstenrot), Václav Novák (M. L. Moran), Rastislav Podhorec (AFISP) a Miron Zelina (Privatbanka). Netradičnou prezentáciou/scénkou s názvom Nebeská sponď sa predstavili Pavel Vosoba (M.C.TRITON) a Tomáš Vysoudil (Allianz poisťovňa, ČR).

Partneri a ocenení

Odborným garantom projektu bola už tradične Asociácia finančných sprostredkovateľov a fi-

nančných poradcov (AFISP). Na záver konferencie boli odovzdané ocenenia AFISP za rok 2011.

Dve ocenenia získala spoločnosť OVB Allfinanz Slovensko a jedno spoločnosť Partners Group SK. Cenu organizátorov konferencie získala Darina Huttová (AFISP) a cenu publika Miron Zelina (Privatbanka).

Generálnym partnerom konferencie bola spoločnosť Edenred Slovakia a partnermi: finančná skupina AXA, Generali Slovensko poisťovňa, OVB Allfinanz Slovensko, Union poisťovňa, Wüstenrot stavebná sporiteľňa, Wüstenrot poisťovňa, Privatbanka, ProCare, VIP Travel, Walmark, Avita International, Dell, ST, Elesko, Holiday Inn, Beauty Derm, Pivovary Topvar a EUROMINERÁL.

PR

Cesta konkurencieschopnosti pre Európu

Otázku konkurenčnej schopnosti Európskej únie neotvorila kríza eura. Ochrana silnej pozície Európy vo svetovej ekonomike bola kľúčovým motívom už pri vytvorení jednotného trhu.

Od tých čias záujem o tému konkurencieschopnosti EÚ ešte narástol – z veľkej časti pod vplyvom výzvy, ktorú predstavujú krajiny ako Čína.

Analógia neplatí: firma uberá iným priestor na trhu, ale exportne úspešná krajina pomáha iným svojimi dovozmi.

Pri odpovedi na otázku, ako zabezpečiť udržateľný a inkluzívny ekonomický rast v Európe, prichádzame k záveru, že tvorcovia politik a verejnosť by v prvom rade mali vnímať me-

dzinárny obchod ako vzájomne prospešnú výmenu tovarov a služieb. Z pohľadu získania výhod v tejto výmene hrá zásadnú úlohu rast produktivity a inovácií. Na to, aby sa takýto rast zabezpečil, sú prinajmenšom také dôležité stratégie, ktoré európskych daňových poplatníkov nestoja nič, ako tie, ktoré čerpajú prostriedky z verejných zdrojov.

Medzinárodný obchod nie je pretláčanie rukou

Medzinárodný obchod treba prestať považovať za hru s nulovým súčtom, v ktorej niektoré krajiny strácajú to, čo iné získavajú. Je samozrejmé, že firmy, ktoré pôsobia v rovnakej brandži, sú navzájom v priamej konkurencii; prírastky trhového podielu niektorej z nich sú na úkor konkurentov. To zväčša znamená, že ak firma prekoná svojich konkurentov, objem jej tržieb a mzdových prostriedkov sa zväčší.

Mnoho ľudí to potom – nanešťastie – vidí tak, že aj prosperita ich krajiny si analogicky vyžaduje, aby predstihla iné krajiny. Takéto chápanie medzinárodnej konkurencieschopnosti stále stojí za širokou škálou politických iniciatív vrátane priemyselnej politiky. Tá smeruje k vytváraniu a obrane „národných šampiónov“ a k podpore celého spektra tzv. strategických odvetví.

Priemyselná politika – áno či nie a až pokiaľ?

Pri uvedenom prístupe sa objavujú dva problémy. Po prvé, existuje len málo dôkazov na podporu domnienky, že priemyselná politika zväčšuje podiel krajiny na svetovom obchode. Vládne zásahy založené na úvahách o strategickom obchode až príliš často poskytujú krytie na ochranu domáceho priemyslu, ktoré poškodzuje ostatné krajiny – a v konečnom dôsledku aj vlastnú ekonomiku takéhoto ochránára.

Ak sú firmy vystavené férovej konkurencii, tak aby prežili, musia inovovať – a to posilní ekonomiku.

Po druhé – čo je dôležitejšie – stavanie analógie medzi firmou a krajinou je hlboko chybné. Keď sa firma stane konkurencieschopnejšou, vytlačí svojich konkurentov, ktorí pocitlia stratu a nemajú za to nijakú kompenzáciu. Ale keď sa produktívnejšou stane krajina, zvyšuje svoj vývoz a získava viac prostriedkov na import, takže môžu rásť aj vývozy ďalších krajín. Tak je

rastúci dovoz pre krajinu podnetom na posilnenie jej vývozu – zatiaľ čo záujmom firmy je prekonať svojich konkurentov, od ktorých však nikdy nemusí nič kupovať.

Nositel' Nobelovej ceny za ekonómiu Paul Krugman nazýva vonkajšiu konkurencieschopnosť „nebezpečnou posadnutosťou“ – prinajmenšom do tej miery, pokiaľ je založená na analógii firma – krajina. Ale ak sa konkurencieschopnosť odvoláva na produktivitu, potom zostáva zmysluplným konceptom. Rast produktivity a inovácií prospieva krajine nie tým, že jej pomáha konkurovať ostatným krajinám, ale tým, že môže vyrábať a spotrebúvať viac, resp. vyrábať a spotrebúvať rovnaké množstvo s menšími zdrojmi.

Inovácie vynútené konkurenciou poháňajú rast

Pochopenie konkurencieschopnosti v tomto zmysle je predpoklad pre úspešné skoncipovanie a realizáciu rastovej agendy pre Európu. Prestížny výskumný tím sformovaný harvardským ekonómom Philippom Aghionom a jeho spolupracovníkmi považuje inovácie za hnciu silu hospodárskeho rastu vo vyspelých krajinách.

To implikuje v prvom rade potrebu vystaviť firmu silnej domácej i zahraničnej konkurencii. Ak firma čelí silnej konkurencii a hrozbe prípadného zániku, obvykle sa snaží inovovať, aby prežila. EÚ by preto urobila dobre, ak by skombinovala finančnú podporu politik v oblasti výskumu a vývoja s pravidlami hospodárskej súťaže, ktoré udržia podniky „v strehu“. Sú-

časne musí úspešným inovátorom zabezpečiť primeranú patentovú ochranu.

V ostatných desaťročiach Európa nebola dost aktívna na týchto frontoch, ale ešte nie je príliš neskoro na to, aby zvýšila tempo. Ako najslubnejší sa pritom javí sektor služieb.

Nezabúdajme na rozvoj služieb

Na základe našej bežnej skúsenosti máme tendenciu vnímať inovácie v rovine čoraz sofistikovanejších a kvalitnejších výrobkov a výrobných procesov. Výroba je naozaj veľmi dôležitým zdrojom inovačného a ekonomického rastu. Ale každý program zameraný na podporu hospodárskeho rastu v Európe musí zahŕňať aj sektor služieb.

Inovácie, to nie sú len lepšie výrobky a technológie, ale aj lepšie služby.

Služby totiž predstavujú asi dve tretiny celkovej pridanej hodnoty v rámci ekonomiky EÚ. Pokiaľ ide o zamestnanosť, tam je podiel tohto odvetvia ešte väčší. Ba čo viac, od 90. rokov je samotný hospodársky rast v EÚ primárne ťahaný rozšírením služieb.

Súčasne s tým však rast produktivity v sektore služieb v EÚ zaostáva za vývojom v Spojených štátoch (dokonca aj pri zohľadnení možnosti, že pred krízou bol rast produktivity vo finančných službách USA sčasti iba fiktívny). To naz-

Philippe Maystadt

Bývalý belgický politik; stál aj na čele medzinárodných finančných inštitúcií; v súčasnosti profesor na Katolíckej univerzite v Leuvene. Vek: 64. Počas politickej kariéry v rokoch 1977 – 1999 bol poslancom, senátorom, členom regionálnej valónskej vlády, neskôr ministrom hospodárstva, ministrom financií a podpredsedom vlády Belgicka. V rokoch 1997 – 1999 predseda Rady guvernérov Európskej banky pre obnovu a rozvoj. V rokoch 2000 – 2011 prezident Európskej investičnej banky.

načuje, že v Európe zostáva dosť veľký nevyužitý potenciál rozvoja inovácií a produktivity.

Nehmotný kapitál sa nakoniec zhmotní

Samozrejme, najlepší typ rastu produktivity v službách, vyplývajúci z inovácií, je ten, ktorý zvyšuje kvalitu, a nie taký, ktorý zvyšuje kvantitu s rovnakým alebo menším objemom zdrojov – najmä pracovnej sily. Hovoríme tu o zdravotníctve, školstve a starostlivosti o seniorov. Inými slovami: rast produktivity by nemal viesť k zníženiu počtu zamestnancov pracujúcich pre viac pacientov, študentov a starších ľudí. Pri zvyšovaní produktivity v oblasti služieb sa stáva čoraz dôležitejším to, čo ekonómia nazývajú „nehmotný kapitál“. Tento nehmotný kapitál prinášajú investície do výskumu a vývoja, ale je tiež výsledkom investovania do zručnosti pracovníkov, do organizačných vylepšení, kvalitnejších procesov, nových koncepcií a tak ďalej.

Krajiny, v ktorých odvetvie služieb zabezpečilo veľký príspevok k rastu produktivity práce, to dokázali preto, lebo významne investovali do nehmotného kapitálu. Ukázali tak cestu, ako podnikat' rast inovácií – a to je cesta, po ktorej by mala ísť celá Európska únia.

Philippe Maystadt

© Project Syndicate / Europe's World
Medzitulky redakcia.

Náš francúzsky problém

Pred eurozónou sa v diaľke rysuje väčší problém, ako boli Grécko a Írsko.

Dôsledky ekonomických disproporcií môžu totiž tvrdo dopadnúť na jednu z dvoch najplyvnejších krajín EÚ.

Po tri desiatky rokov, za vlády pravice i ľavice, sledovalo Francúzsko rovnaké, navzájom nezlučiteľné, ak nie priamo protichodné ciele. Vzhľadom na to, že dlhová kríza tlačí francúzske banky – a tým aj francúzsku ekonomiku – k stene, niečo bude musieť povoliť. A to už skoro.

Až tento zlom nastane – takmer určite k nemu dôjde rok alebo dva po voľbách – vyvolá radikálne bolestné zmeny. Možno ešte ďalekosiahlejšie, ako bol štátny prevrat Charlesa de Gaulla, ktorý v roku 1958 viedol k vzniku piatej republiky.

Väčšina francúzskych politikov a byrokratov označuje podobné predstavy za vyťahovanie strašiakov. Vari vraj nie sú kľúčové ukazovatele,

Štedrosť sociálneho štátu vo Francúzsku poškodzuje rast potrebný na stabilizáciu eura.

ako pomerná veľkosť dlhu alebo trendy v rozpočtových deficitoch, v Spojených štátoch a vo Veľkej Británii horšie? Iste, francúzske problémy by sa mohli javiť ako porovnateľné s problémami „Anglosasov“ – nebyť však milovaného dieťaťa francúzskej politickej garnitúry: eura.

Euro, sociálny štát a daňový klin

Samotné euro sice hospodárske problémy Francúzska nespôsobil, ale oddanosť francúzskych politikov jednotnej mene predstavuje neprekonateľnú prekážku ich vyriešenia. Základným problémom je, že superštedrý sociálny štát (francúzske verejné výdavky predstavovali v roku 2010 približne 57 % HDP oproti 51 % vo Veľkej Británii a 48 % v Nemecku) dusia rast potrebný na to, aby euro zostalo životaschopné. Najzávažnejšie štrukturálne defekty súvisia s vysokými daňami zo mzdy a reguláciou trhu

kombinácia slabého rastu a stále rastúcej sociálnej záťaže má za následok chronické rozpočtové deficity. Posledný prebytok vykázala krajina v roku 1974.

Škrty a zdaňovanie

Aj francúzska predvolebná kampaň sa v dôsledku toho zameriavala na fiškálnu pozíciu Francúzska. Všetci sa zhodli, že je potrebné zníženie deficitu, ale mali rôzne názory na otázku, ako to dosiahnuť. Liečba navrhovaná Sarkozym spočívala v zvýšení rastu zmierením daňového zataženia zamestnávateľov pri súčasnom zvýšení sadzby DPH. Líder socialistov François Hollande chce zaviesť vyššie dane najmä pre bohatých ľudí a finančný sektor, ale aj pre veľké firmy.

Pretože jediné dve účinné riešenia – plnohodnotná politická únia v eurozóne, alebo vystúpenie z eura – sú vylúčené, nezostáva iné, ako sa tým celým nejakým pretrmácať. Takémuto prístupu sa potom hovorí aj „transferová únia“ a znamená nemilosrdné uťahovanie opaskov a klesajúcu životnú úroveň. Pretože silné krajiny – a Nemecko ako prvé – sú odhodlané limi-

Hollandove ľavicové opatrenia nevyriešia podstatu, len oddialia „deň zúčtovania“.

tovať svoj záväzok zachraňovať deficitné krajiny tým, že všetky transfery podmienia tvrdými rozpočtovými škrtmi.

Súčasne s tým vnucujú finančné trhy vládam fiškálne škrty, čo je aj prípad plánovanej novej fiškálnej zmluvy (na ktorej okrem iného trvalo Nemecko). Preto je z ekonomík eurozóny vysávaný dopyt. A ani silnejší vonkajší dopyt, vy-

práce, ktoré firmám sťažujú – alebo prinajmenšom neúnosne predražujú – možnosť znížiť počet zamestnancov v prípade zhoršenia ekonomických podmienok. OECD uvádza, že francúzsky „daňový klin“ (dane z príjmu plus sociálne poistenie odvádzané zamestnancami a zamestnávateľmi mínus hotovostné transfery, vyjadrené ako percento celkových nákladov práce) bol v roku 2010 na všetkých úrovniach príjmov domácností najmenej o 13 percentuálnych bodov nad priemerom OECD.

Nezamestnanosť, ktorá škrtí rast

Výsledkom sú zvýšené jednotkové náklady práce oproti porovnateľnej skupine krajín (najmä Nemecku) a pretrvávajúca vysoká nezamestnanosť. V 70. rokoch, keď bol prezidentom Valéry Giscard d'Estaing, nezamestnanosť každoročne rástla a do roku 1980 dosiahla mieru 6,3 %. Keď v roku 1981 nastupoval k moci François Mitterrand, sľuboval rýchly hospodársky rast a nižšiu nezamestnanosť, avšak jeho prezidentské spomalenie a rast počtu ľudí bez práce. Do roku 1997 dosiahla nezamestnanosť 11,4 % a odvtedy klesla pod 8 % iba v jednom roku (2008).

Vysoké jednotkové náklady práce a miera nezamestnanosti sa zasa podpisujú pod zníženie trendového tempa hospodárskeho rastu, najmä pre nedostatočne využitú pracovnú silu. Prítom

plyvajúci zo znehodnocovania eura oproti iným menám, nedokáže vyvážiť vplyv tohto výpadku na rast.

Blíži sa chvíľa lepenistov a ľavého frontu?

Francúzska vláda očakáva, že do roku 2014 sa rozpočtové príjmy vyrovnajú všetkým výdavkom s výnimkou dlhovej služby. Táto predpoveď však predpokladá pokračujúci rast, zatiaľ čo v skutočnosti Francúzsko sklzáva do recesie. Rozpočtový deficit teda pretrvá a potrebné budú ďalšie škrtky.

Francúzsko nemá oveľa horšie ukazovatele ako USA či Británia, zväzuje ho však euro.

Zatne verejnosť zuby a prehryzne to, alebo bude žiadať radikálnu zmenu smeru? V prípade druhého scenára by zmenu uskutočnila buď nejaká časť etablovanej politickej garnitúry, ktorá by sa vzoprela doterajším poriadkom, alebo by sa jej zhostil niektorý úspešný politický outsider – či už šéfka Národného frontu Marine Le Penová na pravicu, alebo Ľavicový front Jeana-Luca Mélenchona. Obe strany založili

prezidentskú kampaň na protekcionistickej platforme namierenej proti euru.

Ako presvedčiť Nemcov

Hollandov program predpokladá, že bolestným zmenám sa dá vyhnúť, a to uvoľnením európskych obmedzení. Nový prezident chce začať znovu rokovať o fiškálnej zmluve a zmeniť stanoviny Európskej centrálnej banky – možno tu ide o prvý náznak snahy rozlúčiť sa s európskou ortodoxiou.

Hollande tiež sľubuje, že napodobní svojho predchodcu a presvedčí Nemecko, aby robilo

to, čo potrebuje Francúzsko – teda že mu bude ďalej poskytovať svoje fiškálne transfery. Takým spôsobom by Francúzsko mohlo pokračovať vo svojom európskom projekte a na domácej životnej úrovni by to v strednodobom pohľade pocítilo menej.

Hollandovmu mentorovi Mitterandovi sa kedysi taký trik podaril. Nestalo sa tak však vďaka jeho väčšej šikovnosti, ale skôr preto, že Francúzsko bolo vtedy v silnejšej pozícii voči Nemecku ako dnes.

Prísnemu súdu sa hriešnici nevyhnú

Na napätie medzi zachovaním európskeho projektu (rovnajúceho sa jednotnej mene) a zabránením chronickej depresii zareaguje Francúzsko tak, že bude čo najdlhšie odkladať deň zúčtovania. Táto bezvýhodisková stratégia bude zrejme zahŕňať márne pokusy vsádzať na Nemecko a zúfalé ekonomické triky, ako v podstate nútené presúvanie domácich úspor v prospech financovania vládneho dlhu. Deň zúčtovania však raz príde – a keď sa to stane, čaká francúzsku vládnucu garnitúru prísny súd.

Brigitte Granvilleová,
Londýnska univerzita
© Project Syndicate

Krátené; titulok, perex a medzititulky redakcia; foto: TASR

VIEM, ČO CHCEM VEDIET

Vyberte si z aktuálneho spravodajstva TASR iba to, čo vás najviac zaujíma.

www.teraz.sk

.tasr.

Fiškálna únia: áno, ale s daňovou autonómiou

Je transferová únia nevyhnutným osudom eurozóny?

Francúzsky ekonóm Jean Pisani-Ferry je riaditeľom renomovaného európskeho thinktanku Bruegel so sídlom v Bruseli. Radil francúzskej vláde aj DG ECFIN. Jeho názory na problémy eurozóny možno charakterizovať ako optimisticko-skeptické.

■ Snaha potlačiť krízu trvá už tri roky. Ako hodnotíte výsledky?

Krízu sme zatiaľ nevyriešili, aj keď sme pocítili vlnu úľavy na začiatku tohto roka po tom, ako Európska centrálna banka masívne napumpovala likviditu do bankového sektora. Myslím, že ECB to urobila dobre a v konečnom dôsledku to malo efekt. Situácia medzi bankami sa viditeľne zlepšila.

Na konci minulého roka, predtým ako začala ECB pumpovať likviditu, bol stav blízky panike a bankový trh bol hlboko nefunkčný. ECB intervenovala a tlak sa vďaka tomu znížil. Výsledky aukcií štátnych dlhopisov sa zlepšili. Na druhej strane, žiaden zo základných problémov sa ešte nevyriešil. Je to, ako keď máte horúčku a vezmete si aspirín. Horúčka sa zníži, ale stále zostáva otázka, prečo vlastne mám horúčku. Keď prestanete brať aspirín, horúčka sa môže opäť zvýšiť. Môže stúpnuť, no nemusí, ale obávam sa, že v tomto prípade môže.

■ Stúpa teda dnes opäť horúčka?

V podstate už áno, pretože dôležité problémy eurozóny neboli doteraz vyriešené. Problémy sú sčasti fiškálne a tie už boli ošetrené - aj keď bankové systémy sú v niektorých krajinách stále krehké. No veci sú zložitejšie. Je tu tiež fakt, že kapitál netečie voľne medzi štátmi eurozóny. Myslím, že každý už pochopil, kde sú slabé miesta v eurozóne - tak ako bola vybudovaná. A kým neošetříme toto, dôvera sa na trh nemusí vrátiť. Nad tým všetkým je ešte viacero strednodobých problémov, napríklad nastavenie vzťahov medzi severom a juhom, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť.

■ Vidíte nejaké iskry nádeje?

Hlavným zámerom nových rozpočtových politik je smerovanie k obnoveniu trvalej udržateľnosti. Myslím si, že niektoré z reforiem, ktoré boli zavedené v južnej Európe - konkrétne v Talian-

Trhy neuveria eurozóne, kým nevyrieši svoje fundamentálne problémy.

sku a Španielsku - ukazujú, že vlády sa dali do pohybu a začínajú tento cieľ naplňovať. Teda zavádzajú prorastové reformy, ktoré môžu pomôcť ich konkurencieschopnosti.

■ A čo bankový systém?

Vynára sa veľká, systémová otázka závislosti medzi komerčnými a centrálnymi bankami. Niektoré banky sú aktívne aj cezhranične, ale práve týmto bankám teraz ich dohľad hovorí: pozrite sa, ak budete pokračovať v cezhraničnom požíčavani, prečo si neznižít svoje expozície? Preto v súčasnosti sledujeme akúsi fragmentáciu. Avšak, ak budeme mať menovú úniu s fragmentovaným finančným trhom, nemôže to fungovať.

Na druhej strane, môžeme akceptovať, že sa musíme pohnúť smerom k bankovej únii, čo prináša viac zodpovednosti pre bankový dohľad na úrovni Európskej únie vrátane zodpovednosti za záchranu bánk, keď sa ocitnú v problémoch.

■ Takže strata suverenity v ďalšej oblasti?

Je to veľký krok a doteraz to takto ďaleko nezašlo; zachovali sme si národné bankové systémy, národnú zodpovednosť za záchranu bánk, národnú zodpovednosť za dohľad. Určitý pokrok v koordinácii nastal, ale na úrovni celej EÚ 27, nie na úrovni eurozóny. Uvedomujeme si, že to nestačí. Takže toto je jedno z veľkých rozhodnutí, ktoré nás ešte čakajú.

■ Bolo by takéto rozhodnutie účinné? Nezašlo by sa zbytočne prídaleko?

Myslím si, že takýto krok je nevyhnutný. Je nebezpečné byť v situácii, keď ste v polovici integrácie a môžete spadnúť späť do stavu fragmentácie, pretože čím menej súkromného kapitálu do bánk tečie, tým viac musí ECB zasahovať. Myslím si, že ide o nebezpečnú situáciu, ktorú treba riešiť.

■ Pod'me k fiškálnej únii. Ako by mala podľa vás vyzerat'?

Fiškálna únia musí v každom prípade presahovať hranice doteraz prijatých pravidiel fiškálnej disciplíny. Existuje niekoľko návrhov na zavedenie spoločných postupov vrátane veľmi ambicioznej myšlienky spoločného verejného dlhu.

Fiškálna únia sa nerovná spoločnej fiškálnej politike; tá by eurozóne nepomohla.

Myslím si, že si to bude vyžadovať ďalšiu diskusiu. Bez analýzy toho, čo v systéme nefunguje, nemôžeme vyriešiť naše problémy. Nie je to predsa iba o poskytovaní pomoci jednej krajine za druhou, keď sa dostanú do problémov vo fiškálnej politike, ale musí nastúpiť systémové riešenie. Ved' už z toho, ako situáciu vníma trh, je jasné, že problém je v systéme a je hlbší.

■ Podarí sa niekedy uspokojuivo vyriešiť problémy „južného krídla“ eurozóny, ktoré oslabujú dôveryhodnosť eura?

Úprava vzťahov medzi severom a juhom eurozóny je významnou časťou riešenia celého problému. Aj v tomto prípade ide o dlhodobejší cieľ, ktorý sa však ešte ani nezačal riešiť. A ak sa tomu nezačneme venovať už skoro, je otázka, kto bude investovať do krajín, ktoré sú veľmi drahé a stratili tak svoju konkurencieschopnosť.

Ide o zmeny z hľadiska strednodobého horizontu. Ak, povedzme, za dva roky od tohto momentu budeme stále tam, kde sme dnes – pričom dnes sme, s výnimkou Írska, zhruba tam, kde sme boli pred dvoma rokmi – potom to bude naozaj znepokojujúce. Bude to totiž znamenať, že buď zavedieme trvalé fiškálne transfery, alebo bude stúpať napätie v južných krajinách.

■ Vráťme sa k fiškálnej únii. Môže podľa vás zájsť tak ďaleko, že v eurozóne bude aj spoločná fiškálna politika?

Nie, nemyslím si, že v tomto zoskupení môžeme mať spoločnú fiškálnu politiku. Fiškálna politika je totiž spätný produkt vašich výdavkov a daní. Čokoľvek urobíme, výdavky a dane by mali zo-

stať v právomoci jednotlivých štátov, ktoré si ich nastavujú na základe vlastnej voľby.

Keď hovorím o fiškálnej únii, myslím tým v skutočnosti iba niektoré jej prvky. Ak vytvoríte spoločný zdroj na riešenie nejakého konkrétneho problému, potom ide o prvok fiškálnej únie, ale to neznamená, že máte spoločnú fiškálnu politiku. Môže sa napríklad zaviesť vydávanie špecifických dlhopisov so spoločnou garanciou všetkých členov eurozóny, ako to už dnes funguje v krízových mechanizmoch EFSF a ESM.

Jean Pisani-Ferry

■ Prvky fiškálnej únie majú zrejme rôzny dosah na veľké a malé krajiny. Ktoré z týchto krajín by najviac profitovali?

To je dobrá otázka, pretože momentálne sú už tradičné kategórie ako západ – východ, nové krajiny – staré krajiny takmer minulosťou. Vo všeobecnosti sú malé krajiny otvorenější, tak-

Kríza stále nie je zažehnaná, lebo liečime iba jej následky namiesto príčin.

že majú menej národných „šampiónov“ a väčší záujem o nájdenie riešenia, ktoré umožní vytvoriť robustnejší systém. Nemajú veľmi čo stratiť, naopak, môžu mnoho získať.

Väčšie krajiny však môžu mať bližší vzťah k svojim veľkým národným hráčom – napríklad v bankovníctve, takže môžu mať odlišný postoj

a nebudú príliš podporovať integráciu v danej oblasti. Ešte stále totiž majú predstavu, že ak majú svoju vlastnú banku, tak môžu urobiť viac pre sprístupnenie a spustenie distribúcie úverov vo svojej krajine.

■ Na Slovensku sú však finančné transfery v eurozóne dosť nepopulárne a obávame sa, čo by nám mohli priniesť ďalšie zmeny.

Chápem strach z budovania niečoho, čo vytvorí transfery, ktoré nekontrolujete. Pretože v konečnom dôsledku peniaze vašich daňovníkov idú preč a vy neviete prečo. Ale vo všetkých krajinách máme predsa viac aj menej prosperujúce regióny – a tie prosperujúce nakoniec nejakým spôsobom financujú tie, ktorým sa darí menej. To sa bude diať aj v eurozóne. Na začiatku jej budovania sa s tým nepočítalo, mohlo sa to udiť až ako dôsledok neskoršej politickej voľby.

Veľké krajiny EÚ viac favorizujú svojich národných šampiónov, čo je protiintegračné.

rujúce regióny – a tie prosperujúce nakoniec nejakým spôsobom financujú tie, ktorým sa darí menej. To sa bude diať aj v eurozóne. Na začiatku jej budovania sa s tým nepočítalo, mohlo sa to udiť až ako dôsledok neskoršej politickej voľby.

■ Nie je to však nefér? Výkonnejšie krajiny financujú tie slabšie, a to na základe pravidiel zavedených až počas hry.

V tomto prípade by som aj ja, podobne ako mnoho európskych politikov, kládol dôraz na podmienky stability zoskupenia a na vytvorenie toho, čo je potrebné z hľadiska zabezpečenia a poistenia tejto stability. Pri každom poistnom mechanizme sa môžete obávať, že ho budú niektorí ľudia zneužívať a dôjde aj k neoprávněným prevodom.

Zároveň je však poistenie niečo, z čoho benefituje každý. Zoberme si napríklad systém zdravotnej starostlivosti. Máme zdravotný systém, z ktorého má právo čerpať každý, pretože je poistený proti riziku vážnej choroby, alebo všeobecnejšie – pre prípady, ktoré by nemohol sám finančne vykryť. Vieme, že sú aj takí ľudia, ktorí zneužívajú zdravotný systém, a tak vznikajú transfery medzi zodpovednými a nezodpovednými poistencami. Ide však o kompromis – urobili sme voľbu a vytvorili pravidlá, ktoré robia celý systém stabilnejším.

TASR

Foto: TASR, Egmont

abcreklama.sk

Hľadáte dodávateľa?

internetový magazín
o REKLAME

www.abcreklama.sk
obchod@abcreklama.sk

agentúry
dodávateľa
médiá
štúdiá
tlačiarne
vonkajšia reklama
výroba reklamy

Privatbanka narástla o 30 percent

Bilančná suma banky dosiahla k 31. marcu tohto roka výšku 676 mil. eur a oproti rovnakému obdobiu roku 2011 sa zvýšila o 30%. Čistý zisk Privatbanky pritom dosiahol 1 mil. eur, čo predstavuje medziročný nárast o 27%. Objem viazaných zdrojov retailových klientov predstavuje 192,2 mil. eur a medziročne vzrástol o 18%.

Čistý zisk Privatbanky za minulý rok dosiahol 3,7 mil. eur, čo je o 8% viac ako v rovnakom období minulého roka. Bilančná suma banky sa v roku 2011 zvýšila o viac ako 23% na takmer 637 mil. eur. V oblasti privátneho bankovníctva zaznamenala Privatbanka viac ako 25%-ný medziročný nárast klientov. Objem termínovaných vkladov od obyvateľstva medziročne vzrástol o viac ako 27% na úroveň 191,8 mil. eur. **ZM**

Rakúska BKS Bank má 90 rokov

Rakúska banka BKS Bank oslavuje tento rok svoje 90. jubileum. Podiel základného imania vo výške 12,46%, bilančná suma 6,46 mld. eur, operatívny výsledok vo výške 104,3 mil. eur a ročný zisk 38,6 mil. eur pred zdanením podľa jej manažmentu dokazujú, že koncern BKS Bank je pre svojich klientov, zamestnancov a akcionárov bezpečná banka aj v búrlivých časoch. V obchodnom roku vzrástol objem úverov o 3,3% na 4,8 mld. eur. Primárne vklady boli 4,25 mld. eur.

Od roku 2011 pôsobí banka aj na slovenskom bankovom trhu a ponúka produkty podľa stratégie, ktorá sa osvedčila iných medzinárodných trhoch. Do konca roka 2011 sa v SR podarilo vytvoriť objem úverov vo výške 13,9 mil. eur. Na našom trhu pôsobí od roku 2007 aj jej dcérska lízingová spoločnosť BKS-Leasing, a. s. (predtým KOFIS Leasing). **PI**

Ku kreditke aj cestovné poistenie

S kartami American Express či MasterCard Gold získa klient vo VÚB banke aj poistenie, ktoré bežne využije na dovolenke či pracovnej ceste – od cestovného poistenia až po poistenie ochrany kúpeného tovaru a predĺženej záruky na elektroniku. Cestovné poistenie ku kartám American Express kryje i prípady úrazu člena rodiny v zahraničí. Novinky majiteľ karty získava automaticky bez viazanosti na jej použitie. **AW**

Modernizácia bytového domu s pomocou PSS

Právnické osoby – spoločenstvá vlastníkov bytov, správcovia bytových domov či bytové družstvá – môžu získať úver na modernizáciu bytového domu so zvýhodnenou úrokovou sadzbou 2,99% ročne, ktorá platí 4 roky od schválenia úveru v Prvej stavebnej sporiteľni. Po štyroch rokoch sa bude pohybovať od 4,99 do 5,59% ročne. Poskytnutie úverových prostriedkov nie je podmienené predchádzajúcim sporením na účte stavebného sporenia. Doba jeho splatnosti je 20 alebo 25 rokov. Komplexná obnova môže ušetriť viac ako 50% z nákladov za energie. Zabráni zatekaniu stre-

chy a obvodových plášťov domu, zlepši teplotnú pohodu v bytoch, predĺži celkovú životnosť budovy.

Spoločenstvá vlastníkov bytov majú pri sporení nárok na štátnu prémie. Na každé štyri byty v bytovom dome spravované spoločenstvom vlastníkov bytov pripadá jedna štátna prémie. Po splnení podmienok získava právnická osoba nárok na stavebný úver s nízkym a nemenným úrokom od 2,9% ročne. Pri naspení 35% z výšky úveru oň môže požiadať už po dvoch rokoch. **VN**

Špeciálne poistenie pre seniorov

Medzeru na slovenskom poisťovacom trhu vyplňa nové poistenie pre seniorov, ktoré priniesla ING Životná poisťovňa. Ide o poistenie pre ľudí nad 55 rokov. Nový produkt je nastavený tak, aby sa flexibilne prispôbil potrebám starších ľudí, pričom výhodou je asistenčná služba a pripoistenie pre prípad nesebestačnosti ako súčasť poistenia, vďaka ktorým majú seniori v prípade potreby zabez-

pečenú pomoc alebo niektoré služby domácej asistencie.

Produkt reaguje na prieskum, ktorý potvrdzuje, že starší ľudia na Slovensku sa obávajú, že sa o nich nebude mať kto postarať vo vyššom veku. Takmer dve tretiny opýtaných vo veku nad 55 rokov totiž uviedli, že mladí ľudia sa nezaujímajú o ich potreby. Zároveň až 72% ľudí sa obáva možnej finančnej krízy. **SC**

SLSP: lepšia komunikácia s klientmi

Slovenská sporiteľňa dokáže lepšie prispôbiť komunikáciu individuálnym potrebám a očakávaniam svojich klientov. Umožňuje jej to rozsiahla vlastná databáza a nový špeciálny softvér od spoločnosti SAS Slovakia. Ten banke dovoľí lepšie analyzovať potreby klientskych segmentov a jednotlivých klientov s podobnými demografickými a transakčnými charakteristikami. Na základe vybraných kritérií potom odhadne ich aktuálne a budúce potreby a zvolí vhodný spôsob priamej komunikácie.

Implementácia riešenia SAS Marketing Automation je logickým pokračovaním na ceste ku komplexnému analytickému riadeniu vzťahov

s klientmi. Pre klientov to v praxi znamená, že od banky v rámci jej kampaní dostanú len také informácie, ktoré budú pre nich užitočné. **ŠF**

Krádeže identity a internetové banky

V Česku sa množia krádeže identít, na ktoré si podvodníci otvárajú falošné účty. Tie často

slúžia na pranie špinavých peňazí. Najviac takýchto účtov vzniká v internetových bankách, ktoré umožňujú založenie účtu bez návštevy banky. Pred množiacimi sa krádežami identít varoval finančný analytický útvar českého ministerstva financií.

Ku krádeži identity páchatelia týchto podvodov zneužívajú kópie osobných dokladov a kópie výpisov z účtov, ktoré od tretích osôb získali väčšinou pod falošnou zámkou poskytnutia nebankovej pôžičky ponúkanej na internete.

Ministerstvo už chystá návrh zákona, ktorý by týmto podvodom zabránil. Podvodníci podľa údajov českého ministerstva ukradli identitu na založenie účtov desiatkam až stovkám klientov internetových bánk. **TA**

Wüstenrot poisťovňa v prvom štvrtroku s rastom

Wüstenrot poisťovňa eviduje za prvý štvrtrok tohto roka predpísané poistné v sume 14,7 milióna eur, čo predstavuje medziročný 2-percentný rast. Vyplyva to z predbežných výsledkov, ktoré spoločnosť zverejnila.

Rástla v oblasti životného poistenia, kde sa objem navýšil o 8 % na 7,931 milióna eur. Motorom nárastu životného poistenia je aj naďalej

investičné životné poistenie. V oblasti neživotného poistenia bol výsledok vo výške 6,776 milióna eur, čo je približne na úrovni prvého kvartálu 2011.

Nárast zaznamenala spoločnosť taktiež v oblasti technických rezerv životného poistenia, čo je dôsledkom najmä starnutia kmeňa životného poistenia. **VN**

Bližšie k živnostníkom a firmám

Spoločnosť Profi Credit Slovakia, s. r. o., rozšírila portfólio produktov o tzv. profi úver a preklenovací úver ktoré sú určené na rýchle riešenie finančných problémov, prípadne na preklopenie dočasného nedostatku financií. Výška úveru sa v oboch prípadoch pohybuje od 1 000 do 33 000 eur. Profi úver so splat-

nosťou do 48 mesiacov poskytuje spoločnosť aj začínajúcim živnostníkom.

Spoločnosť je súčasťou nadnárodnej finančnej skupiny Profireal Group, ktorá okrem Slovenska pôsobí aj v Českej republike, Poľsku, Bulharsku a Rumunsku. **VN**

Najvyššie hypotéky si berú Bratislavčania

Najvyššie hypotéky na Slovensku si berú obyvatelia Bratislavy a Bratislavského kraja. V hlavnom meste a jeho okolí sú však aj najvyššie ceny nehnuteľností na bývanie. Obyvatelia Bratislavského regiónu si tak z priemernej hypotéky vedľa

zaoberať v porovnaní s ostatnými slovenskými krajinami najmenšiu plochu na bývanie. Kým priemerná hypotéka obyvateľa Bratislavy dosahuje výšku 65 243 eur, v trnavskom a trencianskom regióne je to 49 672 eur. Na

opačnom konci rebríčka skončili obyvatelia Banskej Bystrice a okolia s priemerným záväzkom k banke vo výške 38 744 eur.

Za výšku priemernej hypotéky si Bratislavčania podľa ČSOB môžu kúpiť 39,4 m², čo je výmera väčšieho 1-izbového alebo menšieho 2-izbového bytu. O niečo väčšiu plochu si kúpia z ceny priemernej hypotéky obyvatelia Košického kraja, ktorí si môžu dovoliť 41,2 m². V Banskej Bystrici je to 49,3 m², v Žiline 57,5 m² a najväčšiu obytnú plochu si môžu zadovážiť obyvatelia Nitrianskeho kraja. Za priemernú výšku hypotéky si môžu kúpiť byt s plochou 65,6 m². **TA**

Platby novej generácie

Spoločnosť MasterCard Worldwide predstavila PayPass Wallet Services – nový celosvetový platobný program pre banky, obchodníkov a partnerské organizácie. Vďaka bezpečným platbám kliknutím myšou,

dotykom displeja tabletu alebo priložením smartphonu urýchlil tento program zákazníkom nákupy v obchodoch alebo sieti.

Systém PayPass Wallet Services sa skladá z troch komponentov – akceptačnej siete, peňaženky a aplikačného programovacieho rozhrania PayPass. Tieto služby zabezpečujú vhodný postup pri nakupovaní bez ohľadu na to, kde a ako spotrebiteľia nakupujú. **AS**

KBC vykázala zisk

Čistý zisk belgickej finančnej skupiny KBC, materskej banky ČSOB, v 1. štvrtroku 2012 klesol, ale menej, ako trhy očakávali. Dobré výsledky z domáceho belgického trhu a tiež zisky východoeurópskych dcér KBC totiž zmiernili negatívny vplyv strát z úverov jej írskych divízií. Základný zisk KBC za tri mesiace do konca marca 2012 klesol medziročne o 31 % na 465 miliónov eur, zatiaľ čo analytici predpovedali, že sa prepadne až na 267 miliónov eur. Čistý zisk najväčšej belgickej bankovej a poisťovacej skupiny sa znížil na 380 miliónov eur z 821 miliónov eur v 1. kvartáli 2011.

Zisk poisťovacej divízie KBC pritom v období január – marec vzrástol medziročne o 21 % na 128 miliónov eur. **TA**

Kvalitný manažment zvyšuje hodnotu firmy

Cenami akcií firiem hýbu nielen ich dosiahnuté ekonomické čísla, ale aj to, ako trhy vnímajú ich šéfov.

Kvalita vedenia firmy, ktorá zahŕňa nielen profesionálne schopnosti, ale aj také osobné vlastnosti topmanažérov ako čestnosť a bezúhonnosť, má priamy a dokonca merateľný vplyv na jej hodnotenie analytikmi. Tí posudzujú, či sú spoločnosti úspešné a či majú predpoklady byť úspešné aj v budúcnosti. Kvalifikovaný pohľad na túto problematiku priniesla správa Prémia za vodcovstvo (The Leadership Premium), ktorú vydala spoločnosť Deloitte.

Kľúčové zistenia

Podľa analytikov zo šiestich ekonomicky silných krajín, medzi ktorými sa uskutočnil prieskum, predstavuje efektívnosť riadenia firmy topmanažmentom dôležitejšie meradlo úspechu ako prognózy tržieb a ďalšie (pomerné) číselné ukazovatele.

Finančné výsledky boli stále najdôležitejším faktorom hodnotenia firmy; ako taký ich uviedlo 60 % analytikov. Zároveň sa však jasne ukázalo, že kvalita vrcholového vedenia má priamy a merateľný vplyv na názor analytikov na to, či sú podniky úspešné – a predovšetkým, či budú úspešné aj v budúcnosti.

Väčšina (52 %) opýtaných uviedla, že pri oceňovaní firmy bežne berú do úvahy hodnotne-

nie „sily“ vrcholového vedenia. Je to prídavok k analýze finančných výsledkov a výkonových prognóz, pričom podľa nich už aj tie reflektujú kvalitu manažmentu.

Dokonca aj mnohí z tých analytikov, ktorí obvykle nezapočítavajú do hodnoty firmy vplyv kvality manažmentu, by ju zvýšili, ak by mala výnimočný riadiaci tím. Celkovo 80 % opýtaných analytikov uviedlo, že spoločnosť s osobitne dobrým topmanažmentom by od nich pri hodnotení dostala prémii. A platí to aj naopak: takisto 80 % analytikov by znížilo hodnotu spoločnosti, ktorej vedenie by považovalo za neefektívne.

Čo považuje trh za dobré vedenie

Analytici, ktorí v ankete uviedli, že kvalita vedenia ovplyvňuje ich hodnotenie, pridal v priemere 15,7 % k hodnote firmy za osobitne dobré vedenie. V opačnom prípade, t. j. ak by vedenie považovali za slabé, by takú firmu postihli znížením jej hodnoty v priemere o 19,8 %. Z toho vychádza, že rozdiel medzi hodnotou spoločnosti s dobrým vedením a hodnotou spoločnosti so slabším vedením môže byť aj 35,5 %.

Správa naznačuje, že analytici pri hodnotení sily vedenia organizácie zohľadňujú tri základné prvky:

- čitateľnosť stratégie – jasnú víziu toho, čo má organizácia dosiahnuť,
- úspešnú realizáciu – dokázateľnú schopnosť plniť vytýčené ciele,
- kultúru inovácií – oddanosť firme a prostredie žiživé nápadom.

Okrem toho si analytici všimajú dva atribúty, ktoré tieto prvky podporujú:

- efektívne riadenie podniku (corporate governance),

Ak má spoločnosť efektívne vedenie, je pre nás cieľovým objektom. Ak nie, tak tam neinvestujeme.

Správca aktív, Brazília

Zaujíma sa o kvalitu manažmentu a referencie jeho členov – o to, čo robili v minulosti. Povedal by som, že môžu pridať 25 – 30 percent navyše k hodnote spoločnosti.

Analytik, Veľká Británia

Je dosť ľahké čítať signály od zamestnancov – či veria svojmu šéfovi, či sú ochotní podporovať svojho CEO a či je organizácia jednotná a všetci tam ťahajú za jeden povraz.

Analytik, Japonsko

Všímam si topmanažérov, ktorí dobre fungujú v rámci kolektívu – nie ako superhrdinovia.

Burzový analytik, Veľká Británia

- charakteristiky efektívneho vodcovstva.

„Ak chce organizácia v dlhodobom horizonte uspieť, musí mať jasnú a inšpiratívnu víziu toho, kam sa chce dostať, a zdroje, schopnosti a odhodlanie na to, aby sa tam dostala. Okrem toho potrebuje aj firemnú kultúru, ktorá podporuje nové nápady a prehlbuje pocit spolupatričnosti a zmysluplnosti,“ uviedol Simon Holland zo spoločnosti Deloitte. „Tieto podmienky nevznikajú náhodne; efektívni lídri ich cielene vytvárajú – a analytici to vedia rozpoznať,“ dodal. Citovaný prieskum bol realizovaný medzi poprednými trhovými analytikmi v USA, vo Veľkej Británii, v Číne, Indii, Japonsku a Brazílii.

DK

Ilustračný obrázok: SXC

Čo diskvalifikuje topmanažérov

(Definícia neefektívneho vedenia podľa analytikov)

Pozn.: podiel respondentov, ktorí umiestnili príslušný faktor ako prvý v poradí.

Pracovné právo 2012 – stále v pohybe

Zákonník práce a ďalšie zaujímavé aspekty pracovného práva boli témou odbornej konferencie v Bratislave.

Konferencia Pracovné právo 2012, ktorú pripravila spoločnosť EU Generation, ponúkla účastníkom aj tento rok nové poznatky, rozšírenie vedomostí a bilancovanie toho, čo sa v tejto oblasti za rok zmenilo.

Toto stretnutie odborníkov z praxe aj teórie poukázalo na mnoho nedostatkov. Ani nedávna novelizácia ZP neprinesla potrebné riešenie problémov a odborníci už volajú po ďalšej.

Potreba novelizácie

Prvá odborná prednáška patrila profesorky Helene Barancovej, ktorá sa zamerala na poslednú novelizáciu Zákonníka práce z pohľadu jej nedostatkov. Účastníci sa dozvedeli, ktoré body budú alebo by mali byť novelizované v blízkej budúcnosti. Ide napríklad o viaceré paragrafy v Zákonníku práce týkajúce sa pracovného času, ktoré sú v rozpore s komunitárnym právom.

Priebeh konferencie spomedzi účastníkov sledovali aj prednášajúce (zľava) Mgr. Marie Janšová a JUDr. Dagmar Zukalová.

Na úvodnú teoretickú prednášku nadviazali ďalší prednášajúci, ktorí poukázali na praktické problémy s aplikáciou vybraných pracovnoprávných okruhov a tém. Inšpirujúcim bolo vystúpenie advokátky Marie Janšovej, ktorá poukázala na takmer rovnaké problémy týkajúce sa pracovnoprávných sporov v Českej republike a Slovenskej republike. Poradila účastníkom, ako sporom predchádzať a doviesť ich do úspešného konca.

Praktické rady a overené riešenia

Praktické rady dala účastníkom aj advokátka Dagmar Zukalová, ktorej prednáška o nadčasu bola vnímaná s veľkým záujmom. Ponúkla auditóriu jasné a fundované odporúčania, upozornila na nedostatky slovenskej právnej úpravy a ponúkla viaceré overené riešenia.

Referátom z praxe sa prihovril Ján Rozbora, ktorý sa venoval osobitostiam pracovného času v podmienkach slovenskej železničnej dopravy. Záujem účastníkov vzbudila aj posledná téma, ktorú predniesol Ján Lalka. Nekalé praktiky, okrádanie zamestnávateľa – aj to je realita, s ktorou sa stretávajú zamestnávateľa. Rovnako ako v pracovnoprávných otázkach, aj tu platí, že prevencia je prvoradá.

Konferencia Pracovné právo 2012 spojila na jednom mieste viac ako stovku odborníkov, ktorí si navzájom vymieňali skúsenosti z pracovného práva a diskutovali o nich, čím obohatili sami seba, ako aj ostatných účastníkov. **DZ**

Viac informácií:
www.eugeneration.com

0 GW 125621

Líderstvo v projektovom riadení

„Líder dosahuje ciele prostredníctvom ľudí, za ktorých zodpovedá a s ktorými spolupracuje,“ hovorí Peter Balco, prezident BPUG Slovensko.

Na konferencii „Líderstvo v projektovom riadení“ prezentovalo svoje „best practices“ jedinášť manažérov z rôznorodých oblastí slovenského i svetového biznisu.

Na Slovensku ešte stále nie je zvykom podeliť sa o vlastné praktické skúsenosti aj s potenciálnou konkurenciou. Líderstvo sa dá chápať v dvoch rovinách. Prvá je práca a prístup projektového manažéra ako lídra, druhá rovina smeruje k firmám, ktoré sa skladajú z viacerých lídrov a spoločne realizujú atraktívne projekty ako prví vo svojom odbore.

Vedieť nadchnúť okolie pre novú, neoverenú myšlienku a dokázať ju presadiť v praxi si vyžaduje istú dávku odvahy. Líderstvo je o schopnosti rozhodnúť sa aj v ťažkých obdobiach.

Práve táto vlastnosť urobiť rozhodnutie a najmä prevziať zaň zodpovednosť robí z priemerného manažéra lídra.

Teória a prax

Ako uplatniť teóriu v praxi? Veci treba realizovať. Aj chybný krok nás posúva vpred. Ak správne vyhodnotíme svoje chyby, stávame sa lepšími a rastieme.

Líder vie, že výsledky neprichádzajú bez pričinenia, a vedome pracuje na svojich sociálnych, riadiacich a vodcovských schopnostiach. Roman Krajčír z FK Finance dôraznil fakt, že spo-

kojný líder je ten, čo dokáže v praxi skĺbiť tri oblasti a nájsť rovnováhu medzi pracou, rodinou a osobnými záľubami. Každý by si mal nájsť a rozvíjať silné stránky a nestrácať čas s tým, k čomu nemá vzťah.

Nová doba, nové možnosti

Doba čiernobielych televízorov je za nami. To isté platí aj v oblasti projektového manažmentu. O úspechu nerozhoduje len znalosť technológie či výrobného procesu, ale schopnosť vyrobiť či dodať službu klientovi v požadovanej kvalite, v danom čase a s adekvátnymi nákladmi. Práve lídri sú ten rozhodujúci faktor úspechu, ktorý oddeľuje úspešné a prosperujúce firmy od tých, o ktorých dnes už nepočujeme. Projektový manažment je dobrý nástroj, ale je dôležité, aby bol použitý v správnej forme. Je to ako s abecedou. Poznať písmená nestačí, lebo to ešte neznamená vedieť čítať. Na základnej škole nás „motivovali“ čítať nahlas pred celou triedou. Nie každý to mal rád a nie každý to aj zvládol. O schopnosti viesť ľudí a byť úspešným lídrom rozhoduje každý sám. Je na každom z nás, koľko si vezme na svoje plecia.

Peter Minárik, BPUG Slovensko

Právnické osoby čakajú zmeny

Od budúceho roka zbierku listín nahradí register účtovných závierok.

Po hektickom období spojenom so zlyhaním elektronického daňového systému sa treba pripraviť na ďalšie zmeny.

Okrem daňových noviniek čakajú na podnikateľov zmeny vyplývajúce z novely zákona o účtovníctve. V súčasnosti sa účtovné závierky ukladajú do zbierky listín, ktorá je súčasťou

Register účtovných závierok bude mať verejnú a neverejnú časť.

obchodného registra. Účtovné závierky zostavené k 31. 12. 2012 a neskôr sa budú po novom ukladať do takzvaného registra účtovných závierok.

Register účtovných závierok

Register vytvorilo Ministerstvo financií SR ako informačný systém verejnej správy a je rozdelený na verejnú a neverejnú časť. Účtovné závierky, auditorské a výročné správy sa budú do

registra ukladať v elektronickej alebo listinnej forme, pričom zákon bližšie špecifikuje podmienky ich ukladania.

Pokuta za neuloženie dokumentov do registra môže dosiahnuť až milión eur.

Každá spoločnosť, ktorá je platiteľom DPH, má podľa zákona povinnosť ukladať účtovné výkazy elektronicke. Rovnako budú musieť elektronicke komunikácie využívať aj advokát a daňový poradca, ktorý zastupuje svojho klienta pri správe daní.

Lehota na uloženie závierky je 6 mesiacov od jej zostavenia. V prípade, že príslušný orgán neschválí účtovnú závierku v 6-mesačnej lehote, závierka sa do registra uloží ako neschválená. Dátum jej schválenia sa správcovi registra oznámi dodatočne, najneskôr však do 5 pracovných dní po schválení.

Sankcie sú vysoké

Účtovné výkazy v listinnej forme budú povinné subjekty doručovať miestne príslušnému daňovému úradu. Ukladanie dokumentov v elektronickej forme bude prebiehať prostredníctvom

elektronickej podateľne – podrobný postup sa zverejní na webovej stránke správcu.

Ak si podnikateľ nesplní povinnosť a neuloží účtovné výkazy do registra, hrozí mu sankcia. Daňový úrad uloží takémuto subjektu pokutu do výšky 2 % z celkovej sumy majetku podnikateľa, najviac však do výšky 1 milióna eur.

Verejnú časť registra sprístupní správca za poplatok, čím verejnosť môže získať kópie uložených účtovných výkazov.

Accace, k. s.

Ilustračné foto: SXC

SLSP s novým členom predstavenstva

Novým členom predstavenstva Slovenskej sporiteľne je Petr Brávek. V banke je zodpovedný za oblasť informačných technológií a bankových operácií. Do Slovenskej sporiteľne prichádza z pozície predsedu predstavenstva a výkonného riaditeľa z IT Solutions Holding vo Viedni. Podieľal sa na reštrukturalizácii IT v Erste Group.

ŠF

SOFTIP má nové predstavenstvo

Spoločnosť SOFTIP má nové vedenie. Na čelo predstavenstva sa postavil Dušan Guldán, ktorý bude zároveň výkonným riaditeľom spoločnosti a zodpovedá aj za divíziu ESS. Členmi predstavenstva sa stali Radovan Bálent, ktorý povedie divíziu SME, a Martin Vlčko, zastávajúci post finančného riaditeľa SOFTIPu. Okrem

nového predstavenstva došlo k zmenám v dozornej rade spoločnosti. Jej predsedom sa stal Milan Hán, členmi sú František Janíček a Štefan Duda.

VN

Konica Minolta Slovakia má nového šéfa

Novým generálnym riaditeľom spoločnosti Konica Minolta Slovakia je Tomáš Bednář. Vystriedal vo funkcii Mariana Hlasného. V spoločnosti Konica Minolta pracuje už od roku 1996. Od roku 2010 je zároveň generálnym riaditeľom spoločnosti Konica Minolta Business Solutions Czech.

VN

Konateľ pre podporné služby vo VB Leasing

Na pozíciu konateľa zodpovedného za riadenie manažmentu rizík, financií, IT a inkasa v spoločnosti VB Leasing SK nastúpil Peter Demmer. Vo

funkcii nahradil Vladimíra Potůčka. P. Demmer získal bohaté skúsenosti v oblasti financií a lízingu počas takmer 30-ročnej kariéry v popredných finančných inštitúciách v Európe. Spoločnosť VB Leasing SK sa špecializuje na financovanie osobných a úžitkových vozidiel, nákladných automobilov, ťahačov prívesov a návesov, autobusov, technológií a strojových zariadení.

VN

Media In pre značku Orion

Media In pre značku Orion

Mediálna agentúra Media In sa stala komunikačným partnerom značky Orion spoločnosti Nestlé. Ide o jedného z lídrov na slovenskom potravinárskom trhu so širokým portfóliom čokoládových výrobkov, ktorá pôsobí na Slovensku už vyše sto rokov.

Prostredníctvom agentúry bude značka Orion informovať širokú verejnosť, ako aj obchodných partnerov o novinkách, súťažiach, aktivitách, ponuke portfólia atď.

MK

Slovenskí podnikatelia a daňové raje

Snaha zabezpečiť si anonymitu vlastníckej štruktúry svojich firiem alebo dosiahnuť daňové úspory vedie slovenských podnikateľov k využívaniu výhod daňových rajov.

Téma ochrany majetku spoločností, citlivých údajov o vlastníkoch a daňového plánovania s medzinárodnými prvkami dominovali odbornej konferencii Európske holdingové štruktúry, ktorá sa uskutočnila v Bratislave. Usporiadali ju spoločnosť Akont a advokátska kancelária Glatzova & Co.

Prečo sa odchádza do daňových rajov

Za prvé tri mesiace tohto roka využilo výhody tzv. daňových rajov 77 firiem a celkový počet slovenských firiem zapojených do medzinárodných holdingov tak dosiahol číslo 3 072. Obľúbený je v tomto smere napríklad Cyprus. „Cyprus si podnikatelia volia vďaka miernej-

Obľuba daňových rajov vyplýva aj z možnosti utajiť údaje o vlastníkoch spoločnosti.

šiemu zdaňovaniu. Cyperské firmy neplatia žiadne dane z obchodu s cennými papiermi, pri vyplácaní dividend alebo z predaja obchodných podielov,“ uviedol Michal Friedberger, obchodný riaditeľ spoločnosti Akont Trust Company. „Daň z príjmov právnických osôb je tam na úrovni 10 %. Využitie Cypru v rámci daňového plánovania sa vyplatí od zisku 100 000 eur ročne pred zdanením,“ dodáva. Obľuba Seychelských ostrovov a do značnej

miery aj niektorých štátov USA je daná možnosťou utajiť konečného vlastníka spoločnosti.

Medzinárodné holdingy

Významným dôvodom na založenie medzinárodných holdingov je právna ochrana majetku. Do tejto oblasti zapadajú zaistenie anonymity

Medzinárodný holding ochráni majetok firmy prostredníctvom zmlúv o ochrane investícií.

vlastníka a ochrana podnikania prostredníctvom využitia medzinárodných zmlúv o ochrane investícií. Tieto zmluvy sú výhodné najmä pre veľké firmy podnikajúce v štátom regulovaných alebo ovplyvňovaných odvetviach. V prípade, že sa štát rozhodne zmeniť zákonné pravidlá, môže sa firma domáhať náhrady svojich strát spôsobených zásahom štátu v medzinárodnej arbitráži. Čisto slovenská firma takúto možnosť nemá.

Podľa skúseností advokáta Martina Dančišina je častým motívom podnikateľov nielen ochrana majetku pred domovským štátom, ale tiež ochrana pred konkurenciou a rodinnými príslušníkmi.

Kto si môže prelustrvať vaše podnikanie

V porovnaní s Veľkou Britániou, Holandskom alebo Cyprom poskytuje Slovensko o podnikateľoch každému záujemcovi online a úplne zadarmo veľké množstvo informácií. Záleží na štáte, akým spôsobom nastaví hranicu medzi právom verejnosti či obchodných partnerov na informácie a právom na súkromie podnikateľa. „Ak právo dané štátom zaisťuje absolútnu anonymitu podnikateľov, ako napríklad na Seychelloch, môže utrpieť dôveryhodnosť danej firmy,“ upozorňuje M. Dančišin. Z jeho skúseností sú dobrým kompromisom Cyprus, Holandsko

alebo Veľká Británia. „V týchto krajinách si obchodní partneri môžu overiť, komu firma skutočne patrí, ale susedia, ktorí si chcú preveriť podnikateľove majetkové pomery cez internetový prehliadač a majú na to pár minút času, si neprídu na svoje,“ vysvetľuje.

Kedy bude daňovým rajom aj Slovensko?

„Holandsko aj Cyprus, teda najobľúbenejšie krajiny pre daňové plánovanie, sú členmi Európskej únie. Preto nie je možné transakcie s týmito krajinami dodatočne zdaňovať,“ upozornil M. Friedberger. „Jedinou cestou, ako podnikateľom v presune do zahraničia zabrániť, je mať čo najnižšie a najjednoduchšie dane. Potom nemajú dôvod hľadať krajiny, kde by svoje dane optimalizovali,“ dodal.

V liberálnych krajinách si vaše vlastníctvo firmy môže preveriť obchodný partner, ale nie sused cez Google.

Podľa M. Dančišina hrá kľúčovú úlohu aj stabilný právny systém, ako aj rýchle a predvídateľné rozhodovania úradov a súdov. **PŠ**

Ilustračné foto: TASR

Povinnosti má nielen dlžník, ale aj veriteľ

Za akých podmienok sa veriteľ dostáva do omeškania?

Rovnako ako dlžník, aj veriteľ má v záväzkovom vzťahu určité povinnosti. Ak ich nesplní, dostáva sa do omeškania.

Obchodný zákonník pozná dva prípady omeškania veriteľa, ktoré sú upravené v ustanovení § 370 uvedeného zákonníka. Prvým je, keď veriteľ v rozpore so svojimi povinnosťami, vyplývajúcimi zo záväzkového vzťahu, neprevezme riadne ponúknuté plnenie.

Povinnosti veriteľa

Pre vyvodenie zodpovednosti veriteľa za omeškanie musia byť splnené dve podmienky. Obsahom záväzkového vzťahu musí byť povinnosť veriteľa prevziať plnenie. Napr. v záväzkovom vzťahu zo zmluvy o dielo má objednávateľ povinnosť prevziať riadne zhotovené dielo. Kupujúci má povinnosť prevziať riadne dodaný tovar. Túto povinnosť kupujúci nebude mať, ak mu predávajúci ponúkol plnenie predčasne, teda pred stanovenou dobou plnenia.

Ak veriteľ odmietne prevziať riadne ponúknuté plnenie, dostáva sa do omeškania.

Aj predávajúci je povinný prevziať kúpnu cenu za tovar, okrem prípadu, keď sa zmluvné strany dohodli, že predávajúci je oprávnený čiastočné plnenie odmietnuť. Všeobecne možno povedať, že neprevzatie ponúknutého plnenia má za následok omeškanie veriteľa, ak ten nemá podľa zmluvy alebo zákona právo plnenie odmietnuť.

Druhá podmienka, ktorá musí byť splnená, je, že dlžník plnenie ponúkol veriteľovi riadne. Vyžaduje sa teda, aby ponúknuté plnenie bolo čo do spôsobu plnenia a miesta plnenia v súlade so zmluvou alebo Obchodným zákonníkom. Taktiež musí byť bez väd. Objednávateľ sa teda nedostane do omeškania, ak mu zhotoviteľ v rozpore so zmluvou ponúkne dielo predčasne alebo na inom ako dohodnutom mieste, alebo dielo, ktoré sa líši od diela konkretizovaného v objednávke, či zmluve.

K omeškaniu veriteľa prichádza tiež v prípade, keď veriteľ neposkytol spolupôsobenie nutné na to, aby dlžník mohol splniť svoj záväzok. Povaha a rozsah spolupôsobenia veriteľa zväčša vyplývajú zo zmluvy, prípadne z Obchodného zákonníka. Spolupôsobenie veriteľa nemožno chápať ako pomoc k splneniu záväzku dlžníka. Musí ísť o spolupôsobenie, ku ktorému je veriteľ podľa obsahu záväzkového vzťahu povinný a ktoré je nevyhnutné pre splnenie záväzku zo strany dlžníka. Napríklad odovzdanie diela objednávateľovi priamo na stavenisku, pričom objednávateľ sa v dohodnutom termíne na miesto stavby nedostaví.

Následky omeškania veriteľa

Následky omeškania veriteľa sú obdobné ako následky omeškania dlžníka. V prvom rade platí princíp, že na základe omeškania veriteľa jeho povinnosť nezaniká – s výnimkou, ak zo zákona nevyplýva nič iné. Omeškanie veriteľa spôsobuje, že nedochádza k omeškaniu dlžníka s plnením si jeho. Ak veriteľ odmietne prevziať riadne ponúknuté plnenie, dostáva sa do omeškania, čo znamená, že do omeškania so splnením záväzku (napr. zaplatením kúpnej ceny) sa nemôže dostať dlžník. V takom prípade sa dlžník „zbaví“ svojej povinnosti, ak uloží plnenie do úradnej úschovy.

Ak sa na tom zmluvné strany dohodli v zmluve alebo to vyplýva zo zákona, pri omeškani veriteľa je dlžník oprávnený odstúpiť od zmluvy. V prípade, že dlžníkovi vznikla škoda, je oprávnený požadovať od veriteľa jej náhradu.

Škody na veci znáša veriteľ

Ak je predmetom plnenia vec, ktorú veriteľ neprevezme v rozpore so svojimi povinnosťami, prechádza na veriteľa po dobu jeho omeškania nebezpečenstvo škody na veci, ktoré predtým znášal dlžník. Ak pre omeškanie nesie nebezpečenstvo škody na veci veriteľ, jeho dôsledky veriteľ neznáša, ak bola škoda spôsobená porušením povinností dlžníka alebo osobami, ktoré dlžník použil k plneniu týchto svojich povinností, alebo osobami, ktoré boli oprávnené konať za dlžníka.

Ak záväzok dlžníka zanikne iným spôsobom ako splnením alebo spôsobom nahradzujúcim plnenie, skončí sa aj omeškanie veriteľa. Ak sa však toto omeškanie skončí splnením povin-

nosti veriteľa vec prevziať, nie je s tým spravidla spojený spätný prechod nebezpečenstva škody na veci na dlžníka, lebo týmto prevzatím dochádza k prechodu tohto nebezpečenstva na veriteľa aj bez omeškania.

Ak veriteľ znáša nebezpečenstvo škody na veci, postihujú ho následky tejto škody. Ak škoda spočíva v poškodení alebo znehodno-

Veriteľ znáša nebezpečenstvo škody na veci, kým trvá jeho omeškanie s jej prevzatím.

tení veci, splní dlžník svoj záväzok, ak vec odovzdá alebo vráti veriteľovi v poškodenom alebo znehodnotenom stave. Ak škoda na veci spočíva v jej strate alebo zničení, záväzok dlžníka zaniká a posudzuje sa, akoby bol splnený. Ak sú za škodu na veci zodpovedné tretie osoby, má veriteľ voči týmto osobám ako poškodený nárok na náhradu škody, resp. nárok na vydanie veci.

Skončením omeškania veriteľa (t. j. prejavom veriteľa prijať plnenie alebo poskytnutím spolupôsobenia) opätovne vzniká povinnosť dlžníka plniť.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.
Ilustračný obrázok: SXC

Výmena v Sony Mobile Communications

Spoločnosť Sony Mobile Communications predstavila Tibora Wagnera na pozícii nového riaditeľa pre trhy strednej Európy. Jeho úlohou bude rozvíjať trhy s mobilnými telefónmi v Poľsku, Českej republike, na Sloven-

sku, v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. Prichádza z globálneho vedenia spoločnosti Sony Ericsson, kde bol zodpovedný za strategickú spoluprácu so skupinou Deutsche Telekom. **EM**

Zmena vo vedení Škoda Auto Slovensko

Novým konateľom v spoločnosti Škoda Auto Slovensko a riaditeľom za oblasť financií, personalistiky a IT sa stal Marián Kašák. Na tejto pozícii nahradí Martina Jakubíka.

M. Kašák vyštudoval odbor konštrukcie a dopravné stavby na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Posledné dva roky riadil controlling a financie značky ŠKODA v odbytovej spoločnosti Shanghai Volkswagen. **VN**

Riadiť riziká v Tatra banke bude B. Henhappel

Novým členom predstavenstva Tatra banky sa stal Bernhard Henhappel, ktorý prevzal

zodpovednosť za oblasť riadenia rizika. Bernhard Henhappel sa venuje risk manažmentu. Vyštudoval na viedenskej univerzite obchod a podnikanie. Kariéru začal v Bank Austria v oblasti národných a medzinárodných akvizícií

finančných transakcií. Pred nástupom do Tatra banky pôsobil ako Chief Risk Officer a člen predstavenstva banky UniCredit v Srbsku. **MS**

Nová členka marketingového tímu P3

Novou členkou korporátneho manažment tímu spoločnosti PointPark Properties (P3) sa stala Anja van den Berg, ktorá zastáva pozíciu Corporate Communication & Marketing Director. V oblasti marketingovej komunikácie pôsobí viac ako 15 rokov. Niekoľko rokov riadila marketingové aktivity spoločnosti Prologis v celej Európe. **ŠŠ**

Telefónica Slovakia vymenila riaditeľa pre financie

Telefónica Slovakia má na poste výkonného riaditeľa pre financie Martina Klímečka, ktorý prichádza z Telefónica Czech Republic. Nový šéf pre financie nastúpil do Telefónica CZ (v tom čase Eurotel

Praha) v roku 2002 a postupne zastával posty manažéra finančného reportingu, riaditeľa kontrolingu pre rezidenčný segment až po jeho pozíciu. Predtým pôsobil 4 roky v spoločnosti PriceWaterhouseCoopers v Prahe. **VN**

Nad'a Urbanová riadi komunikáciu v Prima banke

Odbor marketingu a komunikácie Prima banky je posilnený novou manažérkou komunikácie Nad'ou Urbanovou. Bude zodpovedať nielen za externú komunikáciu a PR, ale aj za internú komunikáciu banky. Pracovala na Ministerstve financií SR, kde bola súčasťou tímu pripravujúceho informačnú kampaň k zavedeniu eura na Slovensku. **VN**

Produktovou manažérkou ZUNO je Lucie Osvaldová

Direct banka ZUNO má novú posilu – produktovou manažérkou pre bežné účty, spořiacie účty a termínované vklady sa stala Lucie Osvaldová. Štyri roky pracovala v Poštovej banke na Slovensku a v Česku. V bankovom sektore sa pohybuje už 13 rokov, pričom prešla produktovým a projektovým riadením, podporou predaja a viedla niekoľko tímov. Vyštudovala Právnicko-ekonomickú fakultu Českej poľnohospodárskej univerzity v Prahe. **LT**

9. medzinárodná konferencia o zodpovednom podnikaní a Trhovisko riešení

NH Gate One, Bratislava, 10. máj 2012 (štvrtok) 9.00 h

Registrácia: <http://konferencia.blf.sk/>

Prinášame vám tých najlepších z oblasti zodpovedného podnikania

Henry Stewart

Happy, Veľká Británia

Tomáš Hajzler

Peoplecomm, Česká rep.

- Nerozhodujte za zamestnancov, ale dajte im slobodu v práci
- Zodpovedné podnikanie je viac ako darovanie peňazí
- Korupcia v slovenskom biznise
- Viete komunikovať svoje firemné aktivity?
- Vychutnajte si Trhovisko riešení a najlepšie príklady zodpovedného podnikania

Organizátori: nadácia Business Leaders Forum

Partneri: SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE Enel PHILIP MORRIS SLOVAKIA STREDOSLOVENSKÁ ENERGETIKA člen skupiny EDF HEINEKEN

Partner Trhoviska: avion

Mediálni partneri: Forbes HOSPODÁRSKE NOVINY TREND PROFIT Stratégie .tyždeň .tasr. Webnoviny.sk

S podporou: THE SLOVAK SPECTATOR SITA SLOVAK NEWS AGENCY HN online.sk GoodWill instore zodpovednepodnikanie.sk AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN THE SLOVAK REPUBLIC Podnikam.SK

Na ceste k novej energetickej architektúre

Epochálne zmeny a výzvy, ktoré sa dotknú každého

Energetické systémy väčšiny krajín zatiaľ nie sú pripravené na prechod k trvalo udržateľnej a bezpečnej energetickej architektúre. Tá je potrebná na to, aby optimálne využili svoj ekonomický rast.

Vyplýva to zo správy Nová energetická architektúra: ako zabezpečiť efektívnu transformáciu, ktorú vydalo Svetové ekonomické fórum (WEF). Spôsoby, akými sa energia vyrába, distribuuje a spotrebúva, v súčasnosti prechádzajú zásadnou zmenou takmer bezprecedentného rozsahu. Správa WEF odhaduje, že do roku 2035 budú potrebné globálne investície do energetickej infraštruktúry v objeme 38 biliónov USD, aby táto infraštruktúra zvládla očakávané zvýšenie spotreby energie o 40 %.

Efektívnosť a udržateľnosť

Analytická správa vypracovaná v spolupráci so spoločnosťou Accenture ukazuje, že krajiny, ktoré sú na ceste k novej energetickej architektúre, čakajú kompromisy a ťažké rozhodnutia. Príkladmi sú odstavenie jadrovej energie v Nemecku po katastrofe vo Fukušime, zákaz hydraulického ťažby vo Francúzsku či zrušenie dotácií do energetiky v Nigérii.

Ropné štáty sa podľa správy ďalej snažia maximalizovať hodnotu svojich aktív udržateľným spôsobom, ktorý podporuje ekonomickú diverzifikáciu. Krajiny v rozvojovom svete sa sústreďujú na hospodársky rast a rozvoj, ktorý však často ide na úkor udržateľnosti životného prostredia. Mnoho krajín pritom zápasi, aby mali ich obyvatelia pokryté aspoň základné energetické potreby; odhady ukazujú, že 1,3 miliardy ľudí na celom svete stále nemá prístup k elektrine.

Zmenám sa nemožno vyhnúť

„Nikdy predtým tu nebol taký tlak na zmenu spôsobu, akým získavame, distribuujeme a spotrebúvame energiu,“ vysvetľuje šéf od-

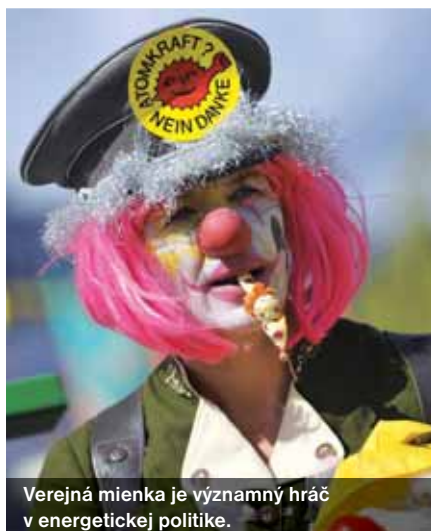
delenia WEF pre energetický sektor Roberto Bocca. „Rozhodujúci činitelia musia chápať, ako toto odvetvie mení dynamiku vývoja a ako oni môžu účinne pomáhať presadiť želané zmeny. Ich rozhodnutia budú určovať rýchlosť, smer a cenu transformácie.“

„Rozsah a zložitosť energetickeho odvetvia si vyžadujú trpezlivý prístup pri manažovaní zmien,“ povedal Arthur Hanna z oddelenia pre energetiku spoločnosti Accenture. „Tento prístup pomôže aj štátom prevziať ich podiel na rozvoji novej energetickej architektúry a identifikovať praktické a cenovo efektívne riešenia,“ dodal.

Energetika mení spoločnosť

Podstatné zmeny v charaktere energetiky, známe z minulosti, ako zavedenie parného stroja v 19. storočí a elektrifikácia v 20. storočí, boli rozhodujúcimi faktormi vývoja celej ekonomiky a pomáhali formovať modernú spoločnosť. Dnes sa znova posúvame smerom k novej energetickej architektúre – ktorá sa vyznačuje nižšou spotrebou uhlíkových palív, vyššou elektrifikáciou a prepojenejším systémom – pretože chceme mať lepšie výstupy s nižšími vstupmi.

Viac ako kedykoľvek predtým musí rozhodovacia sféra chápať základné ciele energetickej architektúry. Sú nimi generovanie hospodárskeho rastu a rozvoja, a to environmentálne udržateľným spôsobom pri zabezpečení energetickej konektivity a bezpečnosti pre všetkých. Dosiahnutie týchto často si navzájom

Verejná mienka je významný hráč v energetickej politike.

protirečiacich cieľov je veľká výzva. Kroky k riešeniu problémov, ako sú nedostatok zdrojov a klimatické zmeny, sa totiž musia realizovať na pozadí nepriaznivých ekonomických podmienok, ktoré súvisia s globálnou finančnou krízou. Toto inherentné napätie medzi hlavnými cieľmi si vynucuje neľahké kompromisy. V niektorých

Nová energetika musí podporiť hospodársky rast a sociálny rozvoj, a to environmentálne udržateľným spôsobom.

prípadoch sa prijímajú rozhodnutia aj bez zväženie širších dôsledkov, čo potom vedie k nestabilitám v systéme a neistote pre energetické odvetvie a investorov.

Krajiny, trendy, archetypy

Hodnotenie 124 krajín v správe WEF prinieslo zistenie, že určité skupiny krajín majú spoločných niekoľko kľúčových trendov. Podobnosti sa zväčša týkajú stupňa ich ekonomického rozvoja a rozsahu prírodných zdrojov. Ukazujú, že krajiny uskutočňujú prechod k novej energetickej architektúre vo veľmi odlišných kontextoch. Aby sa dali posúdiť výkonnosť a rozvoj energetickej sektora danej krajiny, výskumný tím vytvoril tzv. index výkonnosti energetickej architektúry – EAPI. Skladá sa z troch čiastkových indikátorov, ktoré popisujú jednotlivé oblasti: ekonomickú, environmentálnu a bezpečnostnú.

Na základe toho sa vyprofilovali štyri archetypy, charakterizujúce krajiny s podobnými problémami a podobnou víziou novej energetickej architektúry. Tieto archetypy ponúkajú nový rámec na uvažovanie o energetickej transformácii, pričom je z nich zrejmé, že v tejto oblasti neexistuje univerzálny model. Archetypy potom

určujú, ktoré z nasledujúcich priorit sú pre tú ktorú krajinu rozhodujúce:

- ➔ racionalizácia a reorganizácia vyspelých energetických systémov,
- ➔ kapitalizácia vlastných významných zdrojov uhľovodíkov,
- ➔ rast dodávok energie na podporu hospodárskeho rastu,
- ➔ prístup k základným energetickým službám za prijateľné ceny.

Štyri piliere úspechu

Analýza krajín, ktorým sa podarilo vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj – a to v rámci každého zo štyroch archetypov – odhaľuje štyri vzájomne sa podporujúce piliere, ktoré sú pre ne spoločné. Sú to:

- ➔ politické iniciatívy podporujúce zavedenie pravidiel, cenových signálov a stimulov, ktoré lákajú investorov a uľahčujú rozvoj;
- ➔ technológie a infraštruktúra zameraná na riešenie konkrétnych problémov v regiónoch alebo na určitom stupni hodnotového reťazca;
- ➔ trhové štruktúry umožňujúce výrobcem efektívne napĺňať potreby spotrebiteľov;
- ➔ ľudská kapacita dovoľujúca manažovať zmeny a tvoriť riešenia.

Výzvou je, že 1,3 miliardy ľudí na svete nemá prístup k elektrickej energii.

Všetky štyri piliere potom prepája široká výmena informácií, čo má zásadný význam pre zabezpečenie integrovaného prístupu a zapojenie verejnosti.

Energetická architektúra je súčasne lokálna aj globálna záležitosť. Preto musí každá krajina pri vytváraní prostredia pre svoj energetický trh chápať a zohľadňovať širšie dôsledky vlastných aktivít, ako aj medzinárodné obmedzenia.

Kriticky musí posúdiť rozsah a komplexnosť potrebných opatrení. To si vyžaduje trpezlivý prístup k riadeniu zmien, ktoré treba realizovať krok za krokom. Môže to znamenať aj to, že ani po roku 2030 nebude ešte nová energetická architektúra pevne zakotvená, pretože kumulatívny účinok inovácií vo všetkých štyroch pilieroch bude pomalší.

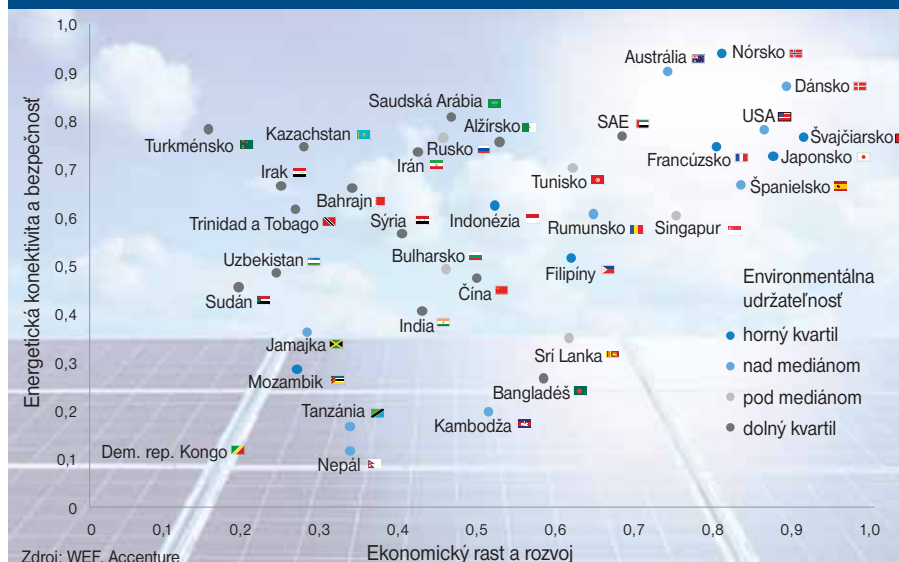
Úlohy pre zainteresovaných

Svoju úlohu pri koncipovaní energetickej politiky zohrávajú tri hlavné skupiny subjektov: vláda, energetický sektor a občianska spoločnosť. Z výsledkov výskumu publikovaných v správe WEF vyplýva záver, že zainteresované strany by mali pre efektívnu transformáciu a naplnenie výzvy novej energetickej architektúry urobiť tieto kroky:

- 1 Akceptovať nevyhnutné kompromisy, aby sa znížili hospodárske straty z odpísania častí starších systémov. To sa týka najmä tých, ktorí prevádzkujú rozsiahle vybudované systémy, najmä krajín OECD.
- 2 Pri rozhodovaní o novej energetickej architektúre zväziť hraničné obmedzenia, a to vnútroštátne aj regionálne. Na rozhodnutia bude vplyvať dostupnosť alebo, naopak, nedostatok fyzických prvkov, ako sú pôda a voda, ako aj schopnosť sociálnych prvkov prijímať zmeny.
- 3 Stanoviť referenčný bod (benchmark) pre pokrok a priebežne merať dosiahnuté výsledky v záujme transparentného posúdenia problémov. Zároveň vytvoriť pevnú bázu na tvorbu politik a investičných rozhodnutí a využívať nové príležitosti.
- 4 Poučiť sa z archetypov v záujme lepšieho pochopenia rôznych druhov nákladov a prínosov jednotlivých transformačných stratégií. Poučiť sa tiež z úspechov aj neúspechov tých, ktorí čelia podobným problémom.
- 5 Vytvoriť priaznivé prostredie so vzájomne sa podporujúcim využitím všetkých štyroch „pilierov úspechu“. Prítom zabezpečiť, aby v reťazci nebol nijaký slabý článok.

WEF/JF
Foto: TASR

Energetika v hospodárstve vybraných krajín

Elektrárne v SR vyhovujú bezpečnostným cieľom

Všetky jadrové elektrárne v SR majú podľa Úradu jadrového dozoru SR bezpečnostné správy, ktoré sú aktualizované podľa jeho požiadaviek. „Existujúce štúdie pravdepodobnostného hodnotenia prvej a druhej úrovne potvrdzujú, že elektrárne v SR vyhovujú medzinárodne uznávaným bezpečnostným cieľom,“ konštatuje sa v návrhu mimoriadnej národnej správy SR spracovanej v zmysle Dohovoru o jadrovej bezpečnosti. Na Slovensku sú v súčasnosti v prevádzke štyri jadrové bloky typu VVER 440/213 – dva v Jaslovských Bohuniciach a dva v Mochovciach. Okrem toho sú v Mochovciach vo výstavbe ďalšie dva bloky VVER440/213 značne vylepšeného projektu. Celkový inštalovaný výkon prevádzkovaných blokov je 1 940 MWe. Ich vlastníkom a prevádzkovateľom sú Slovenské elektrárne.

E.ON predá plynovodnú sieť

Nemecký energetický koncern E.ON predáva svoju 12 000 km dlhú plynovodnú sieť. O sieť, ktorú E.ON vyčlenil na predaj pod názvom Open Grid Europe, by mali mať záujem finanční investori aj plynárenské koncerny. Odborníci zo sektora odhadujú jej cenu na 2 – 3 miliardy eur. Predajom siete pokračuje E.ON v zbavovaní sa podielov vo svojom portfóliu. Celkovo chce nimi do roku 2013 získať výnosy okolo 15 miliárd eur. Z nich už zhromaždil takmer 9 miliárd. Koncern potrebuje peniaze, aby sa vyrovnal s problémami, ktoré mu vznikli pred rokom, keď sa nemecká spolková vláda rozhodla do roku 2022 odstaviť všetky jadrové bloky v krajine.

Japonsko bude čeliť deficitu energie

Odpojenie posledného z 50 jadrových blokov v Japonsku a neschopnosť vlády presvedčiť verejnosť o nevyhnutnosti ich ďalšieho prevádzkovania vyvolá v krajine s treťou najsilnejšou ekonomikou na svete cez leto obrovské problémy.

Japonsko už desaťročia závisí od jadrových elektrární, ktoré sa na výrobe jeho elektrickej energie podieľajú najmenej 30 %.

Japonci sa boja nespoľahlivosti jadrových elektrární, ale aj toho, či môžu žiť bez nich. Vláda vypracuje odhad nedostatku elektrickej energie cez leto a potom zverejní plán, ktorý bude obsahovať aj povinné znížovanie jej spotreby. Dlhodobý výpadok povedie k rastu cien elektrickej energie. Ak sa k tomu pripočíta aj silný jen, ktorý ovplyvní výrobu, dá sa predpokladať, že sa mnohé z firiem sa rozhodnú presunúť produkciu do zahraničia.

Plynári vykázali zisk

Akciová spoločnosť SPP – distribúcia dosiahla v roku 2011 čistý zisk po zdanení 112 miliónov eur. Hlavným zdrojom výnosov boli tradične tržby za poskytnutie distribučnej kapacity. Celkový objem distribuovaného plynu v roku 2011 dosiahol 5,33 miliardy kubických metrov.

Uplynulý rok priniesol výrazný nárast počtu aktívnych obchodníkov s plynom. Ku koncu roka 2011 pôsobil aktívne v distribučnej sieti spoločnosti už 14 obchodníkov s plynom.

Celkové prostriedky investované do distribučnej plynárenskej siete v roku 2011 dosiahli vyše 70,2 milióna eur.

V súčasnosti je z celkového počtu obcí na Slovensku plynofikovaných 2 234, teda 77 % z celkového množstva, v ktorých žije až 94 % všetkých obyvateľov. Spoločnosť zabezpečuje distribúciu zemného plynu pre vyše 1,5 milióna zákazníkov.

GGE vyhrala tender v Srbsku

Slovenská investičná skupina GGE vyhrala medzinárodný tender na výstavbu a prevádzku paroplynovej elektrárne v srbskom meste Nový Sad. Investíciu bude realizovať spolu so spoločnosťou NIS Gazprom NEFT.

Elektrárňou by mala mať inštalovaný výkon 2 x 230 MW a celková investícia dosiahne 450 miliónov eur. Projekt by sa mal zrealizovať

v dvoch etapách, v rámci každej sa postaví inštalovaný výkon 230 MWe. Ukončenie prvej etapy sa predpokladá do konca roka 2014, druhej etapy následne do konca roka 2019. Paroplynový cyklus bude dodávať elektrickú energiu pre spoločnosť EPS a zároveň zásobovať teplom 380-tisíc obyvateľov mesta Nový Sad.

Južný prúd povedie najprv do Rakúska

Akcionári v projekte výstavby plynovodu Južný prúd, ktorý bude prepravovať zemný plyn z Ruska do Európy popod Čierne more, schválili plán, v ktorého rámci sa najskôr vybuduje severná vetva smerujúca do Rakúska. Južná vetva, ktorá povedie do Talianska, sa bude stavať až po dostavbe prvej vetvy. Akcionármi v medzinárodnom konzorciu sú Gazprom (50 %), talianska Eni (20 %), nemecká firma Wintershall Holding (15 %) a francúzska EdF (15 %). Ročná kapacita Južného prúdu sa odhaduje na 63 miliárd kubických metrov plynu. Výstavba sa začne

v decembri tohto roka a do prevádzky chce Gazprom uviesť plynovod v roku 2015.

Európske solárne dni aj v SR

S cieľom zvýšiť povedomie o využití solárnej energie sa aj na Slovensku jednotlivé subjekty zapájajú do celoeurópskej akcie Európske

solárne dni. Pri tejto príležitosti sa v máji uskutočnilo asi 70 akcií na podporu vzdelávania, popularizácie a zvyšovania informovanosti o inteligentných energetických riešeniach, najmä v súvislosti s fotovoltaickou energiou a termálnym ohrevaním a chladením.

Organizačným partnerom solárnych dní je aj firma Thermosolar Žiar, s. r. o., Žiar nad Hronom. V spolupráci s Priateľmi Zeme zorganizovala v Banskej Bystrici prezentačnú akciu na praktické využívanie slnečnej energie.

Ministerstvo pripraví novú stratégiu energetiky

Minister hospodárstva SR Tomáš Malatinský krátko po nástupe do funkcie prezentoval základnú líniu smerovania SR v oblasti energetiky.

Bezprostredným zámerom ministerstva je opätovne prehodnotiť stratégiu energetiky a vytvoriť pre ďalšie obdobie novú. Tá by mala adekvátne zohľadniť význam energetickej bezpečnosti v kontexte nielen regiónu SR a strednej Európy, ale aj v kontexte celej Európy. Bude potrebné o. i. prijať ďalšie opatrenia na zvýšenie energetickej bezpečnosti.

Prioritou je diverzifikácia zdrojov a prepravných trás zemného plynu a ropy.

„V podmienkach Slovenska sú to najmä diverzifikácia energetických zdrojov a prepravných trás zemného plynu a ropy, dostavba blokov 3. a 4. JE Mochovce, výstavba nového jadrového zdroja v lokalite Jaslovské Bohunice, preferovanie kombinovanej výroby elektriny a tepla, efektívne využívanie obnoviteľných zdrojov energie a zníženie energetickej náročnosti zvyšovaním energetickej efektívnosti,“ povedal T. Malatinský na stretnutí s novínami.

Najbližší partner je Česko

Minister zdôraznil, že „stratégia energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky uvažuje v rámci jednotlivých energetických komponentov o prepojení siete s infraštruktúrami susediacich štátov ako s jednou z možností diverzifikácie prenosových trás – aj v nadväznosti na potrebu eliminácie krízových situácií“.

T. Malatinský sa k energetickej problematike vyjadril v súvislosti so 7. zasadnutím Európskeho jadrového fóra v Bratislave, na ktorom sa uskutočnilo aj jeho pracovné stretnutie s ministrom priemyslu a obchodu ČR Martinom Kubom. Prioritnou témou rokovania bola spolupráca oboch krajín v energetike. V súvislosti s prepájaním sietí susediacich štátov a diverzifikáciou trás vidí minister hospodárstva SR podľa vlastných slov práve Českú republiku ako kľúčového partnera.

Prepájanie infraštruktúry

Na stretnutí v Bratislave hovorili obaja ekonomickí ministri aj o úzkej spolupráci SR a ČR v rámci konkrétnych projektov. Ide najmä o plynárenský projekt severojužného koridoru, ktorý spája LNG terminály v Poľsku a Chorvátsku a prechádza cez všetky krajiny V4, ďalej klaster elektrizačných prepojení medzi Slovenskom a Maďarskom či o ropovod BSP medzi Slovenskom a Rakúskom.

Zvýšenie konkurencie v odvetví prinesie nižšie ceny, lepšie služby a lepšiu ochranu spotrebiteľa.

Minister Malatinský predstavil projekt slovensko-rakúskeho prepojenia BSP (Bratislava – Schwechat Pipeline), ktoré prepája ropovodnú infraštruktúru západnej a východnej Európy, a projekt rekonštrukcie a navýšenia kapacity ropného prepojenia medzi Slovenskom a Maďarskom (Adria). Slovensko pozorne sleduje aj vývoj v oblasti medzinárodných projektov severojužného prepojenia s možnosťou flexibilného napojenia na ďalšie trasy južného koridoru (Nabucco, South Stream, atď.).

SJ/JF
Foto: TASR

Dve otázky pre T. Malatinského

■ Aké sú vaše priority v oblasti energetiky?

Plánujem posilniť možnosti diverzifikácie zdrojov a dopravných ciest. Za dôležité považujem

zvýšenie konkurencie na energetickom trhu, čo by malo viesť k zníženiu cien energie, skvalitneniu služieb a zvýšeniu ochrany spotrebiteľa. Potrebné je tiež zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe a zvýšiť aj energetickú efektívnosť.

■ Ktoré úlohy sú teraz najaktuálnejšie?

Potrebné je urýchlene prijať tretí energetický balíček vrátane doriešenia otázky vlastníckych vzťahov vo vertikálne integrovaných podnikoch. V nadväznosti na prijatú koncepciu vlastníckeho oddelenia – unbundlingu – je nevyhnutné doriešiť otázky postavenia štátu v relevantných podnikoch.

AP

SSE vstupuje na trh s plynom

Pre zákazníkov je lákavá nižšia cena aj kompletná starostlivosť

Tradičný dodávateľ elektrickej energie Stredoslovenská energetika, a. s., (SSE) rozširuje svoje produktové portfólio o dodávku zemného plynu. Osloviť chce najmä výhodnou cenou a kvalitnými zákaznickými službami, ktoré už dlhodobo ponúka odberateľom v oblasti dodávky elektriny.

O konkrétnych ponukách pre jednotlivé skupiny odberateľov, cenách, dlhodobej stratégii spoločnosti v tejto oblasti, ale aj o energetickej efektívnosti, sme sa zhovárali s riaditeľom divízie obchodu a služieb SSE Szilárdom Mangultom.

■ **Môžete nám priblížiť aktuálnu situáciu na trhu s predajom energií na Slovensku?**

Po rokoch, keď trh s predajom energií charakterizoval vstup nových a nových hráčov, ktorí očakávali naplnenie svojich obchodných am-

Pre SSE je dodávka plynu logický krok v jej rozvoji a potvrdzuje jej silnú pozíciu na energetickom trhu.

bícií, pozorujeme pretlak dodávateľov, najmä na trhu s elektrinou, ktorý je predsa len ďalej ako trh s plynom. Tradiční dodávatelia elektriny si udržali asi 2/3 celkového trhového podielu, pričom zásadnejšie zmeny v segmente stredných a veľkých biznis zákazníkov sa už nedajú očakávať.

Trh s plynom dáva priestor aj novým dodávateľom, kde dominantný dodávateľ stále drží asi 70-percentný trhový podiel. Noví dodávatelia podstupovali relatívne vysoké riziko, keďže sa spoliehali na to, že zakontrahovanú elektrinu kúpia na spotovom trhu za nižšiu cenu. Príklady, keď dodávateľ podstúpil neprimerané riziko a musel z trhu odísť, nevidíme už len na západ od Slovenska. Aj tento dôvod sa dá

Szilárd Mangult

tušiť za situáciu jedného z dodávateľov, ktorý v tomto roku nedokázal ďalej financovať svoje aktivity, čoho dôsledkom bola neschopnosť zabezpečiť dodávky pre koncových odberateľov vrátane Slovenska.

Negatívnym fenoménom sa stáva invázia podomových predajcov, pričom väčšina zákazníkov sa cíti byť podvedená a nespokojná po podpísaní zmluvy v prospech nového dodávateľa.

■ **Čo SSE motivovalo k vstupu na trh s plynom?**

Stredoslovenská energetika, a. s., vníma dodávku plynu ako ďalší logický krok v rozvoji svojho podnikania, čím chce potvrdiť pozíciu jedného z lídrov slovenského energetického trhu. Sme v unikátnej situácii tradičného dodá-

Dodávku plynu ponúkame všetkým klientom; najväčší záujem predpokladáme u firemných zákazníkov.

vateľa jednej komodity s existujúcou infraštruktúrou, ktorú dlhodobo ponúkame pre jestvujúce portfólio zákazníkov v elektrine. Je pre nás relatívne jednoduché rozšíriť naše aktivity aj na oblasť dodávky plynu, keď zákazník výrazne profituje z cenovej výhody.

■ **Ktorú cieľovú skupinu chcete osloviť ponukou dodávky plynu?**

Nevlíme selektívny prístup, dodávku plynu ponúkame všetkým skupinám našich súčasných aj budúcich klientov vrátane domácností. Prostredníctvom rôznych kampaní budeme o nej informovať našich súčasných zákazníkov v dodávke elektriny a každý nový zákazník už

V segmente malých a stredných podnikov a samospráv budeme štandardne poskytovať zľavu 10 až 15 %.

dostane ponuku na obe komodity. Vychádzame z predpokladu, že najväčší záujem o dodávku plynu bude zo strany firemných zákazníkov.

■ **Čím chcete presvedčiť zákazníkov, aby sa okrem elektriny rozhodli aj pre plyn od SSE?**

Máme vybudovanú kompletnú zákaznickú starostlivosť, vychádzame z dlhoročných vlastných skúseností a teraz pridávame novú službu. Samozrejme, rozhodujúcim argumentom je nižšia cena. No našim cieľom nie je len jednoduchá cenová konkurencia. Naši tradiční zákazníci už majú skúsenosti s našimi zákaznickými službami, ktoré sú na veľmi vysokej úrovni a neustále sa ich snažíme zlepšovať.

■ **S akou konkrétnou cenovou ponukou prichádzate na trh?**

Uvedomujeme si, že ponuka musí byť cenovo veľmi zaujímavá. Štandardne budeme v segmente malých a stredných podnikov a samospráv poskytovať 10 až 15-percentnú zľavu. Ako v každej sfére, aj tu platí, že čím dlhšia je doba viazanosti, tým sú vyššie zľavy. Samozrejme, existuje osobitná skupina klientov – veľkoodberateľov, pre ktorých je cenová ponuka pripravovaná vždy individuálne.

Dôležité je povedať, že naše zmluvy neobsahujú nič, čo by cenu zvyšovalo, žiadne skryté poplatky ani pokuty. Jasne hovoríme o cene, jasne kalkuluje úsporu do budúcnosti oproti cenám tradičného dodávateľa. Stavíme na otvorenosti, transparentnosti, dávame zákazníkovi na stôl všetky informácie, aby sa vedel zodpovedne rozhodnúť.

MP

Máme 2x viac energie

STREDO-SLOVENSKÁ ENERGETIKA

člen skupiny

S novou energiou a lepšou cenou už dnes!

Pre podnikateľov a samosprávy prichádzame s možnosťou až 15 % zľavy na plyn a ponukou fixnej ceny po celú dobu viazanosti.

Výhodná ponuka od spoľahlivého a férového dodávateľa pre Váš biznis.

Lodná doprava je bezpečná

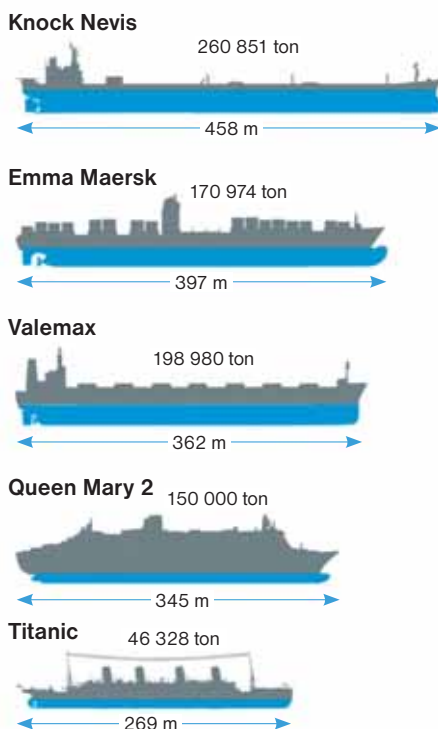
Na lodi sú pasažieri z hľadiska smrteľných nehôd v oveľa väčšom bezpečí ako v aute, na motorke či dokonca na chodníku.

Vyplyva to zo štúdie Bezpečnosť a lodná doprava: Od Titanicu ku Costa Concordia, založená na výskume Allianz Global Corporate a Univerzity v Cardiffe. Napriek tomu, že od skazy Titanicu uplynulo už 100 rokov a bezpečnosť lodnej dopravy sa výrazne zvýšila, určité riziká pretrvávajú a ďalšie vznikajú. Medzi aktuálne hrozby stále patrí neustále sa zväčšujúca veľkosť lodí, zlyhanie posádky, piráctvo a v neposlednom rade aj rozšírenie prepravných trás do arktických vôd.

Čo najviac ohrozuje bezpečnosť lodí?

Veľké lodné katastrofy, ako je napríklad potopenie Titanicu, viedli k zvýšeniu bezpečnosti. Za posledných 100 rokov sa svetová flo-

Porovnanie veľkosti Titanicu so súčasnými veľkými loďami

tila obchodných lodí strojnásobila na viac než 100 000 plavidiel, ale straty poklesli z pomeru 1 stratená loď k sto lodiam v roku 1912, na pomer 1 ku 670 v roku 2009.

Štúdia o bezpečnosti lodnej dopravy upozorňuje na niekoľko úskalí, obzvlášť na stúpajúci trend výroby lodí obrovských rozmerov. Zároveň sa zvyšujú tlaky, ktoré nútia majiteľov lodí znižovať náklady, čo vedie k angažovaniu posádky z krajín tretieho sveta, kde štandardy výcviku a ohodnotenia sú často v priamom rozpore. Ďalšie významné bezpečnostné riziká predstavuje znižovanie počtu členov posádky, zvýšenie byrokracie na palube lodí, pokračujúca hrozba piráctva, plávajúce ľadovce a v neposlednom rade aj komplikácie súvisiace so zlyhaním navigácie.

Najčastejšou príčinou je ľudská chyba

Viac než 75 percent námorných strát sa dá pripočítať na vrub širokej škále ľudských zlyhaní, ako sú únava, nesprávne vyhodnotenie rizík či nedostatky v odbornej príprave posádky. Práve na ľudský faktor by sa teda mal lodný priemysel v budúcnosti zamerať.

VN

Obrázok: Allianz-SP

GEFCO zaznamenalo rast

Skupina GEFCO pôsobiaca v oblasti automobilovej a priemyselnej logistiky deklaruje za rok 2011 obrat vo výške 3,782 mld. eur, čo predstavuje nárast o 12,9 % oproti roku 2010. Prevádzkový zisk dosiahol 223 mil. eur, čo predstavuje 5,9 % obratu.

Otvorením nových pobočiek v Bulharsku a Kazachstane upevňuje svoju pozíciu v medzinárodných obchodných tokoch. Akvizícia 70 % podielu v skupine Gruppo Mercurio, popredného talianskeho špecialistu v automobilovej logistike pôsobiaceho na 5 kontinentoch, pomohla upevniť medzinárodnú pozíciu a urýchliť rozvoj v Ázii a najmä v Indii. V Južnej Amerike zaznamenala spoločnosť 15 %-ný nárast a v strednej a východnej Európe 25 %-ný nárast. GEFCO Slovakia, ktoré pôsobí na

slovenskom trhu od roku 2004, dosiahol v minulom roku vďaka spolupráci s významnými priemyselnými podnikmi obrat vo výške 80,8 milióna eur, čo predstavuje medziročný rast o 4,2 %.

MM

PointPark Properties v Poľsku

Spoločnosť PointPark Properties (P3) privítala vo svojom logistickom parku PointPark Mszczonów v strednom Poľsku nového nájomcu. Je ním spoločnosť ID Logistics Poland S. A. (súčasť ID Logistics Group), ktorá si prenájala 14 360 m² skladových a 457 m² kancelárskych priestorov.

PointPark Mszczonów, ktorý sa nachádza blízko Lodže, v súčasnosti tvoria tri budovy s celkovou plochou 96 633 m². Ďalších deväť budov s celkovou rozlohou 212 500 m²

je pripravených na budúcu výstavbu Build-To-Suit projektov. Spoločnosť PointPark Properties je medzinárodný developer a správca priemyslových a skladových nehnuteľností, pôsobiaci v 12 krajinách Európy. Pod správou P3 je v súčasnosti 1,5 milióna m² vo viac než 50 distribučných centrách. V Európe disponuje pozemkami, ktoré sú určené na ďalší rozvoj a výstavbu viac než 615 000 m² skladových plôch.

ŠŠ

Gebrüder Weiss rozširuje služby

Spoločnosť Gebrüder Weiss dopĺňa svoje portfólio o dodatočnú službu v oblasti zbernej dopravy, a to do Nemecka, Belgicka a Holandska. Výhodou služby s názvom GW pro. line date je dodanie tovaru v stanovenom čase dohodnutého dňa. V praxi to znamená, že zákazníkovi je dodaný tovar do desiatej, dvanásťtej alebo šestnásťtej hodiny, a to do troch dní od jeho prevzatia.

Spoločnosť investovala v minulých rokoch viac než 100 miliónov eur do budovania svojich sietí, ale aj do informačných a komunikačných technológií, zvlášť v strednej a východnej Európe. Celkový objem zásielok zbernej dopravy vďaka tomu vzrástol v uplynulom obchodnom roku o 9,4 %.

VN

Prologis posilňuje partnerstvo s DHL

Prologis, medzinárodný vlastník, prevádzkovateľ a developer industriálnych nehnuteľností, podpísal zmluvy o prenájme 33 800 štvorcových metrov v Prologis Parku Dabrowa so spoločnosťou DHL Exel Supply Chain. Spoločnosť je súčasťou vedúcej svetovej skupiny Deutsche Post DHL zabezpečujúcej poštové a logistické služby.

DHL je jedným z celosvetovo najväčších nájomníkov spoločnosti Prologis. Vráťane tejto transakcie si spoločnosť prenája viac než 1,1 milióna štvorcových metrov plochy v distribučných centrách spoločnosti Prologis v Európe, Ázii a Severnej Amerike. **KJ**

Noví klienti v logistickom parku Delta Forum

Spoločnosť PointPark Properties (P3) uzavrela v Nemecku dve nové zmluvy o prenájme v rámci svojho logistického parku Delta Forum. Eugen König GmbH, veľkoobchod so stavebným a kúpeľňovým vybavením a zariadením, zaujme v parku skladovú plochu s rozlohou 5 811 m². Súčasne s ním do parku prichádza aj spoločnosť SIMS Recycling Solutions, najväčší dodávateľ recyklovanej elektroniky na svete, ktorá si tu prenájala 3 494 m² skladových priestorov.

„Je to prvý raz, čo spolupracujeme s klientmi Eugen König a SIMS Recycling Solutions. Som si istý, že sme vďaka novým prenájomom v parku Delta Forum posilnili svoju pozíciu na trhu a potvrdili tak našu pridanú hodnotu a úroveň služieb, ktoré ponúkame,“ povedal Tim Hennes, P3 Head of Asset Management Western Europe. **ŠŠ**

Získajte naspäť svoje peniaze aj zákazníka.

- Vymáhanie domácich aj zahraničných pohľadávok
- Dlhodobé sledovanie dlhu
- Fakturácia a Faktoring
- Upomienkové služby
- Informácie o bonite
- Súdne vymáhanie

Otestujte nás bezplatne

Alektum Inkasso s.r.o.,
Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava
info@alektum.sk, www.alektum.sk

tel + 421 2 321 996 90, fax + 421 2 321 446 99

DHL: 25 rokov na slovenskom trhu

Jeden z popredných poskytovateľov prepravných a logistických služieb – DHL – oslavuje celých 25 rokov pôsobenia na slovenskom trhu. Spoločnosť začala ako jedna z prvých poskytovať medzinárodné expresné prepravné služby na území bývalého Česko-Slovenska už v roku 1986 prostredníctvom partnerskej spoločnosti Čechofracht.

Po vstupe Slovenska do EÚ v roku 2004 bol založený samostatný právny subjekt. O dva roky nato otvorila spoločnosť vlastné triediace stredisko na bratislavskom letisku a v roku 2011 otvorila letecké spojenie medzi Bratislavou a Viedňou.

Vďaka strategickej integrácii popredného prepravcu Danzas a odborníka na logistický reťazec Exel sa ponuka služieb DHL aj v rámci SR rozšírila. Dnes spoločnosť prostredníctvom štyroch špecializovaných divízií ponúka komplexné portfólio logistických a prepravných služieb – od cestnej a železničnej prepravy cez námornú a leteckú až po skladovanie a riadenie dodávateľských reťazcov. **PR**

GW 125607

UŽ 25 ROKOV
SPÁJAME SLOVENSKO
SO SVETOM.
A VIETE, ČO SME
SA NAUČILI?

.....

Napríklad, že vozíť sa bude vždy. Že byť jedinečným je na nezaplatenie. Že zrealizovať sa dá všetko. A za každým týmto zistením stojí zaujímavý príbeh. Prečítajte si ich a zistíte, prečo sa nám už 25 rokov darí úspešne spájať Slovensko so svetom.

www.25rokovDHL.sk

EXCELLENCE. SIMPLY DELIVERED. **DHL**

Deutsche Post DHL - The Ma x Impulse - CMC

Nový akcionár v matke spoločnosti SkyToll

Do systému slovenského elektronického výberu mýta majetkovo vstupuje český podnikateľ Petr Syrovátko. Prostredníctvom spoločnosti Sevenra N.V. so sídlom v Holandsku odkúpil 90-percentný podiel v spoločnosti Ibertax, ktorá je väčšinovým akcionárom prevádzkovateľa systému – spoločnosti SkyToll, a. s.

„Slovenský mýtny systém je technicky úspešný projekt s jasným biznis modelom. Je to z môjho pohľadu stabilná investícia s rozvojovým potenciálom do budúcnosti. Preto som sa rozhodol investovať do kúpy väčšinového akcionárskeho podielu,“ vysvetlil Syrovátko.

Český podnikateľ financuje túto transakciu kombináciou vlastných prostriedkov a úveru od konzorcia bánk na čele s PPF bankou. Dokončenie obchodu je podmienené súhlasným stanoviskom Protimonopolného úradu SR.

Pokles leteckej dopravy

Letecká doprava v Európe v 1. štvrtroku 2012 klesla oproti rovnakému obdobiu minulého roka. Na príčine je dlhová kríza a tiež vlečúce sa dôsledky takzvanej arabskej jari. Nízkonákladové aerolínie zaregistrovali výraznejšie zníženie objemu prepravy, o 4,3 %, ako tradičné letecké spoločnosti, ktoré vykázali pokles o 3,1 %.

Separátne štatistiky Európskej asociácie prevádzkovateľov letísk (ACI) odhalili, že objem nákladnej leteckej prepravy sa od začiatku januára do konca marca znížil medziročne o 4,1 %, zatiaľ čo osobná letecká doprava vzrástla o 3,4 %.

Výstavba diaľnic pôjde opäť cez PPP projekty

Prioritou novej vlády Roberta Fica (Smer-SD) je výstavba diaľnic, a to výraznejšou mierou ako v súčasnosti. „Vláda pritom zabezpečí vyvážené súťažné podmienky, aby nedochádzalo k nedokončeným úsekom a devastácii celého reťazca podnikateľských subjektov,“ uvádza kabinet v odsúhlasenom programovom vyhlásení vlády SR.

Podľa návrhu by sa vláda mala opätovne tak ako prvý Ficov kabinet zamerať na výstavbu nadradenej infraštruktúry formou projektov verejno-súkromného partnerstva.

Železničná spoločnosť Cargo Slovakia operuje v Poľsku

Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s. (ZSSK CARGO), prepravuje od začiatku tohto roka vlastnými vlakmi uhlie z poľského prístavu Swinoujscie do Hanisky pri Košiciach. Slovenský národný dopravca uspel v závere minulého roka v tendri U. S. Steel Košice a prvýkrát získal prepravu z poľského prístavu s dopravou na tratiach Poľských železníc a Českých dráh. Zároveň ide o prvý prienik ZSSK CARGO na trate zahraničných národných dopravcov.

Okrem vypracovania obchodného modelu spoločnosť nasadila na prepravu aj vlastný mobilný park, čím znížila prepravné náklady a zvýšila konkurencieschopnosť prepravy.

Dachser Slovakia v košickom Immoparku

Erste Group Immorent Slovensko, s. r. o., developer logistického parku Immopark Košice, podpísal nájomnú zmluvu so slovenskou pobočkou nemeckej nadnárodnej logistickej firmy Dachser o prenájme viac ako 1 100 štvorcových metrov. „Zámerom spoločnosti je posilňovať trhové postavenie našich klientov pomocou takých logistických riešení, ktoré im pomôžu presadiť sa aj v budúcnosti. Sú založené na správnom spojení štandardizovaných procesov a zákaznicky orientovaných služieb,“

objasňuje Roman Stoličný, člen predstavenstva spoločnosti Dachser Slovakia.

Immopark Košice ponúka v niekoľkých etapách viac ako 250-tisíc štvorcových metrov logistických, priemyselných a kancelárskych plôch. Koncept inteligentnej logistiky spoločnosti Dachser je výsledkom dlhoročných skúseností, najnovších informačných technológií a každodennej spolupráce ľudí z rôznych krajín a kultúr.

ŠF

Slovensko chce zlepšiť plavbu po Dunaji

Slovensko chce zvrátiť prepád vodnej dopravy, spôsobenej nepriaznivými podmienkami na Dunaji. Zlepšenie vnútrozemskej vodnej dopravy bolo témou nedávneho rokovania riadiaceho výboru pre vnútrozemské vodné cesty v rámci Stratégie EÚ pre dunajský región. Zlepšenie

splavnosti Dunaja bude tiež témou rokovania rady ministrov dopravy EÚ v júni. Členské krajiny na ňom majú predstaviť potrebné opatrenia. Slovensko vidí priestor v oblasti výstavby vodných diel na Dunaji za účelom dosiahnutia trvalo udržateľných plavebných podmienok.

Neoznačené články na tejto strane sú zo servisu TASR. Foto: TASR a firemné zdroje.

PointPark Properties dokončil projekt Build-To-Suit v Lozorne

Logistický park v Lozorne slúži ako logistické centrum viacerých významných spoločností. Pre nové projekty ponúka ďalších 87 000 m².

Spoločnosť PointPark Properties (P3) dokončila výstavbu novej skladovej haly v PointParku Bratislava v Lozorne. Tento Build-To-Suit projekt sa rozkladá na pozemku s celkovou plochou viac než 50 000 štvorcových metrov, pričom zastavaná plocha tvorí celkom 26 349 štvorcových metrov vrátane 1 600 štvorcových metrov kancelárskych priestorov. Celková investícia projektu dosiahla výšku 12,9 milióna eur a celá výstavba trvala päť mesiacov.

Halu odovzdali klientovi Schnellecke Logistics, poskytovateľovi logistických služieb, v polovici januára 2012. Kancelárske priestory o mesiac neskôr. Klient bude halu využívať na montáž

a distribúciu automobilových dielcov. Z novej pobočky v PointParku Bratislava bude spoločnosť Schnellecke Logistics centrálné riadiť a spravovať svoje podniky v celej strednej a západnej Európe.

Z PointParku Bratislava bude Schnellecke Logistics riadiť svoju sieť v strednej a západnej Európe.

„Veľmi nás teší, že sme vybudovali moderné skladové priestory pre takého dôležitého klienta,“ povedal Pavol Podskoč, Head of Construction P3 Slovensko. „Celý projekt bude slúžiť ako logistické centrum pre susediacu továreň VW, kde v polovici minulého roka začali s výrobou nového modelu Volkswagen Up!,“ dodal P. Podskoč. **P3**

warehouse development and management **asset** without limits

BUILD-TO-SUIT PROJEKT S ROZLOHOU 26 349 M² PRE SCHNELLECKE LOGISTICS V POINTPARKU BRATISLAVA DOKONČENÝ!

Nová skladová hala pre poskytovateľa logistických služieb Schnellecke Logistics bude využívaná pre montáž a distribúciu automobilových dielcov. Zo svojej novej pobočky v PointParku Bratislava bude spoločnosť Schnellecke Logistics centrálné riadiť a spravovať svoje podniky v celej strednej a západnej Európe. Výstavba novej skladovej haly začala v septembri roku 2011 a hala bola odovzdaná klientovi v polovici januára 2012.

PRE VIAC INFORMÁCIÍ VOLAJTE: +421 905 400 488
WWW.POINTPARKPROPERTIES.COM

SCHNELLECKE
LOGISTICS

P3 POINT
PARK
PROPERTIES

Budúcnosť výroby sa mení na boj o talenty

Budúcnosť celosvetovej výroby sa mení na súperenie o talenty. V súčasnosti existuje na svete v oblasti výroby okolo 10 miliónov pracovných pozícií, ktoré sa nedajú obsadiť pre nedostatok kvalifikovaných zamestnancov. Vyplyva to z prieskumu Svetového ekonomického fóra a spoločnosti Deloitte.

Aj napriek vysokej miere nezamestnanosti je tento nedostatok prítomný v mnohých rozvinutých ekonomikách. Výrobné firmy sa tam snažia obsadiť pozície pre vysokokvalifikovaných robotníkov a inžinierov. Krajiny, ktoré sú schopné prilákať, rozvíjať a udržať si najviac talentovaných pracovníkov – od vedcov, výskumníkov a inžinierov až po technikov a kvalifikovaných výrobných robotníkov – sa dostanú na vrchol.

Potrebná je infraštruktúra a politické prostredie, ktoré podporujú zásadné objavy univerzitných a výskumných laboratórií v oblasti vedy a techniky. Hlavnou prioritou výrobcov a politikov budú dostupné stratégie efektívneho využívania energie a využívanie tzv. čistej energie. Výrobcovia budú musieť hľadať nové energeticky úsporné spôsoby výroby, od návrhov energeticky úsporných výrobkov až po efektívnejšiu výrobu a logistiku.

Henkel v 1. štvrtroku zvýšil zisk

Nemecká spoločnosť Henkel zaznamenala v prvých troch mesiacoch roka prudký nárast zisku. Vďaka za to zvýšeniu ceny výrobkov a úsporným opatreniam. Čistý zisk výrobcu pracích prostriedkov, lepidiel a kozmetiky v 1. kvartáli medziročne vyskočil o 30 % na 378 miliónov eur. Všetky tri divízie - lepidlá, pracie prostriedky a kozmetika - dokázali výrazne zvýšiť prevádzkové zisky. Tržby vzrástli o 4,8 % na 4 miliardy eur.

„V komplikovanom trhovom prostredí Henkel dobre odštartoval do nového roka,“ uviedol šéf koncernu Kasper Rorsted.

Zbrojovka v Kremnických Baniach

Spoločnosť Sitno Holding spolu s Českou zbrojovkou plánujú otvoriť v Kremnických Baniach novú fabriku na výrobu ručných zbraní, ktorá by mala vytvoriť viac ako 260 pracovných miest. Spoločný podnik tradičného českého výrobcu zbraní a slovenskej investičnej spoločnosti sa bude sústreďovať na produkciu poľovníckych a športových zbraní, ako aj zbraní pre ozbrojené zložky. V novom podniku by mali nájsť uplatnenie tak kvalifikovaní robotníci, ako aj strojár, projektanti, technológovia a konštruktéri. Spoločnosti plánujú svoju investíciu koordinovať s Ministerstvom hospodárstva SR a ozbrojenými zložkami v SR.

Ocenenie pre Matador Automotive

Matador Automotive Vráble, a. s., získal ocenenie pre OEM (Original Equipment Manufacturer) – druhé a tretie miesto spomedzi 218 medzinárodných dodávateľov pre spoločnosť Suzuki v maďarskom Ostrihome.

Do kategórie najlepších dodávateľov sú zaradení iba dodávatelia s ročným obrátom minimálne 1,3 mil. eur a dodávkou minimálne 10 finálnych dielcov. Hodnotenie kvalitu (45%),

cenu (35%), dodávku (15%) a flexibilitu (5%). Matador Automotive Vráble dosiahol 92,6 percentuálnych bodov, a to mu zabezpečilo tretie miesto v celkovom hodnotení za spoločnosťami AGC Automotive Czech, a. s., – dodávateľom skiel – a poľskou firmou Stomil Sanok S. A. – dodávateľom tesnení. Druhé miesto mu patrí za úsporný program „1 diel, 1 gram, 1 cent“.

Nová hala anodickej oxidácie v Žiari

Akciová spoločnosť Sapa Profily otvorila v Žiari nad Hronom novú halu anodickej oxidácie. Stará linka spĺňala ekologické požiadavky na hranici zákonom povolených limitov v oblasti rozpustných solí obsiahnutých vo vode používanej vo výrobnom procese.

Novou linkou anodickej oxidácie získala spoločnosť technológiu priateľskú k životnému prostrediu. Jej najväčším ekologickým prino-

som je neutralizácia a recyklácia vody – „do poslednej kvapky“.

Ministerstvo hospodárstva SR poskytlo firme investičnú pomoc vo výške 3,446 milióna eur. Táto pomoc bola poskytnutá s niekoľkými podmienkami, z ktorých najvýznamnejšie sú preinvestovanie finančných prostriedkov vo výške 11,487 milióna eur a vytvorenie 82 nových pracovných miest do konca roka 2014.

Výrobu ocele v Strážskom riadia IT

Spoločnosť Slovakia Steel Mills (SSM) prevzala od spoločnosti S&T Slovakia komplexný podnikový informačný systém na riadenie a vyhodnocovanie nepretržitej plnoautomatizovanej výrobnéj prevádzky minioceľiarne v Strážskom. Projekt, ktorého realizácia trvala 30 mesiacov, pokrýva všetky výrobné procesy oceľiarne potrebnou IT infraštruktúrou a na mieru vyvinutými aplikáciami. Je najväčším projektom systémovej integrácie v oblasti priemyselnej výroby na Slovensku za posledných päť rokov. Hodnota kontraktu vrátane služieb na ďalšie tri roky predstavuje 6,6 milióna eur.

„Trendy modernej výroby ocele sú založené na minimalizácii nákladov a energetickej náročnosti výroby, ako aj na znižovaní záťaže výroby na životné prostredie,“ povedal člen predsta-

venstva a technický riaditeľ SSM Marián Siegfried. Spoločnosť patrí do kategórie minioceľiarne. „To znamená, že oceľ vyrábame výlučne z druhej suroviny – zo železného šrotu. Tým sme vypustili časť prvovýroby. Naša výroba je efektívnejšia a k životnému prostrediu oveľa šetrnejšia,“ vysvetlil.

VN

GEFCO prepája železničné dráhy v Európe

Rýchla doba si vyžaduje rýchle riešenia. Reakciou na zrýchlenie a zefektívnenie prepravy je aj riešenie skupiny GEFCO, ktoré spojilo železničné dráhy v rámci nášho kontinentu.

Logistická spoločnosť GEFCO v súčasnosti prepája železničné dráhy v Európe. Táto priekopnícka aktivita logistického operátora je v súlade s politikou udržateľného rozvoja skupiny GEFCO a tiež aj riešením, ako zabezpečiť výkonnosť a spoľahlivosť.

Spolupracuje s tromi súkromnými železničnými operátormi pri preprave automobilov v rámci Francúzska a celej Európy. Pri ich preprave využíva železničnú dopravu na 25 % oproti európskemu priemeru, ktorý sa pohybuje vo výške 17 %.

Vlastný prepravný systém

Železničných operátorov vyberala spoločnosť v tendri na základe ekonomických a regionálnych kritérií s cieľom zosúladiť služby podľa operátorov pre každý geografický región. Stredné a východné Francúzsko bolo pridelené spoločnosti Euro Cargo Rail, po-

Politika udržateľného rozvoja skupiny GEFCO o. i. znamená, že 25 % automobilov prepravuje po železnici.

bočke spoločnosti DB Schenker Rail, južné Francúzsko spoločnosti Europorte France, pobočke spoločnosti Eurotunnel, a severný a západný región spoločnosti Colas Rail, pobočke skupiny Bouygues.

„GEFCO, ktoré bolo doteraz zákazníkom, sa stalo integrátorom a správcom všetkých železničných tokov,“ uviedol Philippe Robert, manažér operácií divízie prepravy a logistiky automobilov GEFCO.

Jedným z kľúčov k úspechu je koordinovať rezervácie na zoraďovacích plochách v Gevrey, v blízkosti Dijonu, a v Achères, v blízkosti Paríža. Mnoho tokov spoločnosti GEFCO sa do roku 2009 vybavovalo v Gevrey. V dôsledku toho spoločnosť RFF opäť ponúka GEFCO možnosť využívať túto prevádzku. Prvá výho-

da tejto organizácie je prevádzková. Napríklad spoj Sochaux-Calais trvá priemerne 26 hodín alebo o päť dní kratšie ako doteraz.

Všetky vlaky sú pridelené GEFCO. To predstavuje 150 vlakov každý týždeň prepravujúcich 500 000 vozidiel, ktoré každoročne opúšťajú výrobný závod v Sochaux. Cieľom GEFCO je týždenne vypraviť 250 vlakov.

Železničné rozhranie GEFCO – program GERI

Návrh a prevádzka tohto komplexného systému si vyžiadala vytvorenie a implementáciu špeciálnych nástrojov na zjednotenie riadenia objemov a sledovania vozidiel s rezerváciou vlakových dráh a synchronizáciou služieb operátorov. Jednotlivé toky sa plánujú niekoľko mesiacov vopred. Riadenie prepravného plánu si vyžaduje disponovať v reálnom čase informáciami o počte vozidiel, ktoré sa budú prepravovať z každého výrobného podniku, ako aj o ich cieľových staniách, a zároveň kontrolovať harmonogram odchodov a príchodov vlakov. Týmto spôsobom je možné koordinovať železničnú prepravu, dosiahnuť optimálny faktor vyťaženia, a tým zabezpečiť rentabilitu systému.

Na riadenie tohto projektu bol vytvorený špeciálny program GERI (GEFCO Rail Interface – železničné rozhranie spoločnosti GEFCO). Pomocou sprievodných dokumentov je možné monitorovať zloženie vlakov a sledovať vagóny.

Jedinečný systém v Európe

GEFCO je prvým logistickým operátorom v Európe, ktorý zaviedol inovatívny systém na kontrolu a optimalizáciu dodacích lehôt. Antoine Redier, riaditeľ divízie pre prepravu a logistiku automobilov GEFCO, uviedol: „Naším cieľom je do značnej miery skrátiť prepravný čas za rovnaké náklady a podrobne zanalyzovať akékoľvek nepredvídané udalosti počas prepravy.“

Tento prepravný plán zaručuje plynulé využitie železničnej dopravy na prepravu automobilov. Preprava nákladu v jednom vagóne je v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja skupiny. Využíva-

Sofistikovaným riadením prepravného plánu možno dosiahnuť optimálne vyťaženie, a teda rentabilitu.

nie niekoľkých železničných operátorov zvyšuje flexibilitu a spoľahlivosť.

GEFCO je jediným poskytovateľom logistických služieb, ktorý prevádzkuje taký rozsiahly plán železničnej prepravy.

„Táto zmena postavenia GEFCO v rámci nákladnej železničnej prepravy odzrkadľuje naše skúsenosti v tejto oblasti a zvyšuje naše kompetencie,“ dodal Redier.

MM

Bratislavský autosalón rastie a krásnie

Najznámejší a najväčší medzinárodný veľtrh osobných a úžitkových áut na Slovensku, bratislavský Autosalón, s pribúdajúcimi rokmi naberá nielen na krásu, ale predovšetkým na význam.

Potvrdil to aj skončený 22. ročník, ktorý sa uskutočnil v apríli v bratislavskej Inchebe. Na ploche 40 000 m² sa predstavilo 148 vystavovateľov, ktorí prezentovali najnovšie modely áut 42 automobilových značiek, z toho rekordných 74 premiér. Na otvorení sa zúčastnil aj prezident SR Ivan Gašparovič. Súčasťou podujatia bola po

druhý raz výstava exkluzívnych tovarov a služieb s názvom Exclusive Salon. Expozície oboch výstav si prezrelo vyše 186-tisíc návštevníkov.

Domáci šampióni

Kríza-nekríza, výroba a predaj nových automobilov na Slovensku sa opäť zvyšuje, aj keď sa prejavujú rôzne turbulencie a zmeny poradí

Počas Autosalónu sa uskutočnila medzinárodná konferencia E-Mobility fórum 2012.

najpredávanejších značiek i modelov. Podľa štatistických údajov si svoju neohrozenú pozíciu udržiava **Škoda** s modelmi Fabia, Octavia

II, Octavia Tour a Yeti. Postavenie značky môže len upevniť nový model Citigo: strohé línie, racionálne proporcie, ktoré uspokojujú požiadavku získať čo najviac miesta v čo najmensej karosérii. Veď tri a pol metra dlhé vozidlo s kultivovaným litrovým trojvalcom sa po uvedení na český trh stalo za mesiac najpredávanejším miniautom.

Dvojičku Citigo, malý model Up!, predstavil aj koncern **Volkswagen**. Novinkou bol elegantný Passat Alltrack, prispôsobený do ľahšieho terénu, so zvýšenou svetlou výškou a ochrannými plastmi na blatníkoch. Spoločnosť mu robili športové Scirocco R, inovovaný Golf, prepracovaný Chrobák Beetle Turbo s jeho predchodcom a plážové Buggy. Do rodiny VW moderným dizajnom a motorizáciou zapadli aj modely **Seat** Ibiza a Ibiza kombi.

Vypelá technika pre náročných

Náskok vďaka technike – to je motto, ktorým sa riadi firma **Audi**. Pre náročnejších vodičov ponúkala štyri novoty: najmenší dynamický model A1 Sportback, mestské SUV Q3, limuzínu do exteriéru A6 3.0 TDI biturbo a A7 Sportback 3.0 TDI biturbo s čistými športovými líniami. Každý kto sa posadil za volant najväčšieho SUV Audi Q7 si zvýšil sebavedomie a nadobudol pocit istoty. V expozícii nechýbali ani modely TT Coupé a A4 allroad quattro.

Konkurenciou v sortimente a kvalite bola určite značka **Mercedes-Benz**, kde dominoval model SLS AMG Roadster. Šesťlitrový osemvalec s výkonom 420 kW je najsilnejší v športových vozidlách vo svojom segmente. Mercedes triedy ML 63 AMG ponúka maximálnu mieru komfortu a pohodlia v akomkoľvek teréne, aj na dlhých trasách. Prispieva k tomu okrem iného

V expozícii Peugeotu zaujal koncept HX1.

excelentná klimatizácia a ergonomicky tvarované sedadlá. Športovo-elegantný dizajn a kvalitné materiály charakterizujú exteriér aj interiér novej triedy B.

Hybridizácia sa presadzuje

Nemecký automobilový priemysel uzatváral **Opel** patriaci pod americký GM so svojimi novinkami Astra GTC, Combo, Zafira Tourer. Svetovým titulom Auto roka 2012 sa pýšil Opel Ampera, na ktorého pohon slúži trakčný elektromotor s výkonom 150 koní (111 kW). Ten je napojený na li-ion akumulátorovú batériu, ktorá umožní Ampere prejsť 40 až 80 km. Potom sa zapne spaľovací motor, určený na pohon generátora. Auto má tak dojazd vyše 500 km. Keď prídete domov, jednoducho ho zapojíte na elektrický prúd do zástrčky 230 V a za 4 hodiny sa dobije.

Hybridné automobily predstavili značky Opel, Chevrolet, Toyota, Volvo a Peugeot.

Koncepciou rovnaký, iba vzhľadom iný je **Chevrolet Volt**. Medzi ekologickými autami však dominovala **Toyota**. Rodina najpredávanejšieho hybridu na svete sa rozrastá o novú karosársku verziu Prius+. Oproti bežnému modelu je o 155 mm dlhšia a má väčší rázvor. Po Aurise Hybrid je Yaris Hybrid druhým základným modelom japonského výrobcu, ktorý je vybavený technológiou Hybrid Synergy Drive a prináša túto pozoruhodnú pohonnú jednotku do segmentu s najväčším objemom predaja v Európe. Medzi novinkami zaujala faceliftovaná verzia veľkého off-roadu Land Cruiser V8. Svoj plug-in Hybrid V 60 prezentovala aj švédska automobilka **Volvo**. V oblasti bezpečnosti priniesla novinku V 40. Tento miešanec medzi hatchbackom a kombi má napríklad zabudovaný airbag pre chodcov, ukrytý v prednej časti kapoty.

Dodajme, že odborníci sa počas Autosalónu zaoberali reálnym využitím elektromobilov na Slovensku na medzinárodnej konferencii E-

Značky na Autosalóne 2012

Audi, Bentley, Cadillac, Corvette, Dacia, Ferrari, Fiat, Honda, Hyundai, Chevrolet, Iveco, Jaguar, Jeep, Kaipan, Kia, Lamborghini, Lancia, Land Rover, Lotus, Maserati, Mazda, Mercedes, Nissan, Opel, Peugeot, Piaggio, Porsche, Range Rover, Renault, Rolls Royce, Seat, Smart, Isuzu, Subaru, Suzuki, Škoda, Tiger sportcars, Toyota, Volvo, VW, Wiesmann.

Miniauto Škoda Citigo

Mobility fórum 2012, organizovanej Východoslovenskou energetikou.

Značky, ktoré sú na Slovensku doma

V expozícii francúzskeho **Peugeotu** zaujal koncept HX1. Ide o priestorné MPV so šiestimi sedadlami a niekoľkými netradičnými riešeniami s pohonným systémom Hybrid4. Originálne sú dvere, ktoré sa otvárajú hore a oproti sebe, pričom stĺpik chýba.

Prezident I. Gašparovič si pozrel stánky všetkých značiek.

Na Slovensku vyrábaný Peugeot 208 má zmenšenú karosériu, volant, zmenený interiér a predovšetkým prístrojovú dosku. Svojou koncepciou je viac predurčený pre nežné pohlavie. S omladenou vizážou sa predstavil aj miniautomobil Peugeot 107. Trochu v úzadi veľkých noviniek zostal terénne ladený kombik Peugeot 508 RXH.

Najočakávanejšie novinky pre bežných smrteľníkov boli asi v stánkoch kórejských automobiliek **Kia a Hyundai**. Horúca novinka Kia cee'd je v porovnaní s predchodkyňou ďalším krokom

k elegancii, svojou vizážou trochu pripomína Opel Astra. Originálny dizajn SUV Sportage sa spája s komfortom pre všetkých pasažierov. Generačná výmena priniesla Kii Rio väčšiu karosériu, dynamickejšie línie a novú techniku. V súlade s filozofiou značky Kia – vyrábať automobily s vysokou hodnotou za prijateľnú cenu – má Optima bohatú štandardnú výbavu. Stojí na úplne novej platforme spoločnej s Hyundaiom Sonata, resp. i40.

Na sprievodnom Exclusive Salone sa prezentovali aj Bentley, Ferrari, Lamborghini a Maserati.

Hyundai i30 kombi patrí k najpriestrannejším automobily v európskom segmente nižšej strednej triedy. Využíva rovnaké motory a podvozok ako päťdverový hatchback, a to bez negatívneho vplyvu na dynamické a jazdné vlastnosti. Oba modely sú vybavené prvkami, ktoré boli doteraz typické pre oveľa vyššie segmenty – xenónové svetlá so systémom AFLS (tie sa natáčajú podľa otáčania volantu), štýlové LED linky, elektricky ovládané zrkadlá s osvetlením dverí a priestoru pred nimi.

Svieži vonkajší vzhľad, rozšírené vybavenie a nový motor dostal po troch rokoch aj Hyundai i20. Modely i40 sedan a kombi posúvajú Hyundai do oblasti „modern Premium“.

Ďalšie zaujímavosti z Japonska a Európy

Najbohatšia na novinky bola francúzska automobilka **Renault**, ktorá prezentovala Clio R.S. Angel & Demon, Grand Scénic Collection 2012, Kangoo Z.E., Laguna Coupé Monaco GP ph2, Mégane Collection 2012 5dv, Méga-

ne Grandtour Collection 2012, Mégane Coupé Cabriolet Floride a Twingo.

Subaru BRZ bolo hlavnou hviezdou expozície tejto značky. Lhké a dynamické športové kupé s pohonom zadných kolies má atmosférický motor boxer s objemom 2,0 litra a výkonom 147 kW (200 k). Konceptia vpredu horizontálne uloženého motora a pohon zadných kolies posunuli nižšie ťažisko, čo umožnilo dosiahnuť výbornú ovládateľnosť a potešenie z jazdy. Za zmienku stojí aj dvojička tohto typu, Toyota GT 86.

Slovenskú premiéru mal aj kompaktný crossover Subaru XV. Priestranný automobil s veľkou

Auto roka 2012 Opel Ampera

Najšportovejšie autá salónu boli Toyota GT 86 a Subaru BRZ, najpríťažlivejší bol koncept Peugeot HX1.

svetlou výškou vyniká výbornými jazdnými vlastnosťami, pričom štandardne disponuje symetrickým pohonom všetkých kolies. V expozícii značky bolo aj SUV Forester, 2.0 Boxer Diesel a 2.0i Dual Range a najnovšia verzia modelu Legacy 2.0 Boxer Diesel Touring Wagon. Subaru už tradične venovalo hlavnú cenu do žrebovania vstupeniek výstavy. Výherca si tak odviezol domov Subaru Trezia, ktoré mu bude plne k dispozícii pol roka vrátane komplexnej servisnej starostlivosti.

Zo športovo zameraných modelov stoja ešte za zmienku najmä nová Honda Civic, Porsche 911 a 911 Cabrio, Boxster, či Nissan GTR 2012.

Exclusive Salon: RR & Co.

Obohatením Autosalónu bola netradičná prehliadka Exclusive Salon, zakomponovaná do kulisí malebnej promenády slnečného Saint Tropez, kde parkovali noblesné a majestátne autá, na našich cestách vídané len málo, zna-

čiek ako Bentley, Ferrari, Lamborghini, Maserati či Rolls Royce.

Dozvedeli sme sa tu napríklad, že „kráľovská“ značka RR po deviatich rokoch omladila typ Phantom. Facelift sa dotýka všetkých verzii karosérie, limuzíny, kupé i kabrioletu. Upravený model luxusného automobilu s prívlastkom Series II. má obdĺžnikové adaptívne svetlomety doplnené pásom diód, nový združený systém navigácie a zábavy s deväťpalcovým displejom. Zachovaný zostal benzínový dvanásťvalec s objemom 6,75 litra a výkonom 338 kW (453 k),

Finále súťaže Česko-slovenský autoopravár Junior 2012 propagovalo automobilové učebné odbory.

nová je však osemstupňová automatická prevodovka a zadný diferenciál. Vďaka úpravám spotrebuje Phantom o desať percent menej paliva pri nižších emisiách CO₂.

V prístave s azúrovou vodou „kotvili“ aj nádherné jachty a na móle nechýbal vrtník či luxusné obytné auto. Exkluzívnu expozíciu dopĺňali šperky a špeciálne hodinky značky Sheron, ktoré strážili ostrí bodyguardi.

Ocenenia za krásu a výkon

Redakcie odborných automobilových časopisov ocenili najzaujímavejšie autá vystavené na Autosalóne. Titul rodinné auto salónu získal Hyundai i30 Kombi, najšportovejšie autá salónu boli zhodne Toyota GT 86 a Subaru BRZ, najekologickejšie auto salónu Volvo V60 plug-in Hybrid, najluxusnejšie auto salónu Rolls-Royce Phantom Drophead Coupe, najkrajšie kabrio Mercedes SLS, najzábavnejšie auto salónu Volkswagen up! aj Citigo a najpríťažlivejšie auto salónu Peugeot HX1. Pastvou pre oči všetkých mužov boli aj krásne mladice – hostesky, spomedzi ktorých aj v tomto roku zvolili Miss Autosalónu.

K dobrej atmosfére podujatia prispel bohatý sprievodný program, ktorý spestroval dianie na výstave. Počas šiestich dní si mohli návštevníci napríklad odskúšať schopnosti pri zvládnutí šmyku v Driving Academy organizovanej Slovakia Ringom. Tradičnou akciou s akcentom na bezpečnosť boli crash testy. Tri realizované ukážky priblížili zrážky dvoch motorových vozidiel s rôznymi následkami. Veľký záujem vzbudili testovacie jazdy vozidiel značiek Nissan, Hyundai, Mazda, Opel a Peugeot. Rozsiahla sekcia v rámci voľnej plochy patrila v posledný deň výstavy fanúšikom tuningu, ktorí tak začali svoju sezónu.

Počas Autosalónu sa uskutočnila aj súťaž Česko-slovenský autoopravár Junior 2012, ktorá mala za cieľ propagáciu učebných odborov a povolani súvisiacich s výrobou a servisom automobilov. Do jej národného kola v SR sa prihlásilo 1 411 žiakov a v bratislavskom finále napokon súťažilo 11 zástupcov zo Slovenska a rovnaký počet z Českej republiky.

Ľubomír Ivanovčan
Foto: autor, TASR

Prepracovaný Volkswagen Beetle

Nissan Invitation sa predstavil

Automobilka Nissan predstavila hatchback s názvom Invitation, ktorý predznamenáva príchod novej generácie kompaktného vozidla tejto značky v tradičnom segmente B.

„Meno, ktoré sme konceptu dali, hovorí samo za seba. Toto vozidlo má byť predovšetkým lákavé,“ povedal François Bancon z divízie produktovej stratégie a plánovania.

V koncepte nachádzajú uplatnenie niektoré najmodernejšie bezpečnostné prvky. Patrí medzi ne pokročilý systém monitorovania okolia vozidla AVM,

ktorý uľahčuje cúvanie a parkovanie. Koncept Invitation využíva aj technológie Nissan Safety Shield, ktoré udržiavajú prehľad vodiča o dianí v okolitej premávke. VN

V Bratislave sa predstavil nový Swift Sport

Na bratislavskom autosalóne predstavili nový Suzuki Swift Sport, ktorý sa začína dodávať aj na Slovensko. Jeho prednej časti dominuje veľká maska chladiča. Celkový športový dojem dotvárajú prepracované hmlové svetlá, na čierne lakované stĺpiky ako aj 17-palcové zliatinové disky kolies. Zadnej časti dominujú štýlové zadné svetlá, dva výfuky a sivý metalický nárazník v tvare difúzora. Interiéru kraľuje trojramenný kožený multifunkčný volant, ktorý je nastaviteľný v dvoch osiach.

Športový výkon a nižšiu spotrebu poskytuje vo-

Suzuki Swift Sport 2012

zidlu benzínový motor 1,6-litra (100 kW/136 k; 160 Nm) zladený so štandardnou 6-stupňovou manuálnou prevodovkou. AI

Renault Business Tour

Renault Business Tour 2012, ktorej cieľom je prezentovať širokú škálu prestavieb úžitkových automobilov značky Renault, sa v tomto roku (od mája do októbra) zastaví u trinástich participujúcich dealerov po celom Slovensku. Úžitkové vozidlá Renault sa pre svoju spoľahliv-

vosť a modularitu hodia na úpravy a prestavby podľa individuálneho želania zákazníka. Značka pripravila typizovanú ponuku najčastejšie žiadaných prestavieb. V súčasnosti Renault Slovensko spolupracuje so šiestimi certifikovanými prestavbármi vozidiel: Hustra, Auto-Klima Bratislava, Aviana Plus, Procar, Panax a Paragan.

Renault je európskou jednotkou v predaji úžitkových vozidiel už 14 rokov. V roku 2011 v Európe predal celkovo 342 482 úžitkových vozidiel, čo znamená podiel na trhu 15,6 %. Na Slovensku sa najviac darí modelom Trafic (2. miesto v segmente malých furgonov) a Master (4. miesto v segmente). VN

Štýlový revival od Atalanty Motors

Spoločnosť JSP, popredný výrobca materiálu ARPRO, oznámila príchod nového modelu vozidla Atalanta Motors, v ktorom britský výrobca športových zákazkových vozidiel použil spomínaný materiál. „Revival“ vyjadruje eleganciu a štýl predvojnového obdobia a zároveň využíva moderné materiály a technológie. Integrovanou súčasťou najnovšieho vyhotovenia Atalanty je inovatívne šasi z inkeroru, ktorý využíva vlastnosti ľahkého materiálu ARPRO – odolnosť, absorpčnú schopnosť a tvarovateľnosť. MH

Ťahač Iveco poháňa zemný plyn

Spoločnosť Iveco predstavila na veľtrhu Bedrijfsauto 2012 v holandskom Amsterdame svoj nový dvojnápravový ťahač Stralis LNG (Liquified Natural Gas) s motorom Cursor 8 s výkonom 330 k.

„Sme jeden z mála výrobcov, ktorí pochopili dôležitosť metánu ako alternatívneho zdroja energie v budúcnosti,“ povedal viceprezident pre ťažké nákladné vozidlá Alessandro Mortali. Kým vo vozidlách využívajúcich technológiu CNG sa metán plní do oceľových fliaš pod tlakom 200 barov, vozidlá LNG majú skvapalnený plyn uložený v kryogenických nádržiach pri teplote mínus 125 °C. K motoru sa však privádza v plynnom skupenstve po nahriatí. Jednou z hlavných predností technológie LNG je oveľa väčší dojazd – až 750 km. VN

Lexus v súťaži elegancie

Oceňované športové kupé LF-LC s hybridným pohonom a usporiadaním 2+2 bolo nominované do aktuálneho ročníka renomovanej talianskej súťaže elegancie Concorso d'Eleganza.

LF-LC je vyjadrením nového dizajnového jazyka značky, ktorý stavia na smelej interpretácii charakteristickej masky chladiča v tvare vretena a typického stvárnenia zadných partií. Sklenená strecha konceptu zasa používa ľahký prečnievajúci stĺpik s nadväzujúcimi plochami skiel. Interiér je protipólom „chladných“ moderných technológií, proti ktorým stavia jemné textúry a organické tvary. Koncept s motorom vpredu a pohonom zadných kolies používa modernizovanú technológiu plne hybridného pohonu Lexus Hybrid Drive. PT

Havarijné poistenie môže zmierniť straty

Nie vždy vieme odhadnúť riziká, s ktorými sa stretávame. S rastúcim počtom motorových vozidiel na cestách rastie aj riziko havárií.

Určite nás neochráni a ani nepôsobí preventívne, ale dokáže zmierniť materiálne straty, ktoré zapríčiniame pri autohavárii. Reč je o havarijnom poistení, ktoré je dobrovoľné a slúži pri náhrade škôd zapríčinených z vlastnej viny a na vlastnom motorovom vozidle.

Komerčný princíp

Ide o čisto komerčný druh poistenia, preto je potrebné sa na jeho podmienky, ktoré sa v zásade od seba veľmi neodlišujú, informovať v jednotlivých poisťovniach. Havarijné poistenie chráni vaše vozidlo nielen v prípade nehody, ale aj v prípade odcudzenia, poškodenia alebo zničenia v dôsledku živelných udalostí či vandalizmu. Nie je obmedzené vekom, značkou alebo typom vozidla. Stavebnícky systém poistenia umožňuje zvoliť si poistenie podľa vlastných potrieb a pokryť tie riziká, ktorých sa najviac obávate.

Základné alebo komplexné poistenie

Ku každému druhu komerčného poistenia je možné dohodnúť doplnkové poistenia podľa vlastného výberu. Takýmto druhom pripoistenia je úrazové poistenie osôb vo vozidle a vzťahuje sa na vodiča a spolucestujúcich. Uzavrieť si môžete poistenie pre prípad smrti, trvalých následkov či denného odškodného počas doby nevyhnutného liečenia a denného odškodného pri pobyte v nemocnici.

Poistenie môžete uzavrieť pre prípad poškodenia, zničenia alebo straty batožiny. Poistná ochrana sa vzťahuje na odcudzenie batožiny z poisteného vozidla alebo na jej odcudzenie spolu s vozidlom. Štandardne sa vzťahuje na poistné udalosti, ku ktorým došlo na území Slovenskej a Českej republiky, a jeho platnosť možno rozšíriť pre územie Európy.

Nerozhoduje vždy cena

Výška poistného závisí od značky a typu vozidla, jeho ceny, rozsahu zvolenej poistnej ochrany a od výšky spoluúčasti, ktorú si každý môže vybrať podľa vlastného uváženia. Všeobecne

plati: čím vyššia spoluúčasť, tým nižšie poistné. Poistné je možné platiť ročne, polročne alebo štvrťročne.

Výšku poistného si každá poisťovňa určuje na základe vlastných kritérií, preto kým v jednej poisťovni je daný typ auta považovaný za nad-

Poistenie pokryje tie riziká, ktorých sa najviac obávate.

štandardný, v inej môže byť tento typ poisťovný za zvýhodnenú sadzbu. Ceny sa dnes pohybujú v rozsahu podľa typu poistenia od 1,6 do 3,5 % z ceny nového auta za ročné poistné.

Čo sa odporúča

Dôležité je venovať pozornosť spoluúčasti a výlukám z poistenia. Obyčajne sú z poistenia vylúčené pneumatiky, ak nedošlo k inému poškodeniu vozidla, a tiež prepätie, skrat v elek-

troinštalácii, ak nedošlo k požiaru. Vylúčené z poistného krytia zvyknú byť aj následky úmyselného založenia požiaru a explózie nástražného systému.

Pri uzatváraní poistenia by sme mali vedieť, akou časťou sa podieľame na každej škode na našom vozidle. Obyčajne sa spoluúčasť pohybuje v percentách, štandardom je 5 % (minimálne 166 eur), ale sú aj poisťovne, ktorých minimálna spoluúčasť predstavuje 66 eur, alebo je nulová.

Náhrada škody

Natískajú sa otázky: oplatí sa mi poistiť auto, koľko dostanem, ak mi ho ukradnú, alebo ho úplne rozbijem? Tieto otázky sú zvlášť aktuálne pri staršom vozidle, kde cena rýchlo padá. Neoplatí sa len vtedy, ak máte pripravenú finančnú rezervu vo výške trhovej ceny auta, potrebnú na jeho spojzdenie v prípade škody. Poisťovne pri havarijnom poistení hradia škody do výšky nákladov na zaobstaranie vozidla rovnakého druhu a kvality znížené o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebovania alebo iného znehodnotenia. Ide vlastne o trhovú cenu zodpovedajúcu stavu vozidla pred poistnou udalosťou.

Poisťovňa môže odmietnuť plnenie, ak porušíte zmluvné podmienky, ktorých súčasťou sú aj povinnosti klienta. Podpisovaním poistnej zmluvy klient potvrdzuje, že sa oboznámil aj s poistnými podmienkami, ktoré obsahujú nielen rozsah nárokov pri škode, ale aj povinnosti. Je preto dôležité prečítať si pred podpísaním zmluvy všetky povinnosti, ktoré z nej vyplývajú. **AP**

Ilustračné foto: SXC

Obvyklé poistné krytie	
Vek vozidla v čase poistnej udalosti	Percentuálna výška nákladov na opravu
3 roky	70 %
4 roky	65 %
5 rokov	60 %
6 rokov	55 %
7 rokov	50 %
8 rokov	45 %
9 a viac rokov	40 %

Výhodnejšie
riešenie?
Naše **havarijné
poistenie**

Nikdy nevíete, čo sa vám môže na cestách stať. Stačí mať havarijné poistenie, na ktoré sa dá vždy spoľahnúť. Široká ponuka asistenčných služieb a expresná likvidácia poistných udalostí sú len niektoré z výhod, ktoré môžete u nás využiť. Či už hľadáte výhodnejšie riešenie pre svoje nové alebo ojazdené auto, naše havarijné poistenie sa prispôbi vašim požiadavkám.

Overte si to na vlastnom aute.

Infolinka 0800 122 222

www.allianzsp.sk

MOJE AUTO

Allianz
Slovenská poisťovňa

Multifunkčný fotoaparát

Nový fotoaparát Sony Cyber-shot HX20 sa zmestí do kabelky či vrecka nohavíc. Pri zachovaní kompaktných rozmerov sa podarilo do fotoaparátu dostať výkonný 18,2-megapixelový snímač Exmor R, najnovší procesor BIONZ a množstvo ďalších funkcií. Aparát disponuje 20-násobným optickým a až 40-násobným digitálnym priblížením, natáčaním FullHD videa, 3D režimom, GPS modulom, ale aj dostatočne veľkým 7,5 cm LCD displejom. Samozrejmosťou je 3D režim či funkcia Intelligent Sweep Panorama, ktorá umožňuje snímať realistické panoramatické zábery.

Sony Cyber-shot HX20

PB

Ericsson a olympiáda

Spoločnosť Ericsson sa zúčastní prostredníctvom svojej partnerskej firmy NBC Olympics na olympijských hrách v Londýne, ktoré sa uskutočnia

v dňoch 27. júla až 12. augusta 2012. Riešenie od Ericssonu pomôže firme NBC Olympics dodávať multimediálny obsah vo vysokom rozlíšení produkčnými i distribučnými kanálmi a zabezpečiť tak miliónom divákov v USA čo najvyššiu kvalitu obrazu z olympijských súťaží.

Ericsson poskytne na tento účel rad produktov, medzi ktoré patria kódovače MPEG-4 AVC, profesionálne prijímače, multiplexy a satelitné modulátory, ale taktiež tím technickej podpory v Londýne i New Yorku. Spolupráca oboch firiem počas olympiád sa už stáva tradíciou.

MG

ANTIK Technology sa presadil v Kosove

Set-top box Juice Mini

Košická spoločnosť ANTIK Technology vyhrala tender, ktorý vypísal dominantný kosovský operátor PTK Kosovo na dodávku set-top boxov Juice Mini v hodnote takmer 700-tisíc eur. Ide o najväčšiu dodávku IPTV zariadení v Kosove, jej realizácia sa očakáva v priebehu leta. „O úspech ANTIKu sa zaslúžili predovšetkým naši programátori. Riešenie slovenskej firmy dokázalo nahradiť kórejského výrobcu, ktorého set-top boxy využíval operátor PTK doteraz,“ uviedol Igor Kolla, generálny riaditeľ spoločnosti ANTIK Technology.

IK

Istota farby od Xeroxu

Spoločnosť Xerox ponúka svojim zákazníkom program s názvom Istota farby. Ten zaručuje, že výsledné produkty zodpovedajú očakávaniam zákazníkov, a zároveň uľahčuje opakovanie zákaziek.

Program je postavený na optimalizácii správy farieb a obmedzovaním neistoty v riadení farieb, čo uľahčuje výrobu zákaziek s konzistentným farebným podaním. Z hľadiska technologickej výbavy sú podľa výrobcu digitálne stroje Xerox jediné, ktoré automatizujú tri najdôležitejšie kroky správy farieb – kalibráciu, profilovanie a interpretáciu priamych farieb. Automatizácia šetrí čas a zároveň zaručuje konzistenciu farieb

všetkých zákaziek bez ohľadu na použité zariadenia.

OP

Štýlový kryt od Logitech

Logitech predstavil klávesnicu s krytom navrhnutú pre iPad 2, ako aj nový iPad tretej generácie. „Nový kryt s klávesnicou Logitech Ultrathin Keyboard Cover s veľmi štíhlym inteligentným dizajnom a dlhšou výdržou batérií predstavuje pohodlný spôsob, ako využiť možnosti iPadu pri akejkoľvek aktivite,“

Ultrathin Keyboard Cover pre iPad

povedal Alexis Richard z Logitech. Podobne ako pri obale Smart Cover sa klávesnica rýchlo a bezpečne pripne k iPadu pomocou magnetickéj príchytky. Obal s klávesnicou má tiež funkciu okamžitého zapnutia a vypnutia. Bateria by mala pri každodennom dvojhodinovom používaní vydržať 6 mesiacov.

TV

Software AG kupuje My-Channels

Software AG ohlásila akvizíciu londýnskej spoločnosti My-Channels, ktorá poskytuje extrémne rýchly komunikačný softvér s nízkou latenciou. Akvizícia umožní zákazníkom Software AG integrovať podnikové aplikácie, aplikácie založené na cloude a mobilné zariadenia, a to cez unikátnu univerzálnu komunikačnú vrstvu. Tá umožní používateľom doručovať veľké ob-

jemy kritických dát smerom k zamestnancom, zákazníkom a partnerom kdekoľvek, cez akýkoľvek kanál a do akéhokoľvek zariadenia. „Akvizícia poskytne našim zákazníkom významnú konkurenčnú výhodu v podobe okamžitého výkonu internej podnikovej komunikácie a flexibility,“ povedal Wolfram Jost zo Software AG.

SA

Canon pre astrofotograf

Canon rozširuje kolekciu fotoaparátov EOS o nový model EOS 60Da – digitálnu zrkadlovku s vysokým rozlíšením, ktorý je určený najmä pre astrofotografy. Novinka nadväzuje na model EOS 60D a nahrádza EOS 20Da.

Aparát je stavaný na snímanie astronomických úkazov, ako sú difúzne hmloviny – obľúbený objekt astrofotografov vďaka zreteľnej

EOS 60Da

červenej farbe spôsobovanej ionizáciou vodíka. Jeho 18-megapixelový snímač APS-C CMOS je vhodný na fotografovanie podrobných detailov v hviezdokopách. Zlepšený výkon pri vysokých hodnotách citlivosti ISO – až 6 400 s možnosťou zvýšenia na ISO 12 800 – zaisťuje nízky obrazový šum.

CA

Nikon s ľahkým ovládaním

Spoločnosť Nikon predstavila model D3200, novú digitálnu jednookú zrkadlovku pre začiatočníkov s jednoduchým ovládaním. Tento model je vybavený režimom sprievodca najnovšej generácie s podporou videa v rozlíšení Full HD, ktoré umožňuje získať snímky vysokej kvality a videosekvencie vo filmovej kvalite.

Nikon D3200

Režim sprievodca, ktorý bol v minulosti súčasťou zrkadloviek D3000 a D3100, je teraz k dispozícii v tretej generácii. S týmto režimom je aktivovaný aj režim Assist Images (pomocné snímky), ktorý používa vizuálne príklady a pomôže vám získať presnú predstavu o snímke.

VN

Novinka z českej továrne

Televízory série 898 značky Changhong ponúkajú plejádu funkcií. Novinka z českej nymburskej továrne má okrem iného v sebe zabudovaný prijímač pre satelitný signál. Výhodou satelitného prijímača je, že nepotrebuje žiadny iný prístroj, ktorý by satelitný signál spracovával. Napájanie 12 V umožňuje pripojenie televízora k bežnej autobatérii, takže ho môžete použiť

vať aj v kempu pri rieke. A ani v stojacej kolóne na diaľnici nemusíte oželieť televízny program, ktorý ste chceli vidieť. Televízor ponúka pripojenie USB využiteľné na počúvanie hudobných nahrávok či sledovanie filmov, záznamov z videokamier a fotoaparátov. Programy môžete nahrávať priamo do televízora. Za model EF24F898SD s uhlopriečkou 61 cm zaplatíte približne 220 eur.

VN

Nové Officejety od HP

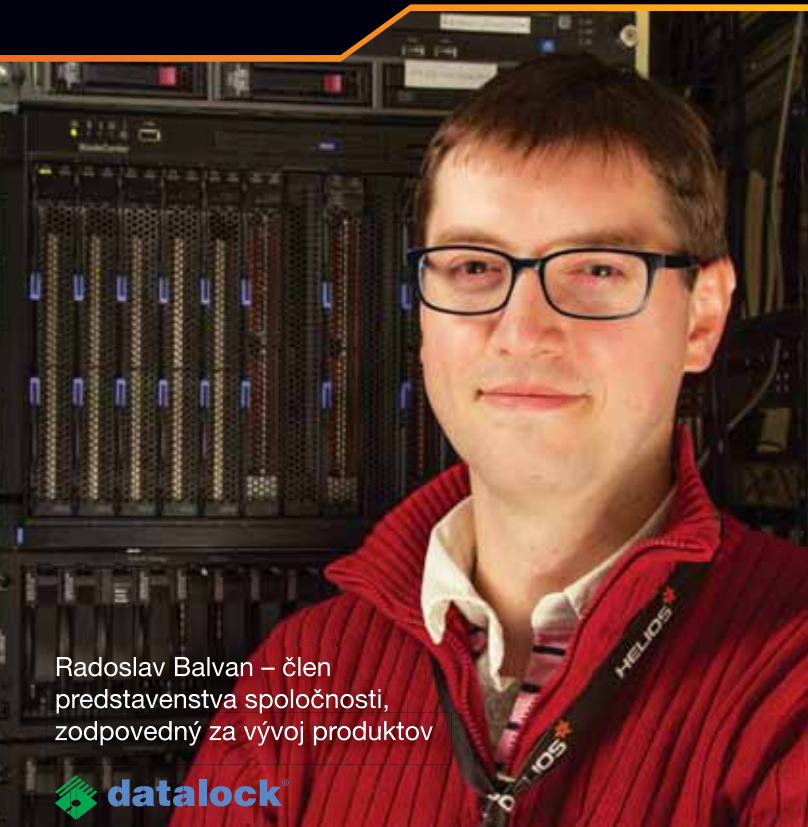
Spoločnosť HP uvádza na náš trh multifunkčné zariadenie radu Officejet Pro 8600 eAiO, ktoré je určené najmä pre menšie firmy. Nové Officejety prinášajú lacnú a kvalitnú atramentovú farebnú tlač. Zároveň

disponujú vlastnou e-mailovou adresou, ktorá umožní poslať e-mail odkiaľkoľvek z internetu. K hlavným prednostiam nových modelov patrí tlač farebných dokumentov v profesionálnej kvalite pri nákladoch na stránku až o 50 % nižších v porovnaní s laserovými tlačiarňami. Zariadenia tiež ponúkajú vyššiu rýchlosť klasickej i obojstrannej tlače, tlačový systém teraz vydrží mesačne zaťaženie až 25 000 strán.

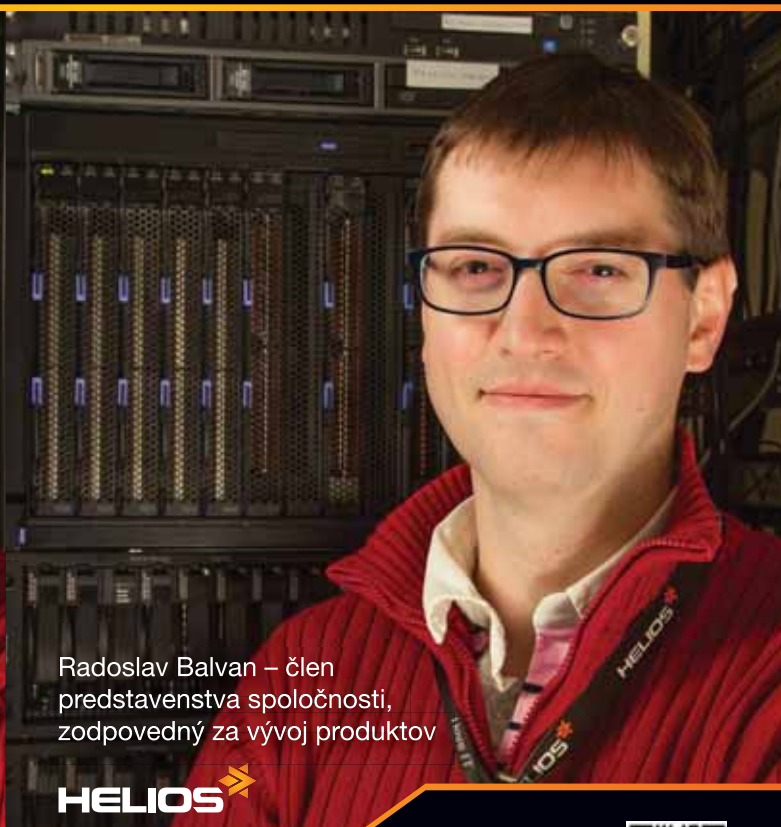
ŽH

> nájdete všetkých päť rozdielov?

Radoslav Balvan – člen predstavenstva spoločnosti, zodpovedný za vývoj produktov

 datalock

Radoslav Balvan – člen predstavenstva spoločnosti, zodpovedný za vývoj produktov

HELIOS

> Nájdite správne odpovede na strane 71 v tomto čísle, alebo na blog.helios.eu

Počítačová bezpečnosť: aktuálne riziká

Útočníci sa zameriavajú na sociálne siete a mobilné zariadenia

Správa IBM X-Force za rok 2011 odhaľuje pokrok v boji proti bezpečnostným hrozbám, avšak poukazuje aj na to, že útočníci sa prispôbujú.

Spoločnosť IBM predstavila výročnú správu o bezpečnostných trendoch a rizikách za rok 2011 (IBM X-Force 2011 Trend and Risk Report). Odhaľuje v nej prekvapivé zlepšenie v niekoľkých oblastiach internetovej bezpečnosti.

Využívajú medzery v IT

Správa prináša poznatky o útočníkoch, ktorí sú dnes prinútení prehodnocovať svoju taktiku a hľadajú vhodnejšie medzery v IT a nových technológiách, ako sú sociálne siete a mobilné zariadenia.

„V roku 2011 sme videli prekvapivo značný pokrok v boji proti útokom vďaka úsiliu IT priemyslu zlepšiť kvalitu softvéru,“ povedal Tom Cross, manažér oddelenia Force Threat Intelligence and Strategy spoločnosti IBM. „Útočníci preto aj naďalej zdokonaľujú svoje techniky a hľadajú nové cesty do organizácií. Kým majú

Internetoví útočníci zdokonaľujú svoje techniky a hľadajú nové cesty do organizácií.

útočníci zisk z počítačovej kriminality, organizácie by mali byť aj naďalej vytrvalé v hľadaní priorit a riešení ich zraniteľných miest.“

Správa uvádza aj niektoré z najväznejších spozorovaných vznikajúcich hrozieb za rok 2011. Útoky na Shell Command Injection (HTML kódy vpisované do formulárového poľa) sa zvýšili dvoj- až trojnásobne, ale počet útokov do SQL (Structured Query Language) vo verejne vedenných webových aplikáciách sa znížil o 46 %.

Pozor na slabé heslá

Ďalej bol zaznamenaný enormný nárast v automatizovanom hľadaní hesla na základe slabých hesiel a heslových pravidiel smerovaných na Secure Shell server (SSH) v druhej polovici roka 2011. Spozorovaný bol aj zvýšený počet phishingových útokov, ktoré sa týkajú najmä sociálnych sietí a prepravných doručovacích firiem. Tieto útoky lákajú obeť kliknúť na odkazy na webové stránky, ktoré môžu infikovať ich počítač malwareom (škodlivým softvérom).

IBM tiež zaznamenala až 19 %-ný nárast útokov zameraných na mobilné zariadenia, ktoré umožňujú prístup do firemnej siete a následné získavanie informácií vďaka trendu BYOD (Bring Your Own Device).

Pokles nevyžiadanej pošty

Na druhej strane je pozitívnym zistením zaznamenaný pokles nevyžiadanej pošty o 50 % v porovnaní s rokom 2010, zvýšené úsilie o zaplátanie bezpečnostných dier softvérovými predajcami (iba 36 % zostalo neopravených v roku 2011 v porovnaní so 43 % v roku 2010) a zvýšená kvalita softvérových aplikačných kódov – čo je možné vidieť na zraniteľnosti webových aplikácií tzv. cross site scripting, ktorá sa znížila o polovicu v porovnaní so stavom pred štyroch rokov.

Kým je zisk z počítačovej kriminality, prioritou firiem by mali byť riešenia zraniteľných miest.

IBM vydáva X-Force správu každoročne. Opisuje v nej stav bezpečnosti na celom svete a venuje sa najväznejším hrozbám, ktorým musia klienti čeliť. Je založená na zisteniach zhromaždených jedným z popredných tímov v oblasti výskumu bezpečnosti. Správa bola vyhodnotená na základe prieskumu verejne dostupných zraniteľných miest u viac ako 4 000 klientov. Tento tím v roku 2011 monitoroval a následne analyzoval v priemere 13 miliárd činností denne. **BK, Foto: IMB**

SSD disk od Kingstonu

Kingston Digital Europe uvádza na trh SSD disk Kingston HyperX 3K SSD. Užívateľia si môžu užiť hranie hier s ultrarýchlou odozvou či výkonný multitasking a vysoký výpočtový výkon pre multimédiá. Disk je vybavený radičom druhej generácie SandForce SF-2281 a využíva rozhranie SATA Rev. 3.0 (6 Gb/s). Má tiež vysokú priepustnosť dát pri sekvenčnom čítaní 555 MB/s a pri sekvenčnom zápise až 510 MB/s. HyperX 3K SSD využíva technológiu SandForce DuraClat 3, ktorá v danej ka-

Kingston HyperX 3K SSD

tegorii zaisťuje najvyššiu odolnosť a maximalizuje životnosť a trvanlivosť disku aj pri veľmi intenzívnom používaní. **IS**

Konvergovaný cloud od HP

Spoločnosť HP predstavila unikátny konvergovaný cloud. „Ten umožní organizáciám zjednotiť verejné, prívátne a riadené cloudové služby s ich existujúcou IT infraštruktúrou,“ vysvetlil Bill Veghte, riaditeľ pre stratégiu a výkonný viceprezident divízie HP Software.

„Vďaka tomu budú môcť vytvoriť skutočne transparentné hybridné prostredie, ktoré sa dokáže rýchlo prispôbiť vysokopremenným požiadavkám trhu či novým obchodným stratégiám,“ dodal. **KT**

Nové smartfóny od HTC

Tohtoročné novinky HTC One X a HTC One V sú dostupné už aj v ponukách mobilných operátorov Telekom a Orange.

Vlajkový rad mobilných telefónov HTC One je postavený na operačnom systéme Android 4.0 s novou generáciou užívateľského rozhrania HTC Sense 4. Štvrtá verzia prostredia ponúka aj portfólio technológií HTC ImageSense pre pokročilú prácu s fotografiami. Súčasťou rozhrania je aj rad nástrojov na vylepšenie kvality reprodukovateľného zvuku. VN

Transformácia štýlu s novým ASUS Transformer Pad

Spoločnosť ASUS uviedla na trh ASUS Transformer Pad 300 – výkonný a zároveň cenovo dostupný hybridný tablet s množstvom funkcií. Transformer Pad ponúka kombináciu s voliteľnou mobilnou dokovacou stanicou,

vďaka ktorej sa vie transformovať z tabletu na notebook. V dokovacom režime má batéria výdrž až 15 hodín. Využívaním 8 MB fotoaparátu s automatickým zaostrovaním vytvorí fotografie s veľmi dobrou kvalitou.

Vďaka 32 GB internej pamäti, čítačke microSD kariet a doživotnej možnosti zdarma využívať 8 GB cloudového priestoru ASUS WebStorage majú užívatelia možnosť kedykoľvek a kdekoľvek ukladať a využívať ich obsah. AV

SAP kúpil Syclo

V rámci podnikateľských aktivít, ktoré urýchlila inovácie mobilných riešení pre podniky všetkých veľkostí, firma SAP AG kúpila spoločnosť Syclo, popredného dodávateľa mobilných podnikových aplikácií a technológií. Profesionálne skúsenosti Syclo vo vývoji a predaji mobilných riešení pre oblasti, ako sú sieťové odvetvia, petrochemický a plynárenský priemysel či biochemický a farmaceutický vývoj a výroba, budú znamenať okamžité skvalitnenie mobilných riešení SAP. Predpokladá sa, že mobilné telefóny sa v celosvetovom meradle stanú v budúcom roku najčastejšie využívaným zariadením s prístupom na internet a predbehnú stolové počítače. VN

Zákazka pre vývojové centrum NESS v Košiciach

NESS Technologies, globálny dodávateľ služieb a riešení v oblasti IT a obchodu, rozšíril svoje portfólio významných klientov. Umožnil mu to kontrakt v hodnote 2,5 milióna dolárov so spoločnosťou VIX, lídrom na trhu v oblasti riešení mobility v rámci dopravy. Inteligentné

riešenia VIX celosvetovo využíva viac než 140 miliónov užívateľov.

NESS Technologies vo svojom košickom výskumnom a vývojovom centre NESS KDC vytvoril pre spoločnosť VIX rozšírené vývojové centrum – Extended Development Center. Momentálne v ňom pracuje 24 IT profesionálov. VN

Virtuálny disk pre každého na cloude

Spoločnosť Google uviedla službu Disk Google (Google Drive). Používatelia môžu zdarma na jedno miesto nahráť a z jedného miesta pristupovať ku všetkým svojim súborom a dokumentom vrátane fotografií, videí a PDF formátov s celkovým objemom až 5 GB. Disk Google predstavuje ďalší krok vo vylepšovaní cloudových služieb Googlu.

Do portfólia cloudových služieb patrí okrem iných aj freemailový klient (Gmail), zdieľaný Kalendár Google alebo balíček aplikácií Dokumenty Google. Tie slúžia na vytváranie, zdieľanie a spoluprácu na dokumentoch v reálnom čase a sú s novými funkciami súčasťou Disku Google. VN

S našimi službami o krok napred

logica
be brilliant together

Ako si vybrať CRM riešenie

Správny systém dodá informácie o klientoch či výkonnosti zamestnancov

Podnikanie prináša nové výzvy. Nielen neustále legislatívne zmeny, ale aj technologické novinky či nové manažérske postupy vyvíjajú tlak na vedúcich pracovníkov. Nie je možné zostať stáť na mieste, znamenalo by to úpadok podnikania alebo aj jeho skončenie.

Najdôležitejším pre každého podnikateľa je mať dobré vzťahy so zákazníkmi. Riešenie CRM pomáha tieto vzťahy budovať efektívnejšie. Investícia do nových softvérov často nebýva lacnou záležitosťou, a takisto trvá nejaký čas, kým sa pracovníci naučia pracovať s novou aplikáciou. Dobrým pomocníkom môže byť aj kvalitné CRM riešenie, ktoré však musí každý manažér starostlivo vybrať.

Analýza potrieb

V prvom rade je nutné, aby si manažér analyzoval potreby, to znamená konkrétne okruhy, ktoré majú CRM riešiť. Samozrejme, každý okruh bude úzko súvisieť s predmetom podnikania.

Kvalitný CRM systém musí mať prehľadnú štruktúru a používateľovi uľahčovať prístup k informáciám.

CRM systém dokáže poskytnúť informácie o všetkých klientoch a tiež informácie o výkonnosti vlastných zamestnancov. Obidve oblasti ponúkajú široký okruh problematiky, ktorú manažér musí mať pod kontrolou a v prípade vzniknutých problémov riešiť.

Kritériá výberu CRM

Po analýze potrieb prichádza na rad výber CRM riešenia. Prax ukazuje, že každý klient uprednostňuje efektívne softvérové riešenie s minimálnymi nákladmi na prevádzku. Pri výbere CRM sa odporúča prihliadať na faktory, ako sú flexibilita riešenia, jeho jednoduchosť spojená s intuitívnou obsluhou, implementácia. V neposlednom rade aj riešenie problémov ako servis a podpora.

Dôležitým faktorom výberu je aj cena a výška ďalších licenčných poplatkov, prepojenie s databázami, možnosť evidencie hlasových hovorov a SMS a tiež ochrana údajov.

Flexibilita riešenia

CRM sa môže používať skutočne vo všetkých oblastiach podnikania. Preto je dôležité mať také riešenie, ktoré sa prispôbí konkrétne- mu typu firmy. Filozofia flexibility spočíva v tom,

CRM pomáha budovať efektívnejšie vzťahy so zákazníkmi.

že riešenie sa prispôbí podnikaniu, a nie, že podnikanie sa musí prispôbiť softvéru. Treba preto opatrne vyberať riešenie, ktoré neskomplikuje firemný život, ale v maximálnej miere ho uľahčí.

Ak sa má firma prispôbovať CRM riešeniu, stojí na prahu vzniku nepriemerných situácií, ktoré sa môžu odzrkadliť v konečnom dôsledku na kvalite služieb zákazníkom.

Jednoduché CRM a jeho intuitívna obsluha

Ideálne je, ak je CRM intuitívne s jednoduchou obsluhou. Vtedy aj školenie pracovníkov nebude časovo náročné a aj noví pracovníci sa rýchlejšie naučia používať softvér. Kvalitný CRM systém musí užívateľovi s informáciami pomáhať, uľahčovať mu k nim prístup, pričom ho nesmie príliš zaťažovať množstvom vstupov. Rovnako musí mať prehľadnú štruktúru.

Používateľ sa tak prostredníctvom niekoľkých klikov vie dostať k požadovanej informácii. Všetci to poznáme. Pri každodennej zrýchlenej komunikácii ide o minúty, či dokonca sekundy.

Implementácia

V každej firme sa pracuje s veľkým množstvom informácií. Zdroje týchto dát bývajú rôzne, ale najčastejšie môžeme hovoriť o externých a interných informáciách. Prepájanie interných zdrojov dát je nevyhnutnosťou na efektívne prú-

CRM riešenie má umožniť posielanie hromadných e-mailov; želateľná je archivácia telefonátov a SMS.

denie informácií v rámci spoločnosti. Pri inicializácii každého softvéru, ktorý pracuje s firemnými údajmi, je dôležitý čas, keď budú aplikácie bezchybne pracovať.

Kvalitná a dôsledná analýza zákaznických potrieb môže celý proces nasadenia nového systému uľahčiť.

Riešenie problémov s CRM (servis a podpora)

Pri bežnej práci s CRM riešeniami môžu vzniknúť problémy spôsobené nedôslednou implementáciou, nesprávnou obsluhou softvéru alebo chybami v aplikácii. Aké formy servisnej podpory poskytuje dodávateľská firma, je dostatočne flexibilná? Ako rýchlo reaguje na nahlásené problémy?

Čo v prípade, ak CRM nebude fungovať správne, a firme vznikne škoda? Bude dodávateľská firma sankcionovaná? Dôležité je zakotviť v zmluvných podmienkach spôsob, ako bude dodávateľ riešiť vzniknuté problémy.

Cena a výška ďalších licenčných poplatkov

Jedna z najdôležitejších položiek pri rozhodovaní je cena vlastného softvéru. Rovnako dôležitá je

tiež cena aktualizácií softvérového riešenia. Podmienky na trhu sa veľmi rýchlo menia. Softvér musí reflektovať na tieto skutočnosti a byť užitočným, výkonným a efektívnym spoločníkom.

Pri aktualizáčnych poplatkoch je určite zaujímavá ich výška, frekvencia platieb a priebeh updatu softvéru. Je nepripustné, aby updatom bola vyradená na určitý čas činnosť softvéru alebo aby pracovník dodávateľskej spoločnosti musel osobne chodiť a implementovať CRM riešenie.

Prepojenie s firemnými databázami

Pravdepodobne každá firma má už nejaký systém, minimálne tabuľky v Exceli s kontaktmi, prípadne používajú adresár v Outlooku. Samozrejme, nahrávanie týchto údajov do nového CRM riešenia stojí čas pracovníkov. Ideálne je, ak CRM automaticky spolupracuje s databázami, prípadne, ak je preklopenie týchto údajov v cene programu.

Dodávateľ SW by mal byť pripravený zapracovať aj dodatočné požiadavky za prijateľnú cenu.

Dôležité je tiež mať prepojenie s ostatnými ekonomickými a administratívnymi softvérmi. Aktuálna informácia, či volajúci klient má uhradené všetky faktúry a splnené všetky doterajšie požiadavky, je znakom dobrého komunikačného systému v spoločnosti.

Možnosť evidencie hlasových hovorov a SMS

Povinnou výbavou CRM riešení je možnosť posielania hromadných e-mailov zákazníkom. Avšak ak firma využíva svoje call centrum alebo zákaznicku linku, odporúča sa kúpiť softvér CRM, ktorý bude spolupracovať s ústredňou

a zaznamenávať telefonické rozhovory či archívovať všetky SMS správy. Funkcia je užitočná najmä pri spätnej analýze komunikácie.

Ochrana údajov

Namiesto je aj otázka ochrany osobných údajov zákazníkov. Minimálne zo skúsenosti v zahraničí vieme o možnosti úniku dôležitých údajov. Ak si upravíte tento problém zmluvne, predchádzate v budúcnosti nepríjemnostiam spojeným s prípadným únikom cenných údajov.

Monitorovanie vývoja situácie

Práca s CRM systémom je každodennou záležitosťou. Preto je potrebné pravidelne monitorovať a vyhodnocovať činnosť softvéru. Výhodné je, ak pracovníci môžu priamo navrhovať prípadné zmeny v CRM, a tak zefektívňovať svoju

Softvér sa musí prispôbiť podnikaniu, a nie naopak.

prácu a vychádzať v ústrety potrebám zákazníkov. Dodávateľ softvéru by mal byť pripravený zapracovať požiadavky klientov do CRM v prijateľnej cene a prijateľnom časovom horizonte.

Norbert Kustra
obchodný riaditeľ SunSoft
Ilustračné foto: SXC

RUN

like never before.

If you could do anything with your business, what would you do with it? Where would you run with it? Whatever your vision is, SAP can help you make it real. Accelerate change. Seize opportunity wherever and whenever you find it. Unlock insights instantly. From fine-tuning your business to transforming it entirely, SAP can help you run in entirely new ways.

Run like never before at SAP.sk

RUN BETTER.

SAP

Terapia rečového prejavu v DSS Sibírska

V Domove sociálnych služieb (DSS) Sibírska, ktoré je v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, rozvíjajú komunikačné zručnosti klientov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Cieľom projektu s názvom Pocit – myšlienka – hlas je tiež zlepšiť zrozumiteľnosť rečového prejavu a vyjadrovanie emocionálnych potrieb klientov. Využíva sa na to špeciálna metóda a prístroj zakúpený z USA. Do procesu sú zapojení klienti, terapeuti aj rodičia.

„Cieľom projektu je skvalitniť poskytovanie sociálnych služieb v bratislavskej župe. Verím, že aj vďaka tomuto špeciálnemu prístroju budú robiť klienti výrazné pokroky vo vyjadrení a zvyšovaní svojej samostatnosti,“ povedal bratislavský župan Pavol Frešo.

Prístroj – komunikačná tabuľka Spring Board Lite – obsahuje softvér s niekoľkými stovkami kreslených symbolov a má možnosť nahratia hlasových výstupov či vytvorenia fotoalbumu. „Klienti pomocou komunikačnej tabuľky vytvárajú elektronickú formu komunikácie, ktorá umožňuje prenos myšlienky a pocitu do elektronickej podoby s použitím reálnych fotografií a reálnych hlasových výstupov,“ priblížil riaditeľ DSS Pavol Komrska. **TI**

Na Flóre ocenili školu v Malinove

Stredná odborná škola záhradnícka Gustava Čejku v Malinove, ktorá je v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, získala Čestnú cenu Ministerstva kultúry SR. Ocenenie za výstavnú expozíciu získala škola v rámci prezentácie sa na 33. ročníku veľtrhu Flóra Bratislava. „Naša škola z Malinova získala ako jediná z prezentujúcich sa odborných škôl ocenenie. To len dokazuje šikovnosť, nápaditosť a tvorivosť našich študentov,“ povedala podpredsedníčka BSK Gabriella Németh.

Študenti si zvolili individuálnu tému – barok. Expozíciu vytvorili z floristicko-sadovníckych prvkov v dobovom aranžmá a prezentovali ju žiaci v dobových kostýmoch. Čestnú cenu predsedu Bratislavského samosprávneho kraja získala expozícia Botanické záhrady Univerzity Komenského. **BK**

Výstavba cyklomosta sa blíži k záveru

Práce na výstavbe cyklomosta medzi Devínskou Novou Vsou a obcou Schlosshof finišujú. Oceľová konštrukcia už spája slovenskú a rakúsku stranu, dokončujú sa zábradlie, náter, ako aj príjazdová cesta na most. Most postavený v historickej trase by mal byť prístupný cyklistom aj chodcom v lete.

„Most z Devínskej Novej Vsi do Schlosshofu je takmer hotový. Som hlboko dojatý a je to pre mňa veľmi silný splnený sen – nielen môj, ale aj mnohých ľudí v bratislavskej župe, ako aj tých, ktorí takmer 70 rokov čakali na to, že sa premostenie ponad rieku Morava uskutoční,“ povedal bratislavský župan Pavol Frešo. Ako tiež uviedol, harmonogram prác je dodržaný. Onedlho bude položená aj povrchová vrstva, po ktorej sa bude jazdiť, a tiež elektrické pripojky. V záujme bezpečnosti nebude chýbať ani osvetlenie. Bude v zábradlí vo výške 20 cm

nad cestou. Urobia sa statické a dynamické skúšky.

Výstavba cyklomosta sa začala vlani v septembri. Stavajú ho konzorcium Ingsteel a Doprastav. Stane sa dôležitým spojovacím článkom regionálnej siete rakúskych a slovenských cyklotrás. Počas prípravných prác bol odhalený aj pôvodný mostný násyp ešte z čias Márie Terézie. Podľa župana Pavla Freša sa aj pri ďalších prácach našli v hĺbke pôvodné pilóty, ktoré boli súčasťou premostenia pred cca 300 rokmi. Zároveň doplnil, že cyklomost je stavaný tak, aby nenarušil zvyšky tohto pôvodného mosta, čiže oceľový most pôjde ponad pôvodný.

Projekt je podporený v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko 2007 – 2013. Partnermi sú spolková krajina Dolné Rakúsko, BSK, Hlavné mesto SR Bratislava a Mestská časť Devínska Nová Ves. **BK**

Kraj rozdelil ďalšie dotácie

Bratislavský samosprávny kraj rozdelil na projekty dotácie v hodnote 148 500 eur. Podporí celkovo 69 projektov. Kraj prostredníctvom dotácií podporí kultúrne, športové aj sociálne projekty, dotácie pôjdu aj na rekonštrukciu obecných úradov, kostolov, škôl či na revitalizáciu námestí a verejných priestranstiev.

Podľa župana Pavla Freša sú dotácie orientované do regiónu, rozdeľujú ich veľmi prísne proporcionálne a sústredia sa na tých najslabších. Ako ďalej uviedol, pri rozdeľovaní sa zohľadňuje najmä všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel. Na rozdeľovanie dotácií má BSK dotčný mechanizmus – všeobecne záväzné nariadenie.

„Zvolili sme od samého začiatku princíp, že o tom rozhodujú výlučne poslanci. Zasadá komisia, v ktorej má zastúpenie každý klub. Snažíme sa tiež, aby na celom území boli dotácie rovnomerne rozložené,“ povedal P. Frešo. Zároveň zdôraznil, že BSK komunikuje so starostami a primátormi a snaží sa o spravodlivé

Pavol Frešo

rozdelenie dotácií. Uvažuje pritom aj o rozšírení možnosti dotačného mechanizmu. „Mnoho obcí sa nemôže pustiť ani len do prípravy projektovej dokumentácie, kým ich nepodporíme.

Aj o tom sú tieto dotačné mechanizmy – doslova pár sto alebo tisíc eurami podporíte niečo, čo potom obec môže naštartovať ďalej a čerpa eurofondy v omnoho väčších výškach,“ vysvetlil župan.

Medzi podporenými projektmi je rekonštrukcia kúpaliska Matador, vybudovanie krytého skateparku v Karlovej Vsi či rekonštrukcia a debaierizácia národného stolnotenisového centra. Z dotácií sa tiež buduje verejné osvetlenie v obci Závod, opravajú sa sakrálné pamiatky v Kalinkove, zdigitalizujú sa historické dokumenty v mackom Mestskom centre kultúry a vybuduje sa historický náučný chodník v Bernolákove. **IT**

Doprava v BSK zohľadní potreby samosprávy

Na pôde bratislavskej župy sa nedávno konalo dôležité pracovné stretnutie k Územnému generelu dopravy BSK.

Župan Pavol Frešo vyjadril spokojnosť s formou spracovania generelu, kde navrhovanie verejnej dopravy je riešené v spolupráci s obcami kraja. „Doprava je v bratislavskej župe problém číslo jeden. Generel dopravy, ktorý je tvorený v súlade s názorom starostov, primátorov a všetkej odbornej verejnosti má potom šancu získať dôveru,“ povedal. Na stretnutí sa okrem predstaviteľov BSK zúčastnili spracovatelia, poslanci, členovia komisií, zástupcovia hlavného mesta a Bratislavskej integrovanej dopravy.

Generel ide do finále

Územný generel je vypracovaný asi na 60 percent, odovzdaný má byť koncom júna.

Spracovatelia na stretnutí prezentovali analýzy, ktoré na základe získaných informácií od dopravcov pôsobiacich na území kraja ovplyvnia formovanie optimálnej dopravnej kostry v regióne. Informovali aj o zapracovaní podnetov a pripomienok vznesených pri pracovných rokovaníach s primátormi a starostami v tomto roku. Územný generel dopravy prehľbuje riešenie verejného dopravného vybavenia navrhnuté v dvoch variantoch. Tie zohľadňujú koncept územného plánu regiónu BSK a venujú pozornosť všetkým druhom hromadnej aj individuálnej dopravy: cestnej, železničnej, leteckej, vodnej, kombinovanej aj cyklistickej doprave.

Zohľadníť pólý rastu

Územný generel dopravy teda podrobne rozpracuje dopravnú infraštruktúru na území kraja z pohľadu jej významu a začlenenia. Zohľadní predpokladané smery vývoja a rastu s dosahmi na dopravu v kraji. Ide zároveň o dôležitú úlohu generelu dopravy, ktorý identifikuje hlavné smery rozvoja infraštruktúry v regióne v súla-

de s dopravnou politikou štátu a Koncepciou územného rozvoja Slovenska (KURS).

Súčasnou zámeru je tiež vypracovanie návrhu optimálnej dostupnosti vyšpecifikovaných centier vzhľadom na uvažované cesty vyšších kategórií a ostatnú cestnú sieť. Realizácia jednotlivých trás siete dopravnej infraštruktúry sa určí s ohľadom na výhodnosť z regionálneho hľadiska.

BK

Foto: IT

Obce chcú čerpať z programu pre BSK

Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP vyhlásil riadiaci orgán Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v januári, ich ukončenie bolo naplánované na 15. mája 2012. Bratislavský samosprávny kraj – odbor SO/RO pre Operačný program Bratislavský kraj – začal s ďalším kolom registrácie projektov pre OPBK. Registrácia sa realizuje po elektronickom rezervovaní termínu žiadateľom.

„Záujem zo strany mestských častí a obcí bratislavskej župy je nečakane vysoký,“ potvrdil župan Pavol Frešo. Začiatkom mája evidoval BSK 89 žiadostí, z ktorých väčšina (72) sa za-

meriava na projekty regenerácie sídel. Sedem žiadostí rieši zachovanie a obnovu prírodného dedičstva vrátane podpory cyklistických trás. Na podporu regionálnej a mestskej hromadnej dopravy sa očakáva 5 projektov a na informatizáciu verejnej správy tiež 5 projektov. „Žiadateľom odporúčame, aby venovali vyššiu pozornosť predovšetkým právoplatnosti stavebných povolení a vysporiadaniu pozemkov, na ktorých sa projekty realizujú. Tieto oblasti bývajú najčastejším dôvodom nesplnenia formálnych náležitostí,“ zdôraznil P. Frešo. TI

Územný plán pripomienkuje verejnosť

Koncept nového územného plánu Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) predložil Úrad BSK v máji na verejné pripomienkovanie. „Hlas verejnosti pri takom závažnom dokumente, akým je koncept územného plánu regiónu, je pre župu veľmi dôležitý,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo. „Jej zaujímavé postrehy i oprávnené pripomienky sa budeme snažiť do plánov zakomponovať,“ dodal. Návrh územného plánu nájdu občania na webe a môžu ho pripomienkovať do 31. mája. Obsahuje záväzné i smerné časti riešenia, ktoré už prerokovalo krajské zastupiteľstvo.

Záväzné by mali byť najmä zásady osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny, starostlivosti o životné prostredie a kultúrne dedičstvo, ako aj verejné a dopravné vybavenie.

Účastníci verejného prerokovania už krátko po otvorení možnosti pripomienkovania kritizovali niektoré riešenia. Išlo napríklad o regionálny plán výstavby obytných celkov, do ktorých župa nemôže zasahovať, lebo bytová výstavba je legislatívne v kompetencii mestských a obecných úradov. Podľa podpredsedu BSK Milana Bertu je nesúlad napríklad v tom, že na rozvojových okrajoch hlavného mesta vyrastajú nové sídliská, ktoré sa budujú aj napriek zápornému stanovisku BSK. V projektoch totiž nie je vyriešená príjazdová dopravná infraštruktúra, ani školské, zdravotnícke či sociálne zariadenia.

Niektorí občania namietali aj proti nultému diaľničnému okruhu D4, ktorý bude podľa nich veľkou environmentálnou záťažou. Diaľnica pôjde v blízkosti obývaných sídel, ako sú Marianka či Vajnory, a územím, ktoré je určené na ďalšiu bytovú výstavbu. Odpoveď od spracovateľov územného plánu, že ide o vládny zámer, do ktorého BSK zasahovať príliš nemôže, účastníkov verejného prerokovania neuspokojila.

TA

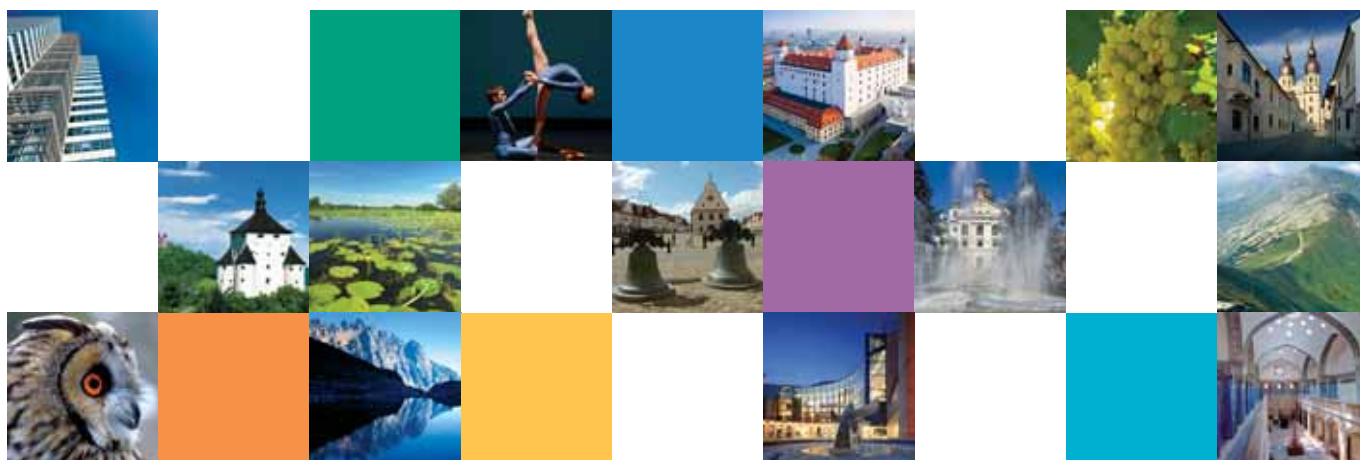

Zrekonštruovaný park v Pezinku

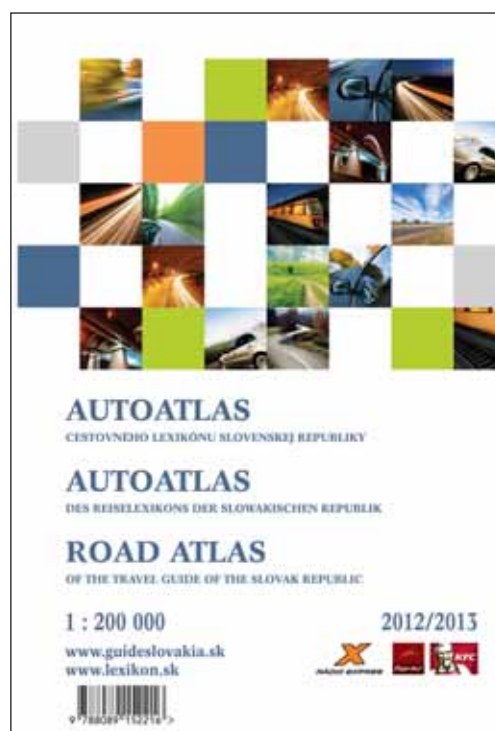
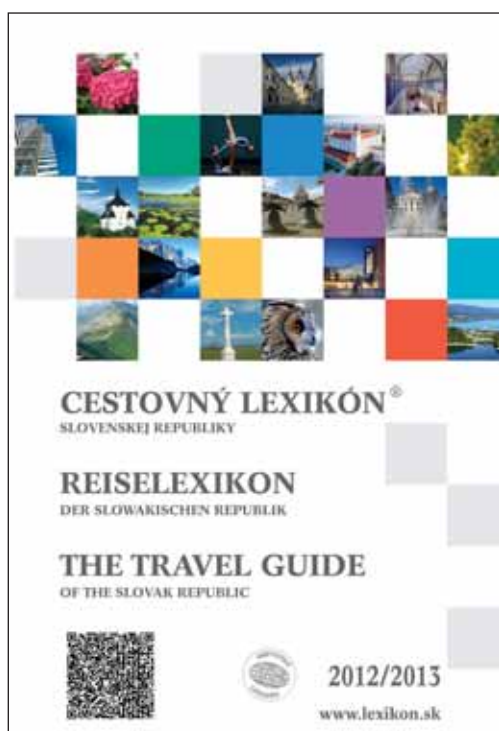
CESTOVNÝ LEXIKÓN SLOVENSKEJ REPUBLIKY

REISELEXIKON DER SLOWAKISCHEN REPUBLIK

THE TRAVEL GUIDE OF THE SLOVAK REPUBLIC

Sídla • Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO • Hrady, zámky, kaštiele • Drevené kostoly • Pútnické miesta • Pamiatky židovskej kultúry • Osobnosti histórie, vedy, kultúry a športu • Národné parky • Podzemné poklady jaskýň • Kúpele • Termálne kúpaliská a aquaparky • Lesná, lovecká a vidiecka turistika • Golf na Slovensku • Hotely a reštaurácie • Investície •

Astor Slovakia, s.r.o.

Benediktiho 5, 811 05 Bratislava 1

Tel.: +421 2 52 62 46 81, Fax: +421 2 52 62 46 82, astor.slovakia@stonline.sk

www.lexikon.sk, www.guideslovakia.sk, www.guideslovakia.eu

Hotel Danubia Gate Bratislava

Brána do vášho pohodlia

Moderný hotel, ktorý ponúka vysoký štandard služieb v centre Bratislavy – len 5 minút chôdze od historického Starého Mesta a taktiež od najnovšieho bratislavského moderného nákupného centra.

V hoteli Danubia Gate nájdete:

- pohodlie v 29 izbách rôznych kategórií s vysokou technologickou úrovňou,
- počítač, CD, DVD, MP3 prehrávač, LCD TV, minibar, trezor v každej izbe,
- deluxe izby – v každej navyše 2 LCD televízory (jeden nad posteľou a druhý v kúpeľni), hydromasážna rohová vaňa pre dve osoby, župany a papučky,
- bezplatný internet v celom hoteli,
- parkovanie zdarma,
- aktívny oddych v hotelovom fitness centre,
- 3 rokovacie miestnosti na vaše stretnutia,
- gastronomický zážitok v Street Coffee and Restaurant,
- neoddolateľnú vôňu kávy a kávových nápojov v kaviarni s možnosťou usporiadania diskotéky
- a priateľskú atmosféru menšieho útulného hotela.

Sme pripravení privítať vás a poskytnúť vám jedinečný zážitok.

Hotel Danubia Gate,
Dunajská 26, 811 08 Bratislava
T: +421 2 2066 5500 – 11,
M: +421 917 232 000,
F: +421 2 2066 5522
www.danubiagate.sk,
hotel@danubiagate.sk

Slovenské kúpele lákajú čínsku klientelu

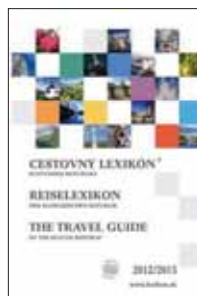
Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Pekingu usporiadalo v apríli prezentačnú akciu na podporu aktívneho zahraničného cestovného ruchu pod názvom Slovak Tourist Day 2012. Akcia bola zameraná na prezentáciu turistických atrakcií Slovenska, najmä na oblasť mestskej turistiky, kúpeľníctva a kongresovej turistiky.

Cieľom bolo ponúknuť čínskym touroperátorom Slovensko ako cieľovú krajinu pre ich klientov a pritiahnúť aj záujem médií o našu krajinu ako dovolenkovú destináciu. Účastníkov prezentácie okrem iného oslovila možnosť relaxačných pobytov na Liptove, jazdy na okruhu Slovakia-ring v Orechovej Potôni či malebná oblasť Horehronia.

Na podujatí sa zúčastnilo 115 zástupcov čínskych cestovných kancelárií a médií, leteckých dopravcov a ďalších inštitúcií a subjektov v oblasti cestovného ruchu. **VN**

Opäť vyšiel Cestovný lexikón SR

krajine, jej prírodných krásach a historických objektoch.

Súčasnou obsahom je aj sumár praktických informácií o službách s databázou užitočných kontaktov, vďaka čomu je publikácia dobrou pomôckou pre domácich turistov aj zahraničných návštevníkov Slovenska. Súčasne s ročenkou aj v tomto roku vyšiel aktualizovaný Autoatlas Cestovného lexikónu SR 2012/2013. Viac informácií možno nájsť na www.lexikon.sk.

Accor sa sústreďuje na udržateľnosť

Spoločnosť Accor, ktorá je celosvetovým operátorom hotelov a otvára každoročne 40 000 nových izieb, chce spojiť svoj vývoj a rast s rešpektom k životnému prostrediu a miestnym

komunitám. Preto postupne zahrnie všetky svoje hotely a klientov do nového programu trvalo udržateľného rozvoja s názvom Planet 21. „Som presvedčený, že trvalo udržateľný rozvoj nás privedie k novému obchodnému modelu. Planet 21 nám prináša výhodu konkurencieschopnosti našich značiek, priazlivosť pre našich klientov a partnerov a vernosť našich zamestnancov,“ uviedol Denis Hennequin, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Accor.

Princípy programu Planet 21 spoločnosť uplatnila aj vo svojom hoteli Ibis Centrum Bratislava, ktorý nedávno prešiel komplexnou rekonštrukciou. V rámci prestavby v ňom zrekonštruovali všetkých 120 izieb, hotelové chodby, recepciu a časť verejných priestorov. „Cieľom bolo zvýšiť úroveň poskytovaných služieb pri zachovaní priaznivej ceny pre našich hostí,“ povedal riaditeľ hotela Peter Dolinský.

JF

Tunisko

– mediteránny bonus Európy

Pred cestou do Tuniska som, rovnako ako pri iných cestách za more, zavolať do poisťovne, aby som doplnil svoje cestovné poistenie platné iba pre Európu. „Nie je to potrebné,“ ubezpečil ma hlas v telefóne, „Tunisko je Európa.“

Je to nepochybne najeurópskejšia zo všetkých arabských krajín a faži z tohto faktu tak, ako iné zo svojho ropného bohatstva. Pre nás Európanov je to dobre – máme tam, na druhom brehu, bonus ďalších kilometrov pláže, dovolenkových hotelov, turistických letovísk

a trhovísk, reštaurácií s rybami špecialitami, ale aj golfových ihrísk a prístavov pre naše potenciálne jachty.

Účastníci aj našej histórie

Ako to všetko vzniklo? Tunajší obyvatelia to nikdy nemali na svojom kúsku zeme príliš jed-

Uprostred pobrežia severnej Afriky má Európa destináciu podobnú jej južným lokalitám.

noduché. Táto krajina má veľmi vrstevnatú históriu, na začiatku (alebo blízko začiatku) ktorej stál protipól antického Ríma – Kartágo. Ako je

známe, táto ríša svojmu rivalovi podľahla a územie sa stalo časťou najväčšieho, dnes by sme povedali integračného zoskupenia vtedajšieho Západu (na jeho opačnom konci bola bratislavská Gerulata a nápis na trenčianskej skale). Po týchto dejoch zostali v Tunisku pamiatky a monumenty prvého rangu, ako sú pozostatky rímskeho Kartágo blízko Tunisu či monumentálny amfiteáter v meste El Džem (každoročný hudobný festival s programom nabitým menami medzinárodných hviezd v ňom tradične otvárajú Viedenski filharmonici). Časy sa však menia a jedno obdobie strieda druhé, v tomto prípade po rímskom a barbarskom (prešli tadiaľto aj Vandali) prišlo arabsko-islamské.

Orient na západe

Z obdobia kalifátu v prvom tisícročí n. l. pochádza Veľká mešita v Kairuáne, prvom hlavnom meste, ktoré aj po strate politického významu zostalo akousi malou Mekkou. Súčasťou koloritu krajiny a atrakciou pre turistov sú obchodními prepĺnené staré štvrte – mediny – prítomné v každom významnejšom meste. (Ak tam aj predtým neboli, pre turistov ich kde-tu postavili dodatočne).

Lákadlom sú aj antické pamiatky ako Kartágo či rímsky amfiteáter v El Džeme.

Ale späť k formovaniu národa. Po vystriedaní zopár domácich dynastií „bejov“ pod ochranným dáždnikom Osmanskej ríše prišli na toto strategicky zaujímavé pobrežie Francúzi a už tu zostali. Aj keď v uplynulom polstoročí už nezávislé Tunisko neovládali politicky a vojensky,

Veľká mešita v Kairuáne

Fakty o krajine

Tunisko je asi trikrát väčšie ako Slovensko – má rozlohu 163 610 km² a žije tu desať miliónov obyvateľov. Má dlhé a pomerne členité pobrežie s výrazným Gábeským zálivom, nazývaným aj Malá Syrta. Južná časť územia je súčasťou púšte Sahara. Z hľadiska cestovného ruchu sa delí na tri časti – Tabarku na severe, stredný úsek pobrežia s príľahlým vnútrozemím a ostrov Džerba.

Mena je tuniský dinár (za euro je asi 1,9 dinára). Národné jedlo je kuskus, ako nápoj vám ponúknu silnú kávu alebo mäťový čaj s piniiovými orieškami. Rozšírený je olivovník – olivový olej je tretí najdôležitejší vývozný artikel.

Najznámejšími prímorskými letoviskami sú Súsa (Sousse) s prístavom El-Kantaoui, Hammamet, Monastir a ostrov Džerba (Djerba). Priemerná teplota vzduchu v letných mesiacoch je 33 °C, teplota mora 25 °C.

vplyv ich kultúry a jazyka pretrval. Spolu s deficitom surovínových zdrojov tento európsky étos ešte stále povzbudzuje arabských Tunisianov k väčšej tolerancii, podnikavosti, otvorenosti a kooperatívnosti. Navyše, k tunajším výdobytkom, ktoré nie sú v arabskom svete či v Afrike celkom samozrejmé, patria napríklad aj zrovnoprávnenie žien, povinná školská dochádzka a vysoké školy západného typu. Revolúcia v roku 2011 pôsobila tiež dosť európskym dojmom, na rozdiel od udalostí v blízkom Egypte či Libyi. (Napokon, ani miestny autokrat, o ktorom sme sa až zo správ o jeho úteku dozvedeli, že tu nejaký bol, sa excesmi nemohol rovnať hviezdemu Kaddáfimu).

Cestovný ruch po neľahkom období

Uvedené udalosti však aj tak – popri globálnej kríze – uškodili cestovnému ruchu, ktorý všetky tuniské vlády cieľavedome, krok za krokom, budujú už niekoľko desaťročí, využívajúc pritom už uvedené pozitívne vlastnosti miestnych ľudí. Toto

Cestovný ruch je hlavný zdroj devíz v krajine bez významných nálezísk surovín.

odvetvie zabezpečuje sice rádovo len niekoľko percent HDP, ale zato viac ako polovicu valút potrebných na pokrytie tovarových dovozov.

Rany sa však zaceľujú a v tomto roku sa očakáva opäť rast sezónnej návštevnosti. V jej schéme majú miesto aj Slováci, ktorých chodili na tuniské pobrežie v predkrízovom období desiatky tisíc – konkrétne, v roku 2007 to bolo 45 000 – v roku 2011 však menej ako polovica tohto počtu. Noví vodcovia na zatiľ nie celkom stabilizovanej politickej scéne sa však zväčša zhodujú v snahe o väčšiu podporu tohto odvetvia a zo strany štátnych inštitúcií vidno cieľavedomé úsilie v oblasti budovania

☞ Tuniské maríny sú u jachtárov obľúbené.

☞ El Džem

stredisk, rozširovania služieb a medzinárodného marketingu.

Oporný bod turizmu

Z pohľadu Európy je zaiste škoda, že na protiľahlom brehu Stredozemného mora sa nenachádza viac takých krajín, ako je Tunisko. Pláže v obidvoch – oveľa rozľahlejších – susedných krajinách sú na oddychové návštevy cudzincov neaktuálne; v Alžírsku je dlhodobá zlá politická situácia a v Libyi by na tých plážach možno ešte našli obhorené tanky.

Situáciu sice vylepšujú Egypt a Maroko, ktoré sú tiež obľúbenými destináciami, Tunisko však v porovnaní s nimi disponuje viacerými výhodami v oblasti štruktúry ponuky, ale aj komuniká-

V Tunisku panuje arabsko-francúzska dvojjazyčnosť a islam liberálneho strihu

cie. Navyše, zo strednej Európy je najbližšie. Treba preto oceniť, že uprostred pobrežia severnej Afriky sa nachádza oporný bod európskeho turizmu, ktorý kombinuje ľahkú orientálnu exotiku s francúzsko-talianskym poňatím starostlivosti o hosťa. Taký, čo je v ponuke CK zaradený medzi tie osvedčené, a kde si dokonca nemusíte ani priplácať za vaše celoročné európske cestovné poistenie.

Juraj Filin

Foto: autor a ONTT

Romantický Sidi Bou Said neďaleko Tunisu

Zákerní votrelci

Chlamýdie sa považujú za najrozšírenejšiu sexuálne prenosnú chorobu. Prínášajú riziko nebezpečných zdravotných komplikácií.

Vedeli ste, že riziko nakazenia sa infekciou HIV pri nechránenom pohlavnom styku je asi 0,5 percenta, no pri chlamýdiovkej infekcii je až 60 percent? Nesprávne liečené či nedoliečené chlamýdie môžu mať za následok rôzne nebezpečné komplikácie. Aj pri najmenšom podozrení na chlamýdióvu infekciu treba preto rýchlo vyhľadať lekára.

Príznaky a zdravotné ťažkosti

Chlamydia trachomatis, ktorá vyvoláva infekcie močovo-pohlavného systému, sa prenáša pohlavným stykom, ale aj kontaminovanými predmetmi – napr. bielizňou, vreckovkami či uterákmi. Chlamýdióve infekcie sú nebezpečné aj tým, že viac ako polovica postihnutých nemá takmer žiadne príznaky a neliečená

chronická forma pritom môže viesť až k neplodnosti.

U žien sa môže vyskytovať tupá bolesť v podbruší, štipanie a pálenie pri močení, prípadne znížený sexuálny apetít. Najúčinnějšíou prevenciou je vyhýbanie sa náhodnému nechránenému sexuálnemu styku, ale aj dodržiavanie hygienických zásad pri návšteve kúpaliska, fitness či wellness centra. Chlamýdie môžu spôsobovať prakticky všetky druhy gynekologických ťažkostí. Vhodná je preto promptná konzultácia zdravotného stavu s lekárom už pri najmenšom podozrení či zdravotných problémoch.

U mužov prebieha infekcia často nenápadne a bez príznakov. Najčastejším klinickým prejavom býva pálenie a štipanie pri močení. Vyskytuje sa však i bolesť v oblasti prostaty a semenníkov, nemožnosť vymociť sa.

Úspešná liečba

Chlamýdióve infekcie sú liečiteľné antibiotikami. Liečba sa musí dôsledne dodržiavať a týka sa aj partnera. Pretože ide o veľmi odolnú infekciu, nemusia byť dostatočne účinné hneď prvé antibiotiká a v niektorých prípadoch je potrebné nasadiť ďalšie a ďalšie antibiotiká.

Ako účinná pomoc sa tu ukazuje podporná liečba pomocou kombinovaných enzýmových preparátov. Ich účinky dokazuje množstvo klinických štúdií. V jednej z nich boli skupine pacientov s chlamýdiami podávané iba antibiotiká, a druhej okrem nich aj voľne predajný liek Wobenzym. Kým v prvej skupine sa vyliečilo asi 60 percent pacientov, v druhej viac ako 92 percent. V druhej skupine navyše nedošlo k opakovaniu zápalu v priebehu nasledujúcich troch mesiacov. **VN**

Trenčianske Teplice v klube najlepších európskych kúpeľov

Kúpele v Trenčianskych Tepliciach získali certifikát kvality EuropeSpa med. Kúpele s týmto certifikátom patria z hľadiska kvalitatívnych štandardov k európskej špičke. Klienti aj zdravotné poisťovne majú istotu, že v nich nájdu vysokú kvalitu, ktorá zahŕňa o. i. úroveň zdravotnej starostlivosti, efektívnosť liečebnej metódy, kvalitu prírodných zdrojov aj úroveň doplnkových služieb.

Kúpele v Trenčianskych Tepliciach patria k najstarším na Slovensku. Dominantou sú sírne termálne pramene, vďaka nim sa z tohto strediska stalo centrum liečby a prevencie ochorení pohybového aparátu. Liečia sa tu aj

hostia po operáciách a úrazoch, s chronickými reumatickými ochoreniami, chorobami z povolania či so psoriázou. **VN**

Kmeňové bunky: cesta k umelým orgánom?

Najnovšie metódy liečby pomocou kmeňových buniek predstavili svetoví i domáci experti na medzinárodnej konferencii o dospelých kmeňových bunkách v Bratislave. Iniciátorom bol europoslanec Miroslav Mikolášik, podľa ktorého tieto bunky predstavujú veľký potenciál liečby závažných ochorení. Zdrojom týchto buniek sú pupočníková krv, tkanivo pupočníka, kostná dreň či tuk.

„Pupočníková krv predstavuje pri 130 miliónoch pôrodov ročne svetovo najdostupnejší zdroj kmeňových buniek,“ povedal Colin McGuckin, ktorého tím ako prvý na svete vytvoril umelú pečeň z kmeňových buniek pupočníkovej krvi. Vedci Keith L. March a Neil Scolding potvrdili, že kmeňové bunky z tukového tkaniva sú schopné zvýšiť prekrvenie tkanív alebo obmedziť poškodenia kostrového svalstva, srdca či mozgu spôsobené nedokrvenosťou. Svoje regeneračné schopnosti preukázali aj v liečbe kožných rán, ktoré vznikli ako následok ožiarenia.

Každé ľudské telo vie dnes samo seba vyliečiť

týmto bunkami už pri 70 diagnózach. Očakáva sa, že k zoznamu diagnóz, ktoré dospelé kmeňové bunky liečia, už onedlho pribudnú detská mozgová obrna či skleróza multiplex. **LM**

Generica s novou webovou stránkou

Spoločnosť Generica, výrobca doplnkov stravy, spustila špecializovaný portál s praktickou online poradňou. Nové webové stránky obsahujú interaktívne prvky. Vďaka nim sa stal web intuitívny a používateľsky príjemný. Cez online poradňu môžu návštevníci položiť farmaceutickým odborníkom najrôznejšie otázky a spätnú väzbu dostanú prostredníctvom e-mailu. **KM**

Nová liečba lupusu pôsobí cielene

Systémový lupus je ochorenie, pri ktorom imunitný systém napáda vlastné zdravé tkanivá a orgány. Spôsobuje vážne komplikácie, ktoré môžu vyústiť do úplného zlyhania.

Pre pacientov so systémovým lupusom nebola za posledných päťdesiat rokov vyvinutá a schválená žiadna nová liečba, ktorá by im pomohla účinnejšie bojovať s týmto vážnym ochorením. Mnohí pacienti na existujúcu štandardnú liečbu nereagujú alebo pociťujú jej závažné nežiaduce účinky.

Nový liek pôsobí na špecifickú bielkovinu spúšťajúcu ochorenie; ide o prídavnú liečbu.

Pri príležitosti Svetového dňa lupusu – 10. mája 2012 – však boli predstavené nové možnosti. Aj na Slovensku je už dostupný prvý liek, ktorý bol osobitne vyvinutý a schválený na liečbu tejto choroby. Táto nová liečba dokáže s lupusom bojovať cielene, bez vážnych nežiaducich účinkov.

Postihuje prevažne ženy

Systémový lupus erythematosus (SLE) je závažné a vysilujúce chronické autoimunitné ochorenie, ktoré väčšinou postihuje ľudí v ich najlepších rokoch. Až 9 z 10 pacientov sú ženy a lupus sa u nich najčastejšie objaví vo veku 15 až 44 rokov. Celosvetovo trpí týmto autoimunitným ochorením 5 miliónov ľudí, v Európe asi 500 000. Na každých 100 000 obyvateľov pripadá asi 20 – 50 prípadov.

Pri systémovom lupuse začne imunitný systém útočiť proti vlastným zdravým tkanivám a orgánom, spôsobuje v nich zápal, bolesť a ničí ich. Môže spôsobiť vážne komplikácie až úplné zly-

hanie životne dôležitých orgánov. Prejavy lupusu sa môžu s vývojom ochorenia meniť, veľmi často sa obdobia vzplanutí ochorenia striedajú s obdobiami, keď je menej aktívne (tzv. remisia). Hlavným cieľom liečby je kontrolovať chorobu, predĺžovať obdobia remisie a znížiť tak riziko komplikácií.

Štandardná liečba je často problematická – neprináša úľavu a má silné vedľajšie účinky.

Medzi lieky pre štandardnú liečbu systémového lupusu patria kortikosteroidy, antimalariká, pri závažnejších formách aj imunosupresívne lieky a cytostiká.

Nežiaduce účinky

Mnohí pacienti s lupusom však napriek štandardnej liečbe nepociťujú úľavu, trpia nepredvídateľnými vzplanutiami aktivity a prejavov ochorenia, ktoré ochromujú ich každodenný život a bránia im aj v jednoduchých činnostiach. Ďalší zasa trpia natoľko závažnými nežiaducimi účinkami štandardnej liečby, že ohrozujú ich zdravie a pacienti ich znášajú takmer rovnako zle ako samotné ochorenie.

Lekári i pacienti preto už dlho očakávali nový liek, ktorý by dokázal kontrolovať aktivitu ochorenia bez závažných nežiaducich účinkov.

Cielená biologická liečba

Najnovšou možnosťou liečby systémového lupusu je cieľená biologická liečba. Pôsobí na špecifickú bielkovinu, ktorá cirkuluje v krvi pacientov so systémovým lupusom a zohráva dôležitú úlohu pri rozvoji ochorenia. Nová liečba je schválená ako prídavná liečba pre dospelých pacientov. Pomocou nej je možné – u vhodných pacientov – dosiahnuť lepšiu kontrolu ochorenia, zabrániť rozvoju

relapsov (vzplanutí ochorenia), predĺžiť obdobia remisie a prípadne aj znížiť dávky iných podávaných liekov. Liečbu pacienti dobre znášajú. Najčastejšími nežiaducimi účinkami sú nevoľnosť, hnačka a zvýšená teplota. Prínos lieku a jeho bezpečnosť potvrdila najrozsiahlejšia klinická štúdia, aká sa kedy u pacientov s lupusom uskutočnila.

Liečba vo vybraných zariadeniach

O vhodnosti cielenej biologickej liečby pre konkrétneho pacienta rozhoduje reumatológ na vybranom pracovisku – v Národnom ústave reumatických chorôb v Piešťanoch, na V. internej klinike Univerzitetnej nemocnice Bratislava-Ružinov, v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach a na II. internej klinike FNŠP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici.

Všetky informácie o lupuse a užitočné rady pre pacientov a ich blízkych sú dostupné na webovej stránke www.systemovylupus.sk a www.zivotslupusom.sk.

Pripravila Valéria Nagyová
Ilustračné foto: SXC

Najcitelnejšie prejavy SLE

Orgány	Príznaky systémového lupusu
Celkové telesné zdravie	Únava, horúčka, strata hmotnosti
Nervový systém	Bolesti hlavy, psychiatrické poruchy a psychózy
Koža	Vyrážka na tvári známa ako motýľovitý exantém, kožné rany, vredy v ústnej dutine alebo v nose
Svaly a kĺby	Bolesť svalov (myalgia), bolesť kĺbov (artralgia) a artritída (zápal kĺbov)
Imunitný systém	Zväčšené lymfatické uzliny, zväčšenie či zmenšenie sleziny, zvýšená náchylnosť k infekciám

Relaxačné týždňovky LPR sa tešia záujmu pacientov

Deň narcisov a možnosť uchádzať sa o dve percentá z dane z príjmu sú pre Ligu proti rakovine (LPR) nosné aktivity, vďaka ktorým môže realizovať projekty a programy pre onkologických pacientov.

Jedným z projektov určených pre onkologických pacientov po liečbe sú relaxačné týždňové pobyty, tzv. týždňovky. Tento rok sa ich v mesiacoch máj až október zúčastní 289 pacientov z celého Slovenska. Relaxačné týždňovky sú projektom LPR realizovaným v rámci psychosociálnej podpory pacientov. Ich cieľom je pomôcť onkologickým pacientom po liečbe načerpať nové sily a poskytnúť im podporu pri návrate do bežného života.

Prihlášku na pobyt nájdu záujemcovia v centrách pomoci LPR v Bratislave, Martine, Košiciach a na poliklinických oddeleniach klinickej onkológie (POKO) v okresných mestách.

Slovensko má medzery v protifajčiarskej legislatíve

Prioritou ministerstva zdravotníctva v boji proti fajčeniu je podporovať prevenciu. Jedným z riešení tejto otázky je aj prísnejšia protifajčiarska legislatíva, kde si treba priznať určité medzery, ktoré Slovensko má. Výrazné zmeny v ochrane nefajčiarov priniesla novela zákona z roku 2010. Tá zaviedla povinnosť stavebne oddeliť fajčiarske časti v zariadeniach spoločného stravovania, kde sa pripravuje a podáva jedlo. V podnikoch, kde sa podávajú len nápoje, ostáva na rozhodnutí majiteľa, či pôjde o fajčiarsku alebo nefajčiarsku prevádzku. Právna norma okrem iného tiež zakázala automaty na cigarety.

Dohľad nad liekmi

Za predpísanie neregistrovaného humánneho lieku má po novom niesť zodpovednosť predpisujúci lekár. Na terapeutické použitie takého lieku sa má zároveň vyžadovať predchádzajúci písomný informovaný súhlas pacienta. Vplyva to z návrhu novely zákona o liekoch a zdravotníckych pomôckach z dielne Ministerstva zdravotníctva SR.

Záujem o EPZP rastie pred dovolenkami

Záujem o Európsky preukaz zdravotného poistenia (EPZP) každoročne rastie pred letnou dovolenkou sezónou a koncom roka pred zimnými dovolenkami. Všeobecná zdravotná poisťovňa od nového roka vydáva poistencom automaticky obojstranné preukazy, teda slo-

venský preukaz poistenca a EPZP v jednom. Poistencovi s obojstranným preukazom stačí len jeden doklad na prístup k zdravotnej starostlivosti na Slovensku i v celej EÚ. Za prvé štyri mesiace vydala VZP takmer 160 000 obojstranných preukazov.

Osvetový projekt o srdci

V rámci osvetového projektu, ktorého cieľom je zvýšiť informovanosť o fibrilácii predsieni srdca, zavíta do štyroch slovenských miest nadrozmerý nafukovací model srdca. Toto civilizačné ochorenie, ktoré spôsobuje nepravidelný tep, je až v 30 percentách prípadov zodpovedné za možnú náhlu cievnu mozgovú príhodu.

Edukačnú kampaň pod názvom „Aj srdce

môže spôsobiť porážku!“ realizujú Slovenská asociácia srdcových arytmií, Slovenská kardiologická spoločnosť, Slovenská neurologická spoločnosť a Slovenská hypertenziologická spoločnosť. Hlavným garantom je prednosta Kardiologickej kliniky NÚSCH Robert Hatala. Ústredným bodom je Globálna charta pacientov s fibriláciou predsieni. Cieľom je získať aspoň 1,7 milióna podpisov.

Vyššie doplatky za lieky

Nové prerozdelenie liekov do úhradových skupín prinesie pre pacientov vyššie doplatky za lieky. Asociácie farmaceutických spoločností upozorňujú, že kým poisťovne tak budú platiť menej, doplatky pacienta majú v niektorých prípadoch vzrásť až o 600 percent. Platí sa bude aj za niektoré lieky, ktoré boli doteraz bez doplatku. Zmeny v úhradách majú byť výsledkom nového prerozdelenia liekov do úhradových skupín, ktoré umožnila vlnajšia reforma liekovej politiky a následná ministerská vyhláška. Tá rozdelila asi štvrtinu liekov na

trhu do úhradových skupín podľa toho, na aké ochorenie sú určené.

Nová liečba melanómu

Výskyt melanómu, najzhubnejšej formy rakoviny kože, každoročne stúpa a počet pacientov rastie rýchlejšie ako pri akomkoľvek inom type rakoviny s výnimkou rakoviny pľúc u žien. Novinkou pre pacientov s melanóm, ktorý nemožno odstrániť, alebo s metastatickým melanómom je nová liečba, ktorú vlni schválili pre európskych pacientov.

Prvým krokom je vždy chirurgické odstránenie znamienka, využívajú sa aj chemoterapia, rádioterapia a imunoterapia. V rámci nej teraz schválili využívanie monoklonálnej protilátky, ktorá podporuje imunitnú odpoveď na ochorenie a tak predlžuje prežívanie pacientov vo vysokom štádiu ochorenia. Liečba je dostupná aj na Slovensku.

Na pomoc zlyhávajúcemu srdcu

Pacienti s nebezpečným kardiologickým ochorením budú môcť žiť lepšie

Úmrtnosť pacientov s chronickým srdcovým zlyháváním (ChSZ) je vyššia ako pri niektorých onkologických ochoreniach, a to aj napriek existujúcim kvalitným liekom. Na pomoc im teraz prichádzajú nové metódy liečby.

Nový prístup v liečbe prináša pacientom s ChSZ nádej na dlhší a lepší život. Chronické srdcové zlyhávanie je zložitý syndróm, ktorý môže mať rôzne príčiny a prejavy a zároveň rozdielne prognózy. Ide o dlhodobé ochorenie, pri ktorom sa srdce postupne časom vyčerpáva

šenie nad 70 úderov za minútu pritom zhoršuje prežívanie aj kvalitu života pacientov.

Liečba s vedľajšími účinkami

Pri liečbe ChSZ sa využíva viacero typov liekov. Jej cieľom je znížiť chorobnosť a úmrtnosť, zmierniť prejavy ochorenia a zlepšiť prognózu pacientov. Doteraz sa pri liečbe chronického srdcového zlyhávania používali najmä ACE inhibítory alebo sartany a tiež betablokátory. Práve betablokátory majú schopnosť znížiť srdcovú frekvenciu. Môžu mať však nežiaduce účinky, ktoré často neumožňujú naplno využiť ich liečebný potenciál. U niektorých pacientov sa tak nedarí dosiahnuť dostatočné spomalenie srdcovej činnosti, hrozí im riziko kardiovaskulárnych príhod a aj napriek dostupnosti dobrých a kvalitných liekov pacienti zomierajú.

Nádej na kvalitnejší život

Sľubné vyhliadky teraz prináša liek, ktorý dokáže optimálne znížiť frekvenciu srdca inhibíciou tzv. If kanálu v srdci (ivabradín). If kanály kontrolujú spontánnu srdcovú frekvenciu. Čím viac If kanálov je „otvorených“, tým viac žnú srdce k vyššiemu výkonu a tým rýchlejšia je srdcová frekvencia.

Nový liek reguluje If kanály, ktoré kontrolujú spontánnu srdcovú frekvenciu.

Liek tieto kanály blokuje a prináša „inteligentné“ znižovanie srdcovej frekvencie. Znižuje ju presne o toľko, o koľko je to práve potrebné, aby sa dosiahla optimálna hodnota. Príznaky ochorenia

sa tak zmiernia, prípadne odznejú úplne. Pacienti sú schopní každodenných aktivít, ktoré bez lieku nevládali vykonávať, a ich život sa tak nielen predĺži, ale aj skvalitní. Doterajšie možnosti dokázali život predĺžiť, no často za cenu nežiaducich účinkov, ktoré pacientov

Ide o dlhodobé ochorenie, pri ktorom sa srdce postupne časom vyčerpáva a slabne.

ubíjali. Oberali ich o výkonnosť a umožňovali prežívanie, nie však plnohodnotný, kvalitný život. Inhibitor If kanálu špecificky spomaľuje frekvenciu a prináša tiež menšie riziko nežiaducich účinkov. Významne znižuje chorobnosť a úmrtnosť pacientov s chronickým srdcovým zlyháváním, zlepšuje ich celkovú prognózu i kvalitu života.

Liečba je vhodná pre každého, kto nemá svojou súčasťou liečbou dostatočne kontrolovanú srdcovú frekvenciu. Ambíciou lieku je stať sa rovnocenným partnerom betablokátorov v kombinovanej liečbe. Štúdie potvrdili, že pri liečbe oboma liekmi môžu pacienti profitovať z oboch a rizikové nežiaduce účinky betablokátorov sú druhým liekom čiastočne potlačené, takže liečba je účinnejšia i bezpečnejšia. Je tiež vhodnou alternatívou u pacientov, ktorí betablokátory nemôžu užívať.

Inhibitor If kanálov sa už niekoľko rokov používa pri liečbe angíny pectoris a na základe priaznivých výsledkov klinických štúdií bol nedávno schválený aj na liečbu ChSZ.

Pripravila Valéria Nagyová
Ilustračný obrázok: ISP

ChSZ v SR postihuje asi 100 000 ľudí, je zodpovedné za 14 000 hospitalizácií a 1 900 úmrtí ročne.

a slabne, až napokon nie je schopné vykonávať svoju základnú funkciu, t. j. čerpať krv a zásobovať tkanivá a orgány kyslíkom. Túto slabosť sa snaží kompenzovať rýchlejšou frekvenciou úderov – no tým sa ešte viac oslabuje.

Zvýšená frekvencia srdca

Na Slovensku postihuje ChSZ asi 100 000 pacientov a ročne spôsobuje takmer 1 900 úmrtí. Každoročne je tiež zodpovedné asi za 14 000 hospitalizácií. Prežívanie a úmrtnosť pacientov s chronickým srdcovým zlyháváním sú horšie ako u pacientov s rakovinou prsníka alebo prostaty a porovnateľné ako pri rakovine hrubého čreva.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje chorobnosť a úmrtnosť, je srdcová frekvencia. U zdravého človeka je zvýšená frekvencia srdca obvykle pozitívna – je prítomná vtedy, keď má organizmus vyššie nároky na spotrebu kyslíka (napríklad pri športe) a zrýchlením tepu pomáha srdcu naplniť ich. No u pacienta s ochorením srdca zvýšená frekvencia srdca škodí, pretože srdce vyčerpáva. Čím viac ho núti k vyššiemu výkonu, tým viac ho oslabuje a jeho stav sa zhoršuje. Napriek tomu len 13,5 % pacientov, ktorí sú liečení dostupnými liekmi na srdcové zlyhávanie, dosahuje v pokoji frekvenciu 55 – 60 úderov za minútu. Jej zvý-

Pri počítači pozor na suché oko

Každodenná práca s počítačom je realitou pre mnohých ľudí, môže sa však negatívne odraziť na očiach.

Sústredeným pozorovaním obrazovky sa totiž znižuje frekvencia žmurkania, následkom čoho sú oči nedostatočne zvlhčované, k čomu ešte v mnohých prípadoch prispieva suchý, klimatizovaný vzduch v miestnosti. Výsledkom je ne-

Suché oko podporuje aj dlhodobý pobyt v klimatizovaných priestoroch.

prijemné pálenie, svrbenie, rezanie, prípadne pocit „niečoho cudzieho v oku“. Tento stav sa nazýva suché oko a niekedy môže byť veľmi nepríjemný.

Citlivý povrch oka

Oční lekári v súvislosti so zmenami životného štýlu používajú termín suché oko. „Ten bol do praxe zavedený v roku 2003,“ skon-

štatovala Katarína Hlaváčková z Kliniky oftalmológie LF UK a Univerzitnej nemocnice v Bratislave. „Ide o nevedecké označenie veľkej skupiny ochorení povrchu oka, ktoré v sebe skrýva štyri významy, a to znak, príznak, syndróm a ochorenie. Ale najdôležitejšie je, že pacient dobre rozumie diagnóze,“ vysvetlila. Príznaky suchého oka pravdepodobne zaznamená každý aspoň raz v živote, liečbu však potrebuje asi štvrtina populácie. Všetky telesné tkanivá s postupujúcim vekom degenerujú. Tvorba slz v slznej žľaze sa začína znižovať po 45. roku života, prevyšuje však bazálnu potrebu a preto ľudia bežne nevykazujú žiadne príznaky suchého oka.

Príznaky suchého oka

Za určitých okolností, ako je napríklad nosenie kontaktných šošoviek, dlhodobý pobyt v klimatizovaných miestnostiach, práca s počítačom a podobne, väčšina ľudí pocíti istý stupeň suchého oka. Často to popisujú ako únavu očí. Príznaky suchého oka úzko súvisia so sústredeným sledovaním počítačových monitorov. Aj preto má problémy čoraz viac mladých ľudí. Pacienti sa sťažujú na pocity pálenia, rezania či svrbenia, často udávajú aj pocit cudzieho teleska v oku. Pri objektívnom vyšetrení môžeme

často vidieť červené oko a niekedy aj drobné povrchové defekty na rohovke.

Liečbu netreba podceňovať

Suché oko by určite nemalo zostať nediagnostikované, podcenené či neadekvátne liečené. Vedľa terapie základnej príčiny, pokiaľ je známa, stojí lokálna liečba, ktorá pozostáva z opakovanej a dlhodobej aplikácie umelých slz. Na zmiernenie príznakov suchého oka sa používajú rôzne prípravky, ktoré majú spoločné jedno – pokúšajú sa nahradiť funkciu slzného filmu.

TA

Ilustračné foto: SXC

Mykotickú infekciu prekoná každý druhý

Mykotické alebo hubové infekcie prekoná aspoň raz počas života každý druhý človek. Vyvolávateľom ochorenia sú vlákňité huby, menej často kvasinky a v malom percente plesne. Mykózou bývajú najčastejšie postihnuté nechty a koža na nohách a rukách, niekedy vlasy, zriedka sliznice a vnútorné orgány.

Ochorenie je mimoriadne infekčné. Mikroskopické huby sú totiž schopné dlhodobo prežívať vo vonkajšom prostredí, nezávisle od človeka.

Z kože ľudí chorých na mykózu odpadávajú drobné šupinky naplnené zárodkami choroboplodnej huby. Najčastejšie

ším miestom nákazy sú spoločné hygienické zariadenia, sauny, sprchy, telocvičňa a podobne. Sú to miesta, kde veľa ľudí chodí naboso. Ochorenia vyvolané mikroskopickými hubami sa vyskytujú u päťiny obyvateľov sveta. TA

Novartis zaznamenal pokles zisku

Švajčiarska farmaceutická firma Novartis zaznamenala v 1. štvrtroku 2012 pokles zisku o 8 %. Čistý zisk koncernu po vylúčení niektorých nákladov za prvé tri mesiace roka klesol na 3,09 miliardy dolárov (asi 2,35 mld. eur).

Tržby spoločnosti sa znížili medziročne o 2 % na 13,7 miliardy USD. Dôvodom je skutočnosť, že najpredávanejší liek firmy Diovan tento rok stratil patentovú ochranu a konkurencia uviedla na trh mimo USA generické formy tohto lieku. V Spojených štátoch mu vyprší patentová ochrana v septembri. Novartis si sľubuje dobré výsledky od dcérskej firmy Alcon, ktorá sa špecializuje na lieky a prípravky pre starosť o zrak, a tiež od uvedenia nových liekov na trh, ako sú napríklad Gilenya proti skleróze multiplex či Afinitor na liečbu nádorov.

TA

Pneumokoky ohrozujú ľudí nad 50

Peumokoky najviac ohrozujú najmenšie deti a ľudí nad 50 rokov, pričom s pribúdajúcim vekom sa riziko nákazy zvyšuje. Lekári upozorňujú, že nebezpečenstvo pre starších ľudí môže predstavovať aj krátka návšteva vnúčaťa, ktoré môže byť nosičom pneumokokovej baktérie a bežným kontaktom môže dieťa preniesť baktériu na svojho starého rodiča. U starších ľudí je vzhľadom na slabšiu imunitu priebeh pneumokokových infekcií rýchlejší a závažnejší. Riziko nákazy pneumokokovou infekciou je u populácie nad 50 rokov natoľko vysoké, že očkovanie by malo byť samozrejmosťou.

TA

Neuropsychiatria chce pomáhať ľuďom v zložitej dobe

V dnešných uponáhľaných časoch je niekedy ťažké nájsť si pár chvíľ na hygienu duše.

Neuropsychiatria sa ako nová svojbytná strešná disciplína vydala v slovenských pomeroch po nevyšliapanom chodníku. Chce sa zviditeľniť činnosťou, a nie preberať klientov neurológom a psychiatrom. Zhodli sa na tom účastníci nedávneho Slovenského neuropsychiatrického kongresu s medzinárodnou účasťou v Demánovskej Doline.

Ako si udržať v dlani svoj čas

„Neuropsychiatria nie je splynutím dvoch pevných pilierov medicíny, ale zaoberá sa prelinaním ich spoločných prvkov,“ vysvetľuje predseda Slovenskej neuropsychiatrickej spoločnosti Peter Kukumberg. „V dobe plnej stresov a enormných tlakov na ľudskú psy-

mali by sme mať svoj projekt dňa, ktorý obsahuje nevyhnutné povinnosti – niekedy dosť otravné – na ktoré sa treba prichystať. No zostávajú aj voľné miesta a väčšinou nám chybné unikajú pomedzi prsty. Čas si musíme vedieť udržať v dlani, aby nám neuletel, nájsť si priestor na ušľachtilé koničky, na nejaké milé chvíle, na svoje telo, aby sme si ho zreštaurovali. No nič pritom nesmieme preháňať,“ zdôraznil P. Kukumberg, ktorý je zároveň prednostom neurologického klinického ústavu Bratislavskej univerzity a nemocnice.

Zdravie duše a tela sú prepojené

„Pri absencii duševného zdravia nastupujú rôzne organické choroby, lebo prepojenie tela a duše je tak kruto jemné a krehké. Chorá

duša spúšťa mnohé ťažkosti – stačí spomenúť iba žalúdočné vredy či infarkty. Naopak, choré telo vyvoláva ochorenia duše – prinajmenej depresiu. Táto veľká noša aktuálnych civilizačných problémov predstavuje pole pôsobnosti neuropsychiatrie,“ hovorí neuropsychiater P. Kukumberg.

Riziká uponáhľanej doby zdôraznil aj ďalší priekopník slovenskej neuropsychiatrie Radovan Hrubý. „Všetci vidíme, že svet má tendenciu vyvíjať sa do prelomových časov, čelíme kríze, nielen ekonomickej. V tejto oblasti prinášajú podstatné poznatky aj neurovedy,“ upozornil. „Výskum mozgu ukazuje, že je štruktúrou, ktorá riadi naše rozhodovanie na všetkých úrovniach – pri riadení štátu, ekonomiky, práva, morálky. Neurovedy tak prenikajú do všetkých oblastí,“ vysvetlil prvý držiteľ špecializácie v odbore neuropsychiatrie v SR.

Spozná ľudstvo lepšie samé seba?

Práve táto disciplína podľa neho umožňuje komplexný výskum mozgu – najdokonalejšieho orgánu, ktorým človek disponuje. „Môže priniesť úplne zásadné poznatky týkajúce sa nielen nášho zdravia, ale vôbec fungovania ľudstva ako celku a zásadné odpovede na otázku, kde sa stala chyba. Pretože v krízových časoch, ktorým teraz čelíme, to vyzerá tak, že nejakej osudovej systémovej chyby sme sa asi naozaj dopustili,“ dodal R. Hrubý.

TA

Ilustračné foto: TNI

Chorá duša spúšťa zdravotné ťažkosti; choré telo zhoršuje psychiku.

chiku potrebujeme odborníkov, ktorí dokážu zastrešiť vedecký výskum a klinickú pomoc pri liečení závažných degeneratívnych ochorení, pri ktorých sa rozpadá štruktúra ľudskej osobnosti,“ dodáva.

Každý človek sa podľa neho musí snažiť harmonizovať si život. „Keď sa ráno prebúdame,

Ginko na podporu intelektuálnej výkonnosti

Pre ľudí, ktorí potrebujú byť intelektuálne výkonní a koncentrovaní a dobre zvládať napätie v náročnej práci, je určený prípravok GinkoPrim Max

od spoločnosti Walmark. Obsahuje zvýšené množstvo extraktu z listov ginka, ktorý má pozitívny vplyv na prekrvenie mozgu a končatín, čím pomáha posilňovať pamäť a sústredenie. Ak sa ťažkosti už prejavili, môže GinkoPrim Max priniesť úľavu o. i. pri zvonení v ušiach alebo závratoch. Zmierňuje aj pocity studených rúk a nôh. Ginko dvojlaločné (biloba) má

tiež výrazné antioxidačné vlastnosti a pomáha spomaľovať proces zmien spojených so starnutím. V prípravku GinkoPrim Max je jeho extrakt vhodne kombinovaný s horčíkom, ktorý je často v bežnej potrave prítomný v nedostatočnom množstve. Horčík priaznivo ovplyvňuje nervový a svalový systém a pomáha udržiavať správnu funkciu srdca a ciev. Zároveň pomáha pri problémoch so sluchom. PR

Vertigo

Závratmi trpí v bežnej populácii päť až 10 percent ľudí. „Medzi staršími ľuďmi nad 60 rokov je to až každý druhý,“ koštatovala zástupkyňa primárky Neurologického oddelenia Vranovskej nemocnice Lenka Lidíková. Ako ďalej uviedla, závrat (vertigo) môže byť prejavom

choroby vnútorného ucha, neurologického, vnútorného alebo aj psychiatrického ochorenia, pričom takéto ochorenie u mnohých ľudí nie je vopred diagnostikované.

Centrum pre vertigo vo Vranovskej nemocnici, ktoré realizuje diagnostiku a liečbu závrato- vých stavov pacientov, nedávno kúpilo modul k prístroju s názvom videonystagmograf, ktorý umožní vyšetrovanie závrátov aj u ľudí pri afekciách vnútorného ucha. Tento prídavný modul – tzv. vzdušný kalorický stimulátor – je jediný na Slovensku a je výnimočný tým, že umožňuje kaloricky vyšetriť funkciu vestibulárneho aparátu. Ide o časť vnútorného ucha, ktorá sa považuje za orgán rovnováhy. Týka sa to prípadov, keď nie je možné použiť na kalorickú stimuláciu vestibulárneho aparátu vodu, napríklad pri poškodení ušného bubienka. TA

Slovenský zákazník pozorne vníma cenu aj kvalitu

Články a relácie o gastronómii a zdravej výžive prinášajú ovocie

Napriek rozšírenému názoru, že zákazníci sa rozhodujú podľa ceny, oni samotní deklarujú, že rozhodujúcim kritériom je pre nich kvalita.

Na tento zásadný fakt dlhodobo poukazujú rieškumy nákupného správania Slovákov. Na prvý pohľad sa môže zdať, že význam kvality sa v prieskumoch umelo nadhodnocuje. Respondenti môžu podvedome klásť kvalitu na vyššie miesto, než reálne zastáva v rebríčku ich nákupných preferencií.

Hodnotenie kvality: príklad potravín

Rozhodujúce teda je, čo si skutočne zákazník v obchode kúpi. Či si vyberie drahší a kvalitnejší výrobok, alebo sa správa opačným spôsobom. Najlepšou referenčnou skupinou sú potraviny, ktoré každý kupuje najčastejšie.

Tu je jednoznačné, že diskusiu o absencii kvality výrobku, ktorý si kúpi, bežný zákazník nepripúšťa. Aj od toho najlacnejšieho produktu očakáva istú mieru kvality. Navyše, vyššia cena neznamená automaticky v očiach spotrebiteľa vyššiu kvalitu, dôležité sú atribúty, ktoré od daného typu potravín očakáva. Ak je presvedčený, že drahší tovar naplnia viaceré z jeho očakávaní, a to za primeranú cenu, zvolí si ten.

Dobrym príkladom je zdravá výživa. Práve „atribút zdravosti“ sa stal v uplynulých rokoch dôležitým ukazovateľom kvality, ktorý má výrazný vplyv na nákupné rozhodovanie Slovákov. Preto, napriek stále najväčšej predajnosti obyčajného rožka, sa v našej sieti za posledných päť rokov strojnásobil predaj celozrnných výrobkov. Napriek dominancii bežných oblátok sa do príslušných kategórií vtesnali cereálne tyčinky a ostatné výrobky racionálnej výživy. Dnes majú tieto produkty objem vo výložení na regáloch cca 40 % z trvanlivého pečiva, pričom v roku 1997 ich percentuálne zastúpenie bolo nulové.

Platí pritom, že nielen zákazník si vie nájsť jemu vyhovujúci sortiment, ale aj tovar si dokáže nájsť konzument. Ak sme v ktoromkoľvek regióne otvorili nový supermarket s úplným sortimentom, narástol predaj „luxusu“ oproti pôvodnej štruktúre. Ponuka si zákazníka našla.

Dopyt po kvalite tlačí na šírku ponuky

Zmena nákupných preferencií sa musela premeniť aj v štruktúre tovarov, ktoré obchody klientom ponúkajú. Z pultov nezmizla lacná hydínová saláma, ale tú v ponuke obohatili desiatky ďalších, ochutených, suchých a inak špecifických šúniek a salám. Zákazníkovi nik nemôže odoprieť lacné výrobky, no čoraz dôležitejšie je ponúknuť mu alternatívy k základnému tovaru, z ktorých si môže vybrať.

Napriek tomu stále platia podvedomé asociácie, keď najlepšie víno je francúzske, syr holandský, pivo české a paprika maďarská. Zákazníci si preto musia dať väčší pozor na prívlastky, pod ktorými je tovar predávaný. Najmä výrobky chránené registráciou originálnej receptúry na európskej úrovni sa môžu na pultoch objaviť s rôznymi prívlastkami, ktoré umožnili ich výrobcovi registrovanú receptúru obísť.

Vplyv médií v oblasti výživy

Významným faktorom pri kreovaní zákazníckeho vnímania kvality potravín sú médiá a ich význam rastie. Univerzálne televízie doplnili špecializované kanály venované vareniu. Príbúdajú relácie o výžive, úloha zdravého stravovania sa čoraz viac akcentuje aj v rozhlase, tlačených médiách a knižných publikáciách.

Kým kedysi platilo, že „dobré sa najesť“ znamená najesť sa dosýta, v súčasnosti to už neplatí. Do popredia sa dostávajú zdravie, kultúra stravovania a s tým spojená kvalita potravín. To, čo pred časom načal na svetovej mediálnej

scéne Jamie Oliver, dnes na slovenskom trhu rozvíjajú odborníci ako napríklad Igor Bukovský či Peter Minárik.

S tým súvisí aj sila reklamy, ktorá je najmarkantnejšia pri novinkách na trhu. V tomto prípade ich trhový potenciál závisí v úvode predaja takmer v stopercentnej miere od ich marketingovej podpory.

Chuť stále dominuje vnímaniu kvality

Napriek všetkým externým vplyvom, rozhodujúcim determinátorom odhalenia kvality či nekvality je osobná skúsenosť. Potraviny v porovnateľnej kategórii musia zákazníkovi v prvom rade chutiť. Je síce ochotný akceptovať, že sójové párky, ktoré považuje za zdravšie, mu chutia horšie než napríklad spišské, no v konečnom dôsledku sa rýchlo naučí porovnávať produkty v kategórii párkov vyrobených bez mäsitých prísad. Kvalitu potravín tak nikdy nebudeme môcť oddeliť od atribútov, ako je chuť. A tak, bez ohľadu na nové trendy, chuťové poháriky zákazníka sú faktor, ktorý bude dominovať.

Na ilustráciu preto ešte zaujímavosť: okolo roku 2003 bol v Bratislave badateľný tzv. šalátový jav. Trh bol taký nasýtený výrobkami lahôdkových šalátov, že cenová vojna stlačila ich kvalitu pod úroveň, ktorú zákazník očakával. Potom nastúpila vlna „dobrého“ šalátu, a presadili sa len tri firmy. Menovať ich nebudeme, ale sú dôkazom, že kvalita potravín vie byť dôležitejším faktorom než cena.

Vladimír Kocúrek
viceprezident CBA Slovakia
Ilustračné foto: CBA

Kvalitné potraviny z regiónov na stoly

Bohumila Tauchmannová

Kvalita z našich regiónov je projekt spoločenskej zodpovednosti založený na vzdelávaní spotrebiteľa a spolupráci účastníkov trhu. Jeho súčasťou sú aktivity smerujúce k zvýšeniu podielu domácich produktov, najmä potravín, na pulkoch slovenských predajní. Gestorom projektu je Zväz obchodu a cestovného ruchu SR (ZOCHR).

Prioritou druhého ročníka bude posilniť značku a v spotrebiteľovi upevniť dôveru, že produkty označené logom projektu sú naozaj vyrobené na Slovensku. „Chceme sa venovať výchove

spotrebiteľa – aby vedel, ako funguje ekonomika, prečo má vlastne nakupovať to, čo sa tu vyrobí, dopestuje,“ povedala pri prezentácii projektu jeho autorka, členka predstavenstva ZOCHR Bohumila Tauchmannová. „Prioritou bude zlepšiť štruktúru ponuky na trhu práce a obnoviť imidž a stavovskú česť niektorých povolání, aby sme mohli vyrábať naše kvalitné domáce potraviny a iné výrobky,“ dodala. „Od 2. ročníka programu Kvalita z našich regiónov očakávame ďalší rast predaja slovenských výrobkov, pretože sa na ňom zúčastní viac partnerov – výrobcov,“ povedal operatívny riaditeľ spoločnosti Billa Jiří Králíček. Billa podľa neho zo slovenských zdrojov pokrýva v plnej výške napríklad potrebu predaja zemiakov a cibule. „Snažíme sa odoberať aj čo najviac slovenského mäsa, kapacity v SR však nie sú také veľké, aby pokryli našu potrebu,“ komentoval.

„Podľa prieskumov zákazníckej mienky vieme, že ľudia na projekt reagujú. Chceme touto cestou pokračovať, je to však beh na dlhú trať,“ zhodnotil uplynulý prvý ročník projektu Gabriel Točka z oddelenia vonkajších vzťahov spoločnosti Tesco Stores.

Generálnymi partnermi projektu sú Billa, Coop Jednota Slovensko, Kaufland, Tesco, Hyza, Liptovská mliekareň/Milex, Penam, Rio, St. Nicolaus, Slovenské pramene a žriedla a ďalší.

JF/TA

Ako môže zákazník zistiť pôvod potravín

Zistiť so stopercentnou úspešnosťou pôvod všetkých potravín, ktoré sa nachádzajú na pulkoch slovenských obchodov, nie je pre zákazníkov pri súčasnom nastavení národnej aj európskej legislatívy takmer možné. Najlepšou pomôckou je podľa viceprezidenta CBA Slovakia Vladimíra Kocúrka priame uvedenie krajiny. „Kým napríklad pri ovocí či hovädzom mäse sa pôvod potravín uvádza, zistiť podobný údaj pri bravčovine alebo hydine už nie je také jednoduché. Pravidlá o označovaní pôvodu takéhoto mäsa totiž ešte iba majú

vstúpiť do platnosti. Uvedomiť si treba aj fakt, že iný môže byť pôvod daného zvieratka a iný spracovateľa mäsa,“ vysvetlil. Okrem priameho uvedenia krajiny pomáha spotrebiteľom aj EAN kód. „Ak sa začína na trojčísle 858, hovorí o slovenskom výrobcovi tovaru. Práve pomocou prvého trojčíslika, v niektorých prípadoch dvojčíslika kódu, sa dá krajina, odkiaľ výrobok pochádza, identifikovať spoľahlivejšie ako z nápisu Made in..., kde sa už často uvádza napríklad EÚ,“ uzavrel V. Kocúrek.

TA

Redizajn KBŠ

VITIS Pezinok, významný producent tichých vín a brandy na Slovensku, uviedol na trh Karpatské brandy špeciál v novom dizajne. Výraznou zmenou prešla etiketa, ktorej dominuje postava stredovekého rytiera Stibora a päť hviezdíčiek – každá symbolizuje jeden rok zrenia vínneho destilátu v dubových sudoch.

„Nová etiketa výstižne charakterizuje tri hlavné elementy nášho brandy – tradíciu spojenú s le-

gendou o odvážnom rytierovi, kvalitu, ktorú dosahujeme vďaka dodržiavaniu výrobných postupov a našim skúseným vinným majstrom, a nakoniec pôvod, ktorý sa viaže k oblasti Karpát – regiónu známemu kvalitnými vínami,“ vyjadril sa Miroslav Tkáč, riaditeľ spoločnosti pre obchod a marketing. Redizajnom prešla aj fľaša Karpatského brandy Exclusive.

SM

Fidorka májová

Oblíbená guľatá chrumkavá obľátka Fidorka od spoločnosti Kraft Foods uviedla limitovanú edíciu pod názvom Fidorka májová.

Oblátka s porciou horkej čokolády má višňovú príchuť. Uvedenie edície na trh sprevádza „hravá kampaň“. Jej centrálnym bodom je facebookovská stránka Fidorka, ktorá ponúka návštevníkom plejádu rôznych žartíkov. Stránka obsahuje databázu „šibalstiev“ všetkých druhov, videá a zábavné aplikácie.

VN

Corgoň v novom balení

Jedno z najstarších pív na Slovensku, Corgoň, sa predstavilo konzumentom novým dizajnom a praktickejšími obalmi. Inovované sú fľaše aj plechovky s obľúbeným pivom. Výrobca u nás zaviedol o. i. aj novinku v segmente piva – trhacie, tzv. ZIP fólie.

„Bezpečne udrží oddelené pívá pohromade, a tým umožní veľmi jednoduchú a praktickú manipuláciu. Zákazník si tak môže byť istý, že si svoje obľúbené pivo donesie domov pohodlne,“ vysvetľuje Loic Morvan, marketingový riaditeľ spoločnosti Heineken Slovensko.

JP

Zelený čaj s výťažkom stévie

Nový zelený čaj Nestea Green Tea Peach s výťažkom z listov rastliny stévia uviedla na trh spoločnosť Coca-Cola. Ide o prvý ľadový čaj vo svojej kategórii na našom trhu, ktorý obsahuje nekalorické stéviové sladidlo z prírodného zdroja.

„Nestea Green Tea Peach má vďaka nemu o 30 % menej kalórií,“ uviedla Daniela Paličková, PR manažérka spoločnosti Coca-Cola pre ČR a SR. Tento čaj je dobrá voľba pre tých, ktorí majú radi zelený čaj, chcú si vychutnať jeho typickú chuť a zároveň sledujú svoj kalorický príjem.

VN

Minipivovar u nás pribúda

Pivo roka z produkcie malých slovenských pivovarov uvaril rožňavský Pivovar Kaltenecker. Pri nedávnom udeľovaní cien Slovenskej pivovarníckej akadémie za rok 2011 to oznámil predseda Asociácie malých nezávislých pivovarov Slovenska Ľubomír Vančo.

„Malé pivovarníctvo teraz zaznamenáva rozvoj. Nechcem povedať boom, pretože boom by bol, keby na Slovensku vzniklo ročne 20 minipivovarov. Minulý rok však vznikli tri alebo štyri minipivovary,“ uviedol Ľ. Vančo. Asociácia podporuje a propaguje malé priemyselné a remeselné pivovary. **TA**

Žuvačka s chuťou hrušky

Značka luxusných žuvačiek 5 prichádza so sladkokyslou novinkou. Žuvačka 5 Evolution netradične spája chuť hrušky a citrusových plodov.

Novinka je ladená do žltotelenej farby a charakterizuje ju intenzívna dlhotrvajúca chuť. Prvé žuvačky 5 boli uvedené na náš trh v roku 2010 a odvtedy pribudli viaceré chuťové varianty – melónový, tropický atď. Originálny obal s netradičným spôsobom zatvárania a minimalistická grafika robí z týchto žuvačiek aj štýlový doplnok. **VN**

Pralinky Milka

Ďalší „májový“ výrobok na našom trhu predstavila značka Milka. Ide o pralinky I love Milka s novou plnkou z mandľového krému s kúskami lieskových orieškov v mliečnej čokoláde a Milka Thank you v nových baleniach.

Do májovej kampane k týmto výrobkom zapojila Milka aj svoju facebookovú aplikáciu, ktorej prostredníctvom môžu milovníci dobrej čokolády posielat pozdravy, vyznania a podobne blízkym osobám. **JF**

Úspech račianskej Frankovky

Frankovka modrá, ročník 2009, výber z hrozna so zvyškovým cukrom 2,5 gramu na liter od výrobcu Villa Víno Rača zvíťazila v medzinárodnej súťaži. V súvislosti so 7. ročníkom festivalu Frankovky modrej a ružových vín v bratislavskej Rači to komentoval známy slovenský znalec vín Fedor Malík. „Nebolo to náhodné, pretože aj prvým víťazom v tej istej kategórii sa stala Tereziánska frankovka tiež od Villa Víno Rača. Na 3. mieste sa umiestnila Frankovka modrá mladá, ročník 2011, od firmy Mrva & Stanko,“ informoval. Porota hodnotila 123 vzoriek vína. **TA**

Späť do formy s Caro Vitality

Nápoj Nestlé Caro Vitality obsahuje výhradne prírodné ingrediencie a je obohatený o zdraviu prospešnú vlákninu. Okrem praženého jačmeňa, raže a čakanky obsahuje aj inulín – cenný zdroj rozpustnej vlákniny. Tá podporuje trávenie a prirodzenou cestou čistí organizmus.

Oblúbeného bezkofeínového nápoja bez pridaného cukru sa nemusíte vzdať, ani ak si strážite štíhlu líniu. Caro Vitality patrí k nízkoenergetickým nápojom, ktoré môžete zaradiť aj do diétného jedálnička. **VN**

Orieškový sen od Nestlé

Oblúbená bonboniéra Orion Orieškový sen od spoločnosti Nestlé prináša nové pralinky plnené lahodným krémom s drobnými chrumkavými kúskami vlašských orechov.

Spoločnosť Nestlé predstavila na trhu elegantnú bonboniéru Orion Orieškový sen Vlašský orech a variant Lieskový orech. Má ísť o harmonické spojenie mliečnej čokolády a charak-

teristickej príchuť vlašských či lieskových orechov zaliatych mliečnou alebo horkou čokoládou. **PV**

Čínske rezance od Maggi

Značka Maggi prichádza s novým radom výrobkov, ktorý sa inšpiroval čínskou kuchyňou, s názvom Rezance z panvice. Typické čínske rezance sú súčasťou balenia. Trojicu vý-

robkov pritom Maggi zbavila glutamanu aj konzervačných látok.

V prípade, že dostanete chuť na kuracinu, môžete vyskúšať Rezance z panvice – restované kura so šampiňónmi alebo kura na kari so zeleninou. Pripravujú sa len s kvapkou rastlinného oleja. Kto uprednostňuje bravčové, môže vyskúšať variant s mletým mäsom na spôsob ratatouille. **VN**

Ananásová Margot

Populárna čokoládová tyčinka Margot prichádza na náš trh s limitovanou edíciou s príchuťou ananásu. Značka Orion tak osviežila portfólio svojich čokoládových tyčieniek, ktorých rumovo-kokosová chuť je v najnovšej limitovanej edícii osviežená ananásovými kúskami. Klasická farba obalu tyčieniek je zvýraznená žiarivou

žltou farbou. Predaj limitovanej edície v ČR aj na Slovensku podporujú aj televízne spoty. **VG**

Vlnité Crunchy Wedges

Spoločnosť McCain uviedla na trh zemiakové mesiaciky, ktoré vďaka vlnkovému tvaru zostávajú chrumkavé aj po upečení v trube, frito-

vaní či grilovaní. Crunchy Wedges sa pripravujú z kvalitných zemiakov a 100-percentného snečnicového oleja, ktorý má vysoký obsah nenasýtených mastných kyselín prospešných pre ľudský organizmus.

Výrobca ich odporúča podávať s čerstvým zeleninovým šalátom či grilovaným mäsom. Na ich prípravu v rúre alebo na grile už nie je potrebný žiaden olej ani tuk. **MK**

Online portál pre nájomníkov OC

Developer Inter IKEA Centre Group, ktorý v Česku a na Slovensku vlastní a manažuje nákupné centrá Avion, prevádzkuje medzinárodný komunikačný online portál pre nájomníkov. „Cieľom bolo vytvoriť efektívny komunikačný kanál pre nájomníkov, ktorý zjednoduší a zrýchli každodennú vzájomnú výmenu informácií. Bežná komunikácia cez telefón, fax alebo e-mail bola zdĺhavá,“ uviedol Luboš Rumian

z IICG ČR/SR. Predajcovia sa môžu na tzv. tenant portál pripojiť priamo v centrách cez osobitný terminál alebo kdekkoľvek na svete cez počítač alebo mobil.

Prostredníctvom portálu spoločnosť doteraz vybavila 50-tisíc požiadaviek obchodných partnerov – nájomníkov v celej Európe, vo väčšine prípadov do 24 hodín.

KŠ

Slovak Retail Summit 2012

Podtitul 16. ročníka medzinárodnej konferencie o obchode a marketingu Slovak Retail Summit 2012, ktorá sa uskutočnila v apríli v Bratislave, bol „Spolu dokážeme viac“. Naznačil, že cestou, ktorá môže toto odvetvie viesť k úspechu, je široká spolupráca jednotlivých sektorov hospodárstva. Diskusia „Na jednej lodi“ s účasťou zástupcov obchodu, výroby, prvovýroby a štátnej správy bola smerovaná

na okruhy tém, ktoré majú potenciál tomu pomôcť. Počas konferencie tradične vyhlásili aj nových držiteľov ocenenia Merkurův rád. Stali sa nimi predseda predstavenstva CBA SK Tadeusz Frackowiak, predseda predstavenstva COOP Jednoty Nové Zámky a viceprezident Zväzu obchodu a cestovného ruchu SR Štefan Mácsadi a riaditeľka spoločnosti INCOMA Slovakia Bohumila Tauchmannová.

JF

Nový outlet sľubuje zážitkové nakupovanie

Prevádzkovateľom D1 Outletu, ktorého výstavbu momentálne realizuje spoločnosť IPEC Group, sa stane holandská firma Stable. Na holandskom a nemeckom trhu má za sebou rozvoj štyroch outletových centier. D1 pri Senci je navrhovaný v duchu tradičnej malokarpatskej architektúry. „Kombinácia maloobchodných prevádzok a kultúrneho zážitku z miestnej architektúry dokáže do Outletu D1 pritiahnúť aj nakupujúcich zo zahraničia,“ tvrdí riaditeľ IPEC Group Ivan Čarno-

gurský. Podľa neho toto spojenie vedie k takzvanému zážitkovému nakupovaniu a účinne potláča chlad novodobých nákupných centier, ktoré sa po architektonickej stránke už v krátkom čase po otvorení stávajú neaktuálnymi. Výstavba centra D1 Outlet prebieha od začiatku tohto roka. Spoločnosť doteraz do projektu investovala 4,5 milióna eur, pričom celkové náklady na realizáciu 1. fázy, ktorej skončenie je naplánované na jar 2013, by mali dosiahnuť 10 miliónov eur.

VN

Metro obhájilo certifikáciu

Veľkoobchodná predajňa METRO Ivanka pri Dunaji nedávno absolvovala recertifikáciu podľa medzinárodných štandardov IFS Cash&Carry / Wholesale (International Featured Standard). Obhájila tak pozíciu po boku európskych obchodníkov, ktorí certifikáciu uznávajú ako normu pre bezpečnosť potravín a zákazníkom prostredníctvom nej zaručujú dodržiavanie štandardov kvality pri ich predaji. „Sme veľmi radi, že sa nám podarilo obhájiti certifikáciu. Ved' pre našich zákazníkov,

najmä zo segmentu profigastronomie a nezávislého maloobchodu, je dôležitá mocť sa spoľahnúť na kvalitu, ktorú METRO ponúka,“ uviedol Luboš Jagelek, riaditeľ METRO Ivanka. VN

Tesco v SR ďalej investuje

Spoločnosť Tesco Stores SR v minulom roku vytvorilo 1 086 pracovných miest, čo je historicky najviac od vstupu na slovenský trh. Spoločnosť investovala do prevádzok a otvorila 23 nových obchodov.

Celková hodnota investícií za rok 2011 výrazne prevýšila zisk spoločnosti. Od vstupu na trh v roku 1996 Tesco Stores už reinvestovalo na Slovensku 1,2 miliardy eur. Vďaka inováciám sa podarilo spoločnosti dosiahnuť v roku 2011 tržby v hodnote 1,3 miliardy eur bez DPH.

„Plánujeme pokračovať podobným tempom ako v predchádzajúcich rokoch a chceme otvoriť viac ako 20 nových obchodov a vytvoriť 700 nových pracovných miest v rôznych lokalitách Slovenska vrátane oblastí s vysokou nezamestnanosťou,“ vyhlásil na margo aktuálnych plánov generálny riaditeľ Stefan De Loecker. VN

Dialóg pre generácie a spoločnosť

Z medzinárodnej konferencie k Európskemu roku aktívneho starnutia

V piatok 4. mája 2012 sa v Bratislave uskutočnila medzinárodná konferencia Európsky rok aktívneho starnutia: Spoločný dialóg pre generácie, spoločnosť a hospodárstvo.

Európsky rok aktívneho starnutia
a solidarity medzi generáciami 2012

Od začiatku tohto roka, ktorý vyhlásili za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, už prebehlo niekoľko reprezentatívnych konferencií. Organizátori májovej konferencie k tejto mimoriadne významnej a naliehavej problematike pristúpili z trochu iného pohľadu. Zainteresovali široké spektrum kľúčových medzinárodných a národných štruktúr, ktoré sa zaoberajú problematikou starnutia.

Inšpiráciou sú firemné programy, ktoré zamestnancom uľahčujú starostlivosť o starších členov rodiny.

Medzinárodná konferencia bola pripravená v spolupráci s najvýznamnejšími seniorskými organizáciami a zúčastnili sa na nej viacerí poprední funkcionári a aktivisti. Za významné slovenské organizácie – Jednotu dôchodcov na Slovensku a Združenie kresťanských seniorov – hovorili ich predsedovia Kamil Vajnorský

a Jozef Mikloško, ktorý reprezentuje staršiu generáciu aj v parlamente. Heinz K. Becker ako generálny tajomník zastupoval veľmi vplyvný Zväz rakúskych seniorov a hovoril tiež o skúsenostiach z Európskeho parlamentu.

Úloha nielen štátu, ale aj samospráv

Dôležitá je samospráva, najmä regionálna, ktorá má na tomto poli nezastupiteľné kompetencie. Veľmi otvorene o týchto problémoch hovoril predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo. Prezentoval široký okruh problémov, ktorá sa týka kompetencií v oblasti seniorov.

Nezastupiteľná je úloha štátu, ktorý na konferencii reprezentoval štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Jozef Burian. Krátko po predložení vládneho programu naznačil riešenia, s ktorými po hlbšej diskusii chce prísť nová administratíva.

Najživšiu diskusiu vyvolala situácia v sociálnych službách. Veľmi presne ju zhrnula najmä predsedníčka Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb Milada Dobrotková.

Služby pre seniorov

Na neposlednom mieste treba spomenúť reprezentantov štruktúr a firiem, ktoré sú aktívne v problematike aktívneho starnutia a poskytujú produkty a služby pre seniorov. Jednou z nich je Prvá stavebná sporiteľňa, ktorá v rámci svojho stavebného sporenia Senior ako jediná finančná inštitúcia poskytuje stavebné úvery bez vekového obmedzenia.

Slovenská agentúra pre cestovný ruch nielen rozpracovala projekt seniorskej turistiky, ale chce vytvoriť výhodné podmienky, aby mohli rekreáciu na Slovensku tráviť starí rodičia s vnúčatami. Hovorkyňa Východoslovenskej

energetiky Andrea Danihelová zasa predstavila program, ktorý zamestnancom uľahčuje starostlivosť nielen o deti, ale aj starších členov rodiny.

Osobitne podčiarknime, že práve na tejto konferencii spoločnosť Hartmann-Rico vyhlásila projekt dobrovoľníctva seniorov, ktorý sa bude

SACR rozpracovala projekt seniorskej turistiky, aby mohli rekreáciu na Slovensku tráviť starí rodičia s vnúčatami.

realizovať na pôde zariadení pre seniorov. Keďže projekt vznikol v spolupráci so seniorskými organizáciami a uvedenými zariadeniami, je pekným príkladom spojenia síl v záujme staršej generácie.

Inšpirácie zo zahraničia

Zahraniční účastníci z viacerých krajín a medzinárodných organizácií predstavili rozvinuté programy riešenia dôchodkového systému, zdravotnej starostlivosti o starších ľudí, modely zamestnávania s pribúdajúcim vekom a ďalšie progresívne prístupy, súvisiace s demografickými trendmi a starnutím populácie. Tieto postupy, fungujúce už dlhšie vo vyspelých krajinách, sú v duchu Európskeho roku aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami cennou inšpiráciou aj pre nás.

Miloš Nemeček
predseda organizačného výboru konferencie,
člen Výboru pre seniorov Rady vlády SR
Ilustračné foto: SXC

Zodpovedné podnikanie a spokojnosť v práci

Sloboda v práci a spokojnosť zamestnancov – to boli nosné témy Medzinárodnej konferencie o zodpovednom podnikaní.

Kríza sa ukazuje ako potrebná. Vďaka nej by sme sa mali posunúť ďalej. V zamestnaní existujú aj iné modely ako len hierarchia a riadený manažment s dôrazom na poslušnosť. To sú niektoré z myšlienok českého propagátora slobody v práci Tomáša Hajzlera, ktoré uviedol počas Medzinárodnej konferencie o zodpovednom podnikaní v Bratislave.

Spokojnosť vo firme

„Snažiť sa pochopiť, prečo chodíme do školy, aby sme tam robili niečo, čo nás nebaví, len kvôli nejakým známkam a papierom. A prečo potom chodíme do práce, kde väčšina ľudí tiež nerobí to, čo by ich bavilo. Zamýšľam sa, pre-

Ľudia pracujú najlepšie, keď sa cítia dobre.

čo to robíme, keď to nedáva zmysel,“ povedal T. Hajzler, ktorý má za sebou skúsenosti v rôznych manažérskych pozíciách v nadnárodných firmách. Stihol mať vlastnú cestovnú kanceláriu, slimačiu farmu, obchod s africkým umením – až sa dostavil syndróm vyhorenia.

Dnes šéfuje spoločnosti Peoplecomm, ktorá šíri princípy slobody v práci. Nejde o žiadny chaos ani anarchiu. Ide o to, zostať ľudský,

vzájomne sa rešpektovať s druhými a snažiť sa nájsť s nimi niečo spoločné.

Sloboda je v konsenze

V totalite je všetko nariadené, v anarchii si zasa každý robí, čo chce. Sloboda a demokracia je však o konsenze. Podľa Henryho Stewarta z britskej spoločnosti Happy ľudia pracujú najlepšie, keď sa cítia dobre. „Manažment je na to, aby ľudí robil spokojnými, pretože sú viac produktívni. Svojich ľudí veľmi dobre poznám, s niektorými z nich pracujem už 15 rokov,“ hovorí majiteľ IT spoločnosti, ktorý vytvoril pre svojich zamestnancov „šťastné“ pracovisko.

Obohacujúce prednášky doplnila aj zaujímavá diskusia na tému korupcie v biznise. Jedným z hostí bol majiteľ známeho rodinného pivovaru v Česku Stanislav Bernard. V jeho krajinu mu podľa jeho slov chýba podnikateľská kultúra, etika a pravidlá férového podnikania. Aj preto sa rozhodol spoluzaložiť protikorupčný fond, ktorý poskytuje finančnú a právnu pomoc pre tých, ktorí poukazujú na korupciu. Okrem toho podporuje legislatívne zmeny a investigatívnu činnosť proti korupcii a navzájom prepája firmy.

Trhovisko riešení

Súčasnou konferencie o zodpovednom podnikaní, ktorú organizovala Nadácia Pontis spolu s Business Leaders Forum, boli aj diskusné stoly, pri ktorých prebiehalo viacero inšpiratívnych debát na rôzne témy. Zamerali sa napríklad na úspešné reportovanie projektov, stratégie zodpovedného podnikania, ale aj na prístup k zamestnancom, ktorí sú pre každú firmu kľúčoví.

Tomáš Hajzler počas prednášky

Paralelne s konferenciou sa uskutočnilo tzv. Trhovisko riešení, ktoré ponúklo zaujímavé slovenské príklady projektov z oblasti zodpovedného podnikania. Predstavilo sa na ňom 19 firiem vrátane tých, ktoré sú združené v platforme Business Leaders Forum. Ohlas zaznamenal napríklad projekt Slovenských elektrární na ekologizáciu vysokohorských chát. Zaujímavý bol aj stánok Stredoslovenskej energetiky, ktorý ponúkol odberateľom okamžité meranie spotreby elektrickej energie spotrebiteľov. Cieľom „trhoviska“ bolo tiež poukázať na to, akí dôležití sú pre firmy zodpovední dodávatelia. Spoločnosť Embraco už čoskoro spustí linku dôvery pre ľudí zo spišského regiónu, kde je vysoká nezamestnanosť. VÚB banka sa zasa rozhodla pre ochranu životného prostredia tým, že začne využívať kvalitnejšie ekologické obálky od spoločnosti Harmanec Kuvert.

VN

Foto: Zuzana Gavulová

Grant pomohol Lucii

Napriek hendikepu obsluhuje vo svojej vlastnej kaviarni U Šálky v Prievdzí, ktorá je jedinou svojho druhu na Slovensku. Reč je o Lucii,

Lucia v kaviarni U Šálky

ktorá má od malička poškodený ušný nerv. Pomoc dostala od nadácie Pontis, prostredníctvom ktorej absolvovala kurz a získala aj grant.

Lucia sa inšpirovala reportážou v Českej televízii, kde ju zaujal projekt kaviarne, v ktorej pracujú nepočujúce čašníčky. V kaviarni sa komunikuje prostredníctvom dotykových monitorov, na ktorých je ponúkané menu, a tiež v posunkovom jazyku. PN

Podpora poľnohospodárom

Poľnohospodárstvo na Slovensku je odvetvie s vysokou produktivitou práce. Tá v ňom rástla najrýchlejšie, spolu s priemyselnou výrobou.

Dnes má poľnohospodárstvo na Slovensku moderné traktory, vyspelú techniku – ale nemá mladých ľudí. Priemerný vek pracovníkov v sektore prekročil 47 rokov, priemerná mzda v ňom je jedna z najnižších v národnom hospodárstve. Rozvoj vidieka do budúcnosti je však jednoznačne spojený s mladou generáciou.

UniCredit Bank preto spoločne s Agromagazínom otvorila projekt Mladí v poľnohospodárstve, ktorý by mal byť príspevkom k omladeniu sektora. V rámci projektu počas 5 mesiacov finančne podporila dvoch mladých absolventov pri štarte ich profesionálnej kariéry priamo v poľnohospodárskych podnikoch – PPD Prašice-Jacovce a Agrocontract Mikuláš, a. s. JF

Chcete stihnúť viac? Naučte sa odpočívať!

Vari jednou z najčastejších viet dnešného zamestnaného človeka je krátke konštatovanie: „Som v strese!“

Počítače, mobilné telefóny a všetky ostatné takmer dokonalé technologické pomôcky neubrali nič z rozsahu nášho pracovného času. Pracujeme kdekofvek, kedykoľvek a otázkou zostáva, či skutočne stíhame viac.

Stal sa voľný čas luxusom?

Aj keď si mnohí uvedomujeme, že svoje sily neraz prepíname a potrebovali by sme viac odpočinku, nie je také jednoduché dodržať rozumný režim a oddeliť pracovný čas od času určeného na regeneráciu a vzťahy s najbližšími. Pod tlakom nahromadených povinností sa voľného

času dobrovoľne zriekame. Sami sebe si dokážeme najjednoduchšie zdôvodniť, prečo ešte treba nevyhnutne vybaviť to či ono a prečo je potrebné presunúť si plánovanú dovolenku na

Ak nás ovládnu únava a stres, klesá naša výkonnosť a robíme viac chýb.

neskôr. Často si dôsledky takýchto rozhodnutí uvedomíme až vtedy, keď nás zaskočia zdravotné ťažkosti.

Čo nám bráni na chvíľu vypnúť?

Keď únava a stres dosiahnu príliš vysokú hladinu, stávame sa prirodzene menej výkonnými, pracujeme pomalšie, robíme viac chýb. Ako v začarovanom kruhu sa to väčšinou pokúšame dohnať ďalšími hodinami práce. Hrôza z nedokončených úloh, pocit viny, že si berieme voľno, kým ostatní kolegovia z firmy „ťahajú“. Na rozdiel od súrných pracovných úloh, ktoré sa množia geometrickým radom, našej energie ubúda. Faktom však je, že len my sami vieme tento kolotoč zastaviť, ak si uvedomíme jeho nezmyselnosť.

Veľkí lídri nedosahujú svoje ciele za cenu sebaobetovania. Dobre si uvedomujú, že potrebujú načerpať psychické i fyzické sily, aby mohli povzbudzovať iných. Naučte sa delegovať úlohy a požiadať o pomoc, ak máte práce veľa. Neprepadajte panike, ak niekto iný vykoná veci trochu inak, ako by ste ich urobili vy sami. Zmierite sa s výsledkom, ktorý bude možno horší ako ten váš, ale stále dosť dobrý, aby vyhovelo v danej situácii. Berte do úvahy, že aj vaši podriadení musia dostať šancu rásť. Najrýchlejšie to ide v krízových a problematických časoch.

Ste obeťou svojich dobrých vlastností?

Existuje aj iný dôvod, prečo sa človek cití preťažovaný. Bez ohľadu na to, či sme v pozícii majiteľa firmy, šéfa alebo podriadeného, môžeme sa stretnúť s ľuďmi, ktorí sa snažia s nami manipulovať. Niekedy sú to na pohľad dobrosrdeční kolegovia, ktorí potrebujú len pár minút na rýchle odsúhlasenie čohosi. Zdržia

Zbavte sa pocitu, že voľný deň musíte obhajovať či dokonca ospravedlňovať pred ostatnými.

nás hodinu a ešte nenápadne presunú na nás zodpovednosť za vlastné rozhodnutie. Inokedy sú to zdanlivo bezmocní jedinci, ktorí si nijako nevedia sami poradiť a my urobíme prácu za nich. Podarí sa im objaviť našu slabú stránku,

ktorá sa, paradoxne, skrýva v našej silnej stránke. Vedia, že nevieme odmietnuť pomoc, že nám záleží na tom, aby veci boli urobené dobre a včas. Zrazu zisťujeme, že už nestíhame vlastné úlohy. Nedopusťme to a neberme na seba prísnejší meter, než na svoje okolie.

Ako stráviť deň bez práce

Ak máme svoju prácu skutočne radi, je pravdepodobné, že sa v nej cítime veľmi dobre. Sme uznávaným odborníkom, dosahujeme výsledky, sme objektom obdivu. Nejedna osoba zistí, že

Veľkí lídri si uvedomujú, že potrebujú načerpať psychické i fyzické sily, aby mohli povzbudzovať iných.

v iných oblastiach svojho života až taký úspešný nie je, a namiesto toho, aby práve týmto venoval viac pozornosti, siahne sa z nich.

Občas je lepšie zastaviť sa a pripustiť, že „nielen prácou je človek živý“. Naši rodinní príslušníci,

priatelia, koničky alebo akékoľvek oddychové aktivity sú aj zdrojom inšpirácie, radosti a nových poznatkov. V konečnom dôsledku prispievajú k rastu našich pracovným schopností.

Voľno si zaslúžite

Ak ste sa v tomto článku našli a podobné pocity poznáte, potrebujete celkom vedome a plánovane niečo vo svojom prístupe k povinnostiam zmeniť. Možno sa budete cítiť zvláštne, ale vytrvajte. Výsledky pocítite čoskoro.

V prvom rade si voľné dni začnite plánovať. Svoje rozhodnutie oznámte kolegom vopred a jednoducho ho dodržte. Zbavte sa pocitu, že voľný deň musíte obhajovať či dokonca ospravedlňovať pred ostatnými.

Svojim najdôležitejším zákazníkom oznámte, že v určitom období vaše povinnosti prevezme niekto iný z pracovného tímu. Ubezpečte ich, že budú v dobrých rukách, a ostatní pracovníci firmy vynaložia všetko potrebné úsilie. Aj pre podriadených je samostatná práca cennou príležitosťou, aby svoje schopnosti otestovali naostro. Povzbudte ich a dôverujte im, možno budete prekvapení novými myšlienkami, ktoré po návrate objavíte vo svojej firme.

Nevymenšte pracovné povinnosti za domáce práce

Neberte svoj osobný voľný čas ako príležitosť na dobehnutie restov v súkromí. Nemá zmysel naplánovať si množstvo povinností, domáce práce či doučovanie detí. Nie sú zdrojom po-

Občas je lepšie zastaviť sa a pripustiť, že „nielen prácou je človek živý“.

tešenia, ale skôr vykúpením zlého svedomia. Je jedno, či sa budete venovať športu, leňošiti s knižkou, zahráte si na gitaru alebo strávite deň v lese so svojimi ratolesťami.

Dožičte si čokoľvek príjemné, len nezabudnite, že aj ostatní členovia rodiny majú svoje plány. Do prípravy spoločného programu ich zapojte, aby sa predstava rodinnej idylky neskončila rozčarovaním.

Jana Škutková

www.marketingovo.sk

Foto: ONTT, SXC

SmartWorkshop pre inšpiráciu a networking

Manažéri si dnes môžu vybrať z množstva konferencií, ktoré rastú ako huby po daždi. Dôležité je ísť na takú, ktorá účastníka obohatí.

Na štvrtom pokračovaní obľúbenej série odborných a motivačných workshopov z dielne konzultačnej spoločnosti Barocc Communication

Účastníci sa o. i. oboznámili s technikami manažovania stresových situácií.

Group sa stretlo päťdesiat vrcholových manažérov, zástupcov neziskového sektora a vysokoškolských študentov.

Getting Things Done

Témou workshopov bola otázka produktivity, časového manažmentu a stresu a ich vplyv na výkonnosť zamestnancov a pracovných tímov. Priestor dostal aj prehľad techník manažovania nepriaznivých vplyvov stresových situácií.

Na workshopoch predstavili metódu Getting

Things Done, ktorá predstavuje aktuálny svetový trend v oblasti časového manažmentu a rozvoja osobnej produktivity.

Inšpiratívne stretnutie

SmartWorkshop je vďaka jedinečnej priateľskej atmosfére, bezplatnému vstupu na VIP pozvánky, zážitkovým interaktívnym aktivitám, ako aj limitovanému počtu 50 účastníkov atraktívnym miestom stretnutí HR manažérov, obchodných a marketingových riaditeľov, CEO's a ľudí z neziskových organizácií.

Nové inšpirácie a priestor na networking ponúk-

ne aj piaty SmartWorkshop, ktorý sa uskutoční v auguste 2012 a bude venovaný nástrojom pre

Workshop ponúka aj zážitkové interaktívne aktivity v priateľskej atmosfére.

analýzy a rozvoj výkonu tímu a jednotlivcov. Viac informácií a tiež formulár VIP pozvánky nájdete na www.smartworkshop.sk.

VN

Ako si vybrať nábytok do kancelárie

Zariadiť si kanceláriu nemusí byť vždy jednoduché. Z veľkého množstva ponúk sa vyberá niekedy ťažšie, ako keď je výber užší.

Pri zariaďovaní vlastnej kancelárie treba v prvom rade myslieť na to, že jej nábytok by mal spĺňať isté úžitkové kritériá. Dizajn je síce dôležitý, no nemal by byť nadradený účelnosti, funkčnosti, ergonómii a trvácnosti nábytku. Tie majú totiž zásadný vplyv na kvalitu pracovného prostredia, pohodlie, a teda aj pracovný výkon ľudí, ktorí kanceláriu využívajú. Treba si uvedomiť, že za pracovným stolom často trávime väčšinu pracovného času a zle zvolené riešenie môže viesť k zvýšenej únave i chorobám z povolania.

Pozor na životnosť

Životnosť kancelárskeho nábytku býva tri až päť rokov. Dôvodom je jeho opotrebenie, ale aj nové trendy a s tým spojené morálne zastaranie. Hoci táto doba môže na prvý pohľad pôsobiť ako krátka, práve životnosť nábytku je jedným z rozhodujúcich kritérií, na ktoré sa treba zamerať. Vhodné sú preto masívne a trvácne materiály, napríklad kov, drevo, sklo či koža.

Dizajn je dôležitý, no nemal by byť nadradený účelnosti, funkčnosti a trvácnosti nábytku.

Pozor si treba dať aj na technické vyhotovenie a brať do úvahy, kto a ako intenzívne bude výrobok používať. Napríklad životnosť kancelárskych stoličiek automaticky nezaručia len trvácne materiály. Problémom totiž môžu byť nekvalitné plastové spoje operadiel, ktoré sa zvyknú rýchlo zničiť a znehodnotiť tak celý výrobok. Namáhané časti by preto mali byť osobitne spevnené, prípadne vyrobené z kovu.

To isté platí aj o stoloch, kde sú najnamáhanejším prvkom upevnenia nôh k doske stola. Pri úložných systémoch treba venovať pozornosť úchytkám, ktoré v konečnom dôsledku nesú nielen celú hmotnosť uložených predmetov, ale aj hmotu samotných políc. Problémom tak môžu byť nedostatočne pevné, prípadne krátke kolíky na police v skriňových systémoch.

Aj tu platí ono známe, že reťaz je iba taká silná, aké silné je jej najslabšie ohnisko. Preto aj kvalita a životnosť jednotlivých kusov kancelárskeho nábytku závisí práve od vymenovaných komponentov.

Dôležitými faktormi, na ktoré je potrebné klásť dôraz, sú flexibilita a možnosť prestavby kancelárskeho nábytku. Fixné riešenia nie sú vhodné.

Aj trendy sú dôležité

Kancelária by nemala byť iba funkčná, ale aj dobre vyzerať. Úplne bežné je dnes zariaďovanie priestorov v korporátnom dizajne a farbách danej spoločnosti. Tu sa dostávajú k slovu aj dizajn manuály, ktorými sa firmy riadia, a to najmä v reprezentačných priestoroch, akými sú recepcie, zasadačky, chodby a podobne. Z toho vyplýva aj výber konkrétnych materiálov na dosiahnutie želaného vizuálneho efektu. Do popredia sa tak dostávajú materiály s vysokým leskom, sklo či antikor, ktoré sú však náročnejšie na údržbu než napríklad matné drevo.

V prípade manažérskych kancelárií je dizajn ešte dôležitejší a častejšia je aj voľba luxusnejších riešení. Obľúbené sú najmä okrúhle a oválne pracovné stoly z masívneho dreva doplnené komfortnými stoličkami s vyššími opierkami hlavy a opierkami na ruky. Stoličky sú polohovateľ-

Životnosť nábytku je jedným z rozhodujúcich kritérií pri jeho výbere.

né, na kolieskach, z materiálov prevažuje koža. Kancelária manažéra sa považuje za reprezentačný priestor, a na to treba pri jej zariaďovaní myslieť. Preplniť ju luxusnými doplnkami a nábytkom však môže byť kontraproduktívne.

Čoraz dôležitejšie sú pre mnohé firmy zásady spoločensky zodpovedného podnikania vrátane ochrany životného prostredia. Tým sa do

popredia dostávajú ekologické materiály, a to tak prírodné, ako aj priemyselne spracované, v kategóriách bezdechtové a bezacetónové.

V reprezentačných priestoroch firmy sa dostávajú k slovu materiály s vysokým leskom.

Tento typ výrobkov v EÚ označuje symbol európskej kvetiny, prípadne Modrý anjel – symbol používaný v Nemecku a Rakúsku.

Cenových hladín je čoraz viac

Ekonomická kriza naučila spoločnosti pôsobiace na Slovensku vo väčšej miere hľadať aj na ceny. Výrobcovia a predajcovia nábytku na tento fakt zareagovali širšou ponukou výrobkov. V súčasnosti tak nie je problémom získať kvalitné a pomerne exkluzívne vyzerajúce sady nábytku za prijateľné ceny. Dôležité sú preferencie zákazníka, reprezentačná funkcia a životnosť nábytku. Cenová škála je široká. Kým lacnejší kancelársky stôl stojí približne 150 eur, masívny drevený môže stáť aj desaťnásobok. Kancelárska stolička z plastu potiahnutá textilom vyjde na 60 eur, ale cena kvalitného kancelárskeho kresla sa môže vyšplhať na stovky eur. To isté platí aj o úložných systémoch, svietidlách a ďalších súčiastkach kancelárie. Dôležité sú predstava a finančné možnosti klienta, ktorému sa dá ušetriť riešenie na mieru.

Lenka Dominiková
marketingová riaditeľka
Asko nábytok ČR a SR
Ilustračné foto: Asko

Žijeme v ére H2H – human to human

Už nejaký čas využívame sociálne siete nielen na komunikáciu s priateľmi, ale aj s klientmi či potenciálnymi klientmi.

O tom, ako úspešne viesť online kampane, bol ďalší ročník konferencie Marketing Live 2012. Ľudia na sociálnych sieťach spravidla hľadajú dve veci, a to zábavu alebo kvalitný odborný obsah, zdôraznil Tomáš Jindříšek z Dark Side. Preto je veľmi dôležité, aký obsah ponúkate svojim fanúšikom, čo má pre cieľovú skupinu pridanú hodnotu. Pre niektoré produkty je vhodné využívať hry ako reklamný nosič.

Cení sa originalita

Na desať najväčších chýb, ktoré sa vyskytujú pri online komunikácii, poukázal vo svojej prednáške Tomáš Potěšil z B2B Group. Primárnou chybou je, že online a offline oddelenia spolu nekomunikujú, pretože nesedia v jednej kancelárii. Podľa Adama Pardela z Kremisa Digital, ktorý upozornil na potrebu vyhnúť sa recyklácii

úspešných online konceptov, ktoré sú už ošúchané. Podľa neho treba mať odvahu vystúpiť z davu a priniesť niečo nové a originálne.

Francúzka Delphine Remy-Boutangová, ktorá pracovala 11 rokov pre IBM, sa rozhovára o tom, ako sa IBM transformovalo do sociálneho biznisu. Dnešnú dobu označila ako H2H, teda human to human. Ľudia chcú v prvom rade ľudia komunikovať s ľuďmi, nie so značkou.

Vplyv sociálnych sietí

Dušan Murčo, country manažér Martinus.cz, sa podelil s účastníkmi konferencie o skúsenosti z komunikovania tejto spoločnosti na Twit-

Ľudia chcú komunikovať s ľuďmi, nie so značkou.

teri. Poznamenal, že ľudia, ktorí sú pripojení na Twitteri, sú zväčša marketéri alebo majú záujem v prvom rade o informačné technológie, a poskytnú objektívnejšiu kritiku ako ľudia na Facebooku. Podľa neho netreba podceňovať sociálnu sieť iba preto, že má málo používate-

ľov. Napriek tomu môže mať podstatný vplyv na vašu značku. Konferenciu uzatvoril Marek Prchal zo spoločnosti Kraus, ktorý sa zmienil aj o tom, ako využiť krízovú situáciu vo svoj prospech a akým spôsobom komunikovať s tzv. ha-termi na sociálnych sieťach.

Konferencia sa uskutočnila s podporou generálneho partnera Adobe systems a partnerov – spoločností Fiat, Pricemania.sk, BiznisWeb a OMD.

Michaela Ježíková, InForm Slovakia
Foto: Juraj Púchlo

Miss Army Slovensko 2012

Súťaž krásy, fyzických schopností, všeobecného rozhľadu, osobného šarmu, zmyslu pre humor a záujmu o „army svet“.

Takto znie základná definícia originálnej súťaže Miss Army Slovensko 2012. Dvanásť finalistiek z radov verejnosti, ako aj profesionálok zo silových a bezpečnostných zložiek SR vo veku 18 – 35 rokov, si spolu zasúťažajú v niekoľkých disciplinách. Otestujú ich fyzickú zdatnosť a vedomosti, na rad príde aj prehliadka na móle a voľná disciplína.

Dôležitým prvkom v prostredí Miss Army Slovensko 2012 je najmä veľmi silný a trvácny vzťah dievčat k „army svetu“, ktorý sa v niektorých prípadoch môže stať až ich životným štýlom...

Ženy a mužský svet

Ženy to v živote majú často ťažšie ako muži a v dnešnej dobe by si možno zaslúžili väčšiu pozornosť a úctu. Druhý pohľad je zaujímavým

Drсно-нежные красавицы перед фотоаппаратом

kontrastom ťažkej, rizikovej, drsnej a často nebezpečnej práce a ženskej jemnosti a krehkej krásy.

Ženská jemnosť a kráska si zaslúži pozornosť v každej oblasti života – tú pracovnú v ozbrojených silách, policajnom zbore, hasičskom a záchrannom zbore nevynímajúc. Mnohí poznajú nejakú „krásku na pohľadanie“, ktorá pracuje v ozbrojených silách alebo v policajnom

zbore, alebo sa o drsný a adrenalínový army svet aktívne zaujíma. Napríklad účasťou na akčných športoch typu paintball, pravidelnými návštevami strelnice, absolvovaním kurzov prežitia v prírode. Prípadne sa zaujíma o vojenskú históriu, sleduje vojnové filmy, odbornú literatúru či zbiera historické armádne predmety, uniformy a podobne.

Drsná kráska

Ako by vlastne mala vyzeráť Miss Army Slovensko? „Predstavujeme si ju ako nadšenú fanúšičku alebo profesionálku, krásnu, drsnú a nežnú zároveň, zručnú, fyzicky zdatnú, rozhodnú i neoblomnú, takú, na akú budú žiarliť aj muži,“ povedal k súťaži Dušan Rehánek, riaditeľ súťaže Miss Army Slovensko 2012.

„Miss Army“ by si mala vedieť poradiť s každou nástrahou a v každej situácii, v ktorej ide o prirodzenú inteligenciu, šikovnosť, rýchlosť, presnosť a zdatnosť – samozrejme, s nadhľadom a štipkou humoru. V neposlednom rade by mala mať vzťah či priam vášeň pre vojenský svet, a to až takú, že jej postupom času priarástla k srdcu a stala sa doslova jej životným štýlom,“ dodal.

OS

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment

Riadenie a vedenie ľudí, 21. – 22. 5., BA 1, Top consult
 Úspešná prezentácia, 21. – 22. 5., BA, Atna
 Delegovanie, 17. 5., BA, FBE
 Odmeňovanie a motivácia, 21. – 22. 5., Senec, Timan
 Tréning pamäte a rozvoj vnútorného potenciálu, 21. 5., BA, Timan
 Strategické riadenie, 17. – 18. 5., Senec, Dynargie Slovakia
 Umenie vyjednávať, 24. 5., BA, Hewlett-Packard
 Asertivita a krízová komunikácia, 17. – 18. 5., BA, Atna
 Mini MBA, 23. – 25. 5., Senec, Timan
 Projektový manažment, 23. – 25. 5., BA, IT konzult
 Prevencia a riešenie konfliktov, 22. – 23. 5., BA, FBE
 Facilitácia- vedenie stretnutí, 17. – 18. 5., BA, PDCS
 Efektívne riešenie konfliktov, 29. 5., BA, Excellent Training
 Praktické riadenie rizík ISMS, 28. 5., BA, Det Norske Veritas
 Kurz interný audítor, 15. – 17. 5., BA, TÜV NORD Slovakia,
 Zavádzanie nástrojov SPC v organizácii, 15. – 16. 5., FBE BA
 Manažér ako líder, 28. – 29. 5., BA, Excellent Training.
 Projektový manažment, 30. – 31. 5., BA, a_set
 Moderné riadenie bezpečnosti, 16. – 17. 5., BA, Det Norske Veritas
 Nákladový controlling v praxi, 17. – 18. 5., BA, Tempo

Ludské zdroje a personalistika

Efektívna vzdelávania, 29. – 30. 5., BA, Intenzíva
 Efektívny výberový rozhovor, 29. 5., BA, a_set
 Personalistika z pohľadu pracovného práva, 17. 5., BA, Apollo

Marketing a obchod

Marketing a riadenie predaja, 15. – 16. 5., Senec, Libellius
 Tréning mediálnej a krízovej komunikácie, 30. – 31. 5., BA, Communication House
 Motivácia a manipulácia ľudí, 16. 5., BA, Albisa
 Obchodné zručnosti v praxi, 17. – 18. 5., BA, Excellent Training
 Spoločenský a obchodný protokol, 24. 5., BA, Excellent Training

Účtovníctvo a dane

Workshop k daňovému priznaniu DzP PO, 15. 5., BA, Žilina, Verlag Dashöfer
 Účtovná závierka v podvojnom účtovníctve podnikateľov, 14. 5., BA, Edu-Land
 Sociálny fond, jeho tvorba a čerpanie, 21. 5., BA, Žilina, Verlag Dashöfer
 Tuzemské a zahraničné pracovné cesty, 16. 5., BA, Žilina, Košice, Verlag Dashöfer
 Správa registratúry a archív organizácie, 1. 6., BA, Apollo

Menové deriváty, 16. – 17. 5., BA, Progres Slovakia
 ACCA Diplom v IFRS, 14. – 15. 5., BA, PricewaterhouseCoopers
 Škola IFRS v praxi, 15. 5., BA, BPP Professional Education
 Kurzové rozdiely v účtovníctve, 21. 5., BA, Verlag Dashöfer
 Zákon o DPH, 22. – 23. 5., BA, Edu-Land
 Daň z príjmov právnických osôb, 23. 5., BA, Apollo
 Ako vyplniť poznámky k účtovnej závierke, 15. 5., BA, Verlag Dashöfer
 Cestovné náhrady, 30. 5., BA, Apollo

Právo a legislatíva

Pracovný úraz - povinnosti zamestnávateľa, 14. 5., BA, Verlag Dashöfer,
 Verejné prostriedky a hospodárenie s nimi, 30. 5., BA, J & T
 Zákon o verejnom obstarávaní, 16. 5., BA, J & T manažment
 Zákonník práce v aplikačnej praxi, 29. 5., BA, Apollo

Financie

Ekonomika pre neekonómov, 7. – 8. 6., BA, Tempo
 Manažment pohľadov, 31. 5. – 1. 6., BA, Top Consult Group
 Finančný controlling v praxi, 24. – 25. 5., BA, Tempo
 Prehľad peňažných tokov, 11. 5., BA, Žilina, Košice, Verlag Dashöfer

Jazyky

Cambridgeské skúšky FCE, CAE, PET, CPE, BEC, 12. 5., BA, International House
 Odborné minimum pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, 17. – 20. 5., BA, PEVŠ

IT a počítače

Corel Draw II, 23. – 24. 5., BA, KVT
 Microsoft Excel III, 28. – 29. 5., BA, KVT
 APIP200 - Vývoj aplikácií na platforme iOS, 30. 5. – 1. 6., BA, Gopas SR
 MOC 10174 Microsoft SharePoint 2010, 14. – 18. 5., BA, Gopas SR
 VMware vSphere 4. 1: Install, Configure, Manage, 4. 6., BA, Hewlett-Packard
 HP-UX System and Network Administration II, 14. 5., BA, Hewlett-Packard
 MSEX310 Microsoft Excel 2010/2007, 21. – 23. 5., BA, Gopas SR
 MS SQL Server 2008 / 2005 - základy a návrh databáz, 14. – 16. 5., BA, Iplex IT
 ITIL / IT Service Managemet v praxi (simulácia), 1. 6., BA, FBE
 ITIL® V3 Service Transition, 21. – 23. 5., BA, Omnicom

Banskobystrický, Košický a Nitriansky kraj

Manažment

Motivácia a vedenie tímu, 22. – 23. 5., Tále, Timan

Systémy manažerstva bezpečnosti krmív, 30. – 31. 5., Tále, SGS Slovakia
 Riadenie logistických projektov, 14. – 15. 5., Tále, Roman Research

Ludské zdroje a personalistika

Brief coaching, 30. 5. – 1. 6., Banská Bystrica, Košice, Co/Man, 1. Systemická
 Mzdy a personalistika, 12. 5. – 9. 6., Banská Bystrica, Agentúra JASPIŠ

Marketing a obchod

Profesionálny predajca, 17. – 18. 5., Tále, Timan

Právo a legislatíva

Ochrana osobných údajov, 17. 5., Košice, Akadémia vzdelávania
 Zákon o ochrane osobných údajov, 15. 5., Nitra, Akadémia vzdelávania

Prešovský, Žilinský, Trenčiansky a Trnavský kraj

Ludské zdroje a personalistika

Odborná príprava lektorov, 23. – 24. 5., Trnava, AiO Education
 Ako sa vysporiadať so zmenou, 26. 5., Trnava, Harmony
 Business protokol a spoločenská etiketa, 31. 5. – 1. 6., Trnava, AiO Education
 Mzdy a personalistika, 14. – 31. 5., Žilina, Agentúra Jaspis

Marketing a obchod

Školenie potravinárov, 6. – 7. 6., Galanta, Akadémia vzdelávania
 Základy úspechu obchodníka, 24. – 25. 5., Trnava, AiO Education
 Leadership, 28. – 29. 5., Ražecské Teplice Roman Research

Právo a legislatíva

Certifikovaný manažér výroby, 23. – 25. 5., Ražecské Teplice Roman Research
 Zákon o ochrane osobných údajov, 23. 5., Prievidza, Akadémia vzdelávania

Jazyky

Techniky jazykovej improvizácie, 12. 5., Trnava, Harmony
 Angličtina 2 - stredne pokročilí, 13. – 18. 5., Demänovská dolina, Resyl-Brain

Školstvo, zdravotníctvo

Kredity pre učiteľov, 4. – 8. 6., Liptovský Mikuláš, Akadémia vzdelávania

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Slovenské VŠ testujú kvalitu

Slovenské vysoké školy absolvovali online testovanie kvality v rámci medzinárodného projektu AHELO. Na projekte sa zúčastnilo 18 vysokých škôl, z toho 13 verejných, tri súkromné a dve štátne – Akadémia Policajného zboru a Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

Testy boli určené pre študentov v poslednom ročníku bakalárskeho štúdia a prebiehali v oblastiach všeobecných schopností, ekonómie a stavebníctva. „Sme jedna z mála krajín, ktorá sa zapojila v takom masívnom meradle. Na základe výsledkov sa dá jasne stanoviť, aká je úroveň našich vysokoškolákov,“ uviedol k projektu minister školstva Dušan Čaplovič.

Keďže ide o pilotný projekt, výsledky nebudú verejné, k dispozícii ich budú mať len konkrétne vysoké školy a ministerstvo školstva. Náklady na projekt zo štátneho rozpočtu budú známe až po ukončení testovania.

AHELO je prvým priamym hodnotením kvality

vzdelávacieho procesu a v mesiacoch marec až jún 2012 prebieha na piatich kontinentoch. TA

Mentor Network 2012

Piaty ročník mentoringového programu pre vybraných študentov 4. a 5. ročníka VŠ organizuje CSI Leasing v spolupráci s Americkou obchodnou komorou a Veľvyslanectvom Spojených štátov amerických v SR. Po úspešných štyroch ročníkoch v Bratislave sa projekt predstavil aj študentom vysokých škôl v Košiciach.

Mentoringový program patrí k najvyhľadavanejším aktivitám medzi vysokoškolskými študentmi, ktorí majú záujem aktívne sa podieľať na svojom osobnom a kariérom raste.

Zámerom programu je sprostredkovať budúci absolventom kariérne poradenstvo a tuteurstvo prostredníctvom priamej a osobnej komunikácie so zástupcami podnikateľského prostredia.

Cieľom tohto programu je zvýšiť povedomie študentov o úspešných firmách na Slovensku a povzbudiť ich v snahe zostať a uplatniť sa po skončení školy doma. Naplní sa tiež ďalší cieľ, ktorým je angažovať univerzity a vyslať signál, že predstavujú najhodnotnejšie prostredie na vznik vedomostnej spoločnosti. AŠ

Strojnícka fakulta dostala priemyselný softvér

Strojnícka fakulta Slovenskej technickej univerzity v Bratislave dostala od spoločnosti Siemens priemyselný softvér za 1,3 milióna eur. S rovnakým softvérom pracuje aj víťazný tím Formuly 1 Red Bull Racing. Študenti STU sa vďaka novému softvéru Product Lifecycle Management budú mať možnosť pripravovať na praktické využitie inovátnych technológií, ktoré sa čoraz viac aplikujú už aj v slovenskom priemysle. Ide o SW riešenie digitálneho podniku, digitálnej výroby, správy dát, riadenia výroby, simulácie a optimalizácie výrobných procesov. Fakulta tak získa špičkové výskumné pracovisko európskeho formátu. Študenti budú mať k dispozícii technológie, ktoré bude priemysel zavádzať až v budúcich rokoch. TA

Rok 2012 – rok vzdelávania

Americká obchodná komora na Slovensku vyhlásila rok 2012 za rok vzdelávania. Iniciatíva je založená na aktívnej spolupráci firemného sektora, odbornej verejnosti a inštitúcií vzdelávania s cieľom nájsť riešenia ako čo najefektívnejšie prepojiť požiadavky trhu práce so systémom vzdelávania a dosiahnuť tak ekonomické napredovanie spoločnosti. Lídrmi iniciatívy sú predkanka Prírodovedeckej fakulty UK Beáta Brestenská a František Jakab, programový manažér, Networking akadémia, Cisco Systems, Slovensko.

Iniciatívu podporuje aj Ministerstvo školstva SR. TA

Váš partner pre celoživotné vzdelávanie

- Jazykové kurzy
- Office manažment
- IT tréningy
- EBC*L a ECDL
- Soft Skills tréningy
- Projektový manažment
- Hospodárske kompetencie
- Coaching

Školiace stredisko *dieBerater*® Slovensko
Einsteinova 24, Aupark Tower, 85101 Bratislava
Tel.: +421 2 3818 0818 • Fax: +421 2 3301 0301
bratislava@dieberater.com • www.dieberater.sk

dieBerater®
Zacielené na človeka

How to Compete in Europe

Interest in the EU's competitiveness did not begin with the euro crisis. Safeguarding its advanced position in the world economy was, after all, a key motivation behind the creation of the single market.

Since then, interest in EU competitiveness has risen further, spurred in particular by the challenge posed by countries like China. In order to ensure sustainable and inclusive economic growth in Europe, policymakers and the public must, above all, regard international trade as a mutually beneficial exchange of goods and services. Productivity growth and innovation are critical to reaping the benefits of this exchange, and, to ensure both, policies that cost European taxpayers nothing are at least as important as policies requiring public funds.

International trade: not a zero-sum game

The first step is to stop viewing international trade as a zero-sum game that costs some countries as much as it benefits others. Obviously, companies within the same industry

Innovation, the key driver of growth, needs to expose companies to strong competition.

are in direct competition with each other, and gains in market share by one tend to come at the expense of competitors. So it follows that the payroll and earnings of a company will rise if it outperforms its competitors. Unfortunately, many people believe that their country's prosperity requires that it outperform other countries in the same way. This understanding of international competitiveness continues to motivate a wide range of policy initiatives, including industrial policies to create and defend "national champions" and support a variety of so-called strategic industries.

Boomerang of protectionism

There are two problems with this approach. First, there is little evidence to support the

view that industrial policies enlarge a country's share in world trade. All too often, government interventions based on strategic-trade considerations simply provide cover for protecting domestic industries, which harms other countries – and ultimately the protectionist's own economy.

Both policymakers and public should regard int'l trade as a mutually beneficial exchange.

Second, and more important, analogizing companies to countries is deeply flawed. When a company becomes more competitive, it crowds out its rivals; they get nothing in return. But when a country becomes more productive and increases its exports, it acquires the means to import more, so other countries' exports rise. Indeed, increasing imports is the ultimate reason for a country to boost its exports, whereas a company is motivated to outperform its competitors so that it never needs to buy anything from them.

Productivity is the key

Thus, external competitiveness is what the Nobel laureate economist Paul Krugman calls a "dangerous obsession" – at least to the extent that it is based on the company-country analogy. But if competitiveness refers to productivity, it remains a meaningful concept. Productivity growth and innovation benefit countries not by helping them to compete with other countries, but by enabling them to produce and consume more, or to produce and consume the same amount with fewer resources. Understanding competitiveness in this sense is a prerequisite for successfully designing and implementing a growth agenda for Europe. Indeed, a considerable body of research – pioneered by Harvard economist Philippe Aghion and his colleagues – suggests that innovation is the key driver of economic growth in advanced countries.

Innovation drive and economic growth

This implies, first and foremost, the need to expose companies to strong domestic and foreign competition. Faced with strong competition and the threat of extinction, companies typically try to innovate to survive. The EU would thus do well to combine budgetary support for R&D policies with competition rules that keep companies on their toes, while granting successful innovators appropriate patent protection.

In recent decades, Europe has not moved vigorously enough on these fronts, but it is not too late to pick up the pace. Here, the services sector holds the greatest promise.

Our everyday experience inclines us to regard innovation in terms of more sophisticated and/or higher-quality goods and production processes. And, indeed, manufacturing is arguably an important source of innovation and economic growth. But any agenda aimed at stimulating economic growth in Europe must include the services sector.

Focus on services

Of course, the best type of productivity growth in services results from innovation that improves quality rather than increases quantity with the same or fewer resources, notably labor. Think of healthcare, education, and care for the elderly. Productivity growth should not result in fewer employees taking care of more patients, students, and old people.

In raising productivity in services, what economists call "intangible capital" becomes ever more important. Countries whose services sectors have made a large contribution to productivity growth have invested significantly in intangible capital, pointing the way to success in boosting innovation. This is the route that the EU should follow.

Philippe Maystadt
Former Finance Minister,
and Deputy Prime Minister
of Belgium; President of the
European Investment
Bank (2000-2011)
© Project Syndicate/
Europe's World

Slovak Nuclear Power Plants Run Safely

The Nuclear Safety Authority (ÚJD) found no flaws in the functioning of Slovak nuclear power plants in 2011, and it wasn't necessary to reduce their operation in any way, therefore, according to an ÚJD report. „The stress tests were carried out in line with the planned schedule, and the national report was sent to the European Commission's secretariat for stress tests on December 30, 2011. Commitments resulting from international agreements and conventions are being fulfilled,“ said the Authority.

The Slovak Government is fully in favour of the

use of nuclear energy, Premier Robert Fico confirmed at the European Nuclear Energy Forum (ENEF) in Bratislava in May. According to him, using nuclear energy is a way for EU countries to lower greenhouse gas emissions. He also pointed to how stable nuclear fuel prices are in his list of the benefits of nuclear energy. „Nuclear fuel prices, unlike fossil fuel prices, have been stable and constantly competitive. The latest expert studies show that expenses connected with nuclear energy production are much lower than with other fuels,“ said the premier.

Car Production Topped Pre-Crisis Output

In Slovakia, a total of 639,000 cars were churned out from car plants last year. The figure even topped the pre-crisis output of 575,000 as seen in 2008, head of Slovakia's Automotive Industry Association (ZAP) Jozef Uhrík has told. He added that, based on reports from the car plants, 2012 should see an even higher number – 780,000 cars.

The ratio of the car industry in the country's industry as a whole has been on a constant rise, too – from 34.3 percent in 2008 to last year's 39 percent. The plants in Slovakia – Volkswagen in Bratislava, PSA Peugeot-Citroën in Trnava and Kia in Žilina – rank among top quality and most advanced plants in the world, said Uhrík. This is why the individual car manufacturers place the production of their top-notch models in Slovakia.

The competitiveness of the sector in Slovakia is also pre-conditioned by a set of system-based changes, particularly in the areas of education, the legal framework and infrastructure. The car plants are seriously feeling the shortage of qualified workers, obstructions in their investment initiatives and a lack of a road network – especially highways – as one heads east in Slovakia.

Slovak Banking Sector Profitable

The net profit of Slovakia's banking sector reached almost X142 million in the first quarter of 2012, down X32.8 million year-on-year, the National Bank of Slovakia (NBS) announced on Monday. However, Slovak banks posted a total operational loss of X78.09 million, which was almost twice as much as in the same period of 2011, when the operational loss stood at

30.326 million. Operating expenditures reached more than X294 million in 1Q12, with depreciation amounting to X9.551 million and amortisation reaching almost X6 million. Net interest income of Slovak banks stood at X123.5 million in the January-March period. Meanwhile, net fee and commission income reached more than X187 million.

Stories and photos by TASR.

Bratislava Region Attracts Tourists

A total of 879,878 people visited Bratislava region in 2011, which represents a rise of 14.6 percent on an annual basis, the Statistics Office has announced.

The share of foreign tourists stood at 63.6 percent. The region accounted for 24.6 percent of all those holidaying in Slovakia as a whole and for 38.3 percent of all foreign visitors to the country. The average number of nights that tourists, both Slovak and foreign, spent in the Slovak capital in the aforementioned period was two. For foreigners alone the number stood at 1.8 nights. For

Červený kameň Castle

the country as a whole, the figures stood at 2.9 and 2.8 nights, respectively.

When it comes to foreign countries of origin, visitors from the Czech Republic were top on 18.5 percent, followed by Germans (10.3 percent), Poles (7.2 percent), Italians (6.2 percent) and Austrians (5.8 percent).

Rail Cargo and Airport Seeking for Partners

I won't object to strategic investors entering state-run rail-freight carrier ZSSK Cargo and M. R. Stefanik Airport in Bratislava (BTS), recently installed Transport Minister Ján Počiatek told media. „We won't prevent a strong strategic partner entering this sector as that's obviously what's needed,“ he said.

BTS Airport

The two aforementioned companies have launched tenders to find a consultant for the selection of a strategic investor. The competitions were launched by former transport minister Ján Figel, with Počiatek confirming that the tenders are going ahead. In line with Figel's plans, a strategic investor was to enter ZSSK Cargo this summer, while the airport was to be rented out for 30 years.

Firmy sa orientujú na organický rast

Ani veľmi priaznivé podmienky na transakcie zatiaľ nevedú veľké podniky k výraznejšej aktivite v predajoch a nákupoch firiem.

Voľné prostriedky spoločností stále smerujú predovšetkým do organického rastu. Vyplýva to z medzinárodného prieskumu investičnej dôvery uskutočneného spoločnosťou Ernst & Young medzi viac než 1 500 i vedúcimi pracovníkmi firiem z 57 krajín.

Súčasnú situáciu charakterizuje skôr opatrnosť, aj keď optimizmus na jar rástol.

V najbližších 12 mesiacoch plánovalo akvizíciu v apríli iba 31 % respondentov, zatiaľ čo ešte v októbri 2011 to bolo 41 %.

Slabá dôvera trhom

Čoraz viac firiem pritom zvažuje predaj v snahe nahromadiť hotovosť a obmedziť vedľajšie činnosti. „Súčasnú situáciu charakterizuje skôr opatrnosť ako dôvera trhu. Vďaka jednoduchšiemu prístupu k úverom a nahromadenej hotovosti majú firmy potrebné prostriedky, ich chuť investovať však brzdí neistota vo vývoji globálnej ekonomiky,“ vysvetľuje výkonný riaditeľ oddelenia transakčného poradenstva Ernst & Young v SR Jozef Mathia.

Optimizmus týkajúci sa hospodárskeho vývoja však podľa prieskumu rastie. O silnejúcej

dôvere celkovému ekonomickému vývoju vypovedajú faktory ako vyššie očakávané zisky, rast zamestnanosti, vyššia dostupnosť úverového financovania a skvalitnenie právneho prostredia. Dôvera v stav ekonomiky a podnikateľského prostredia stúpila najmä v USA, vo Francúzsku a Veľkej Británii.

Problémy eurozóny

„Celých 86 % respondentov pripúšťa, že problémy eurozóny stále negatívne pôsobia na činnosť ich firiem. Rastúca dôvera ekonomickej situácii tak môže stať na veľmi neistých základoch,“ varuje seniormanžér oddelenia transakčného poradenstva Ernst & Young v SR Martin Troják. Naopak, vieru

Najzaujímavejšie pre investorov na Slovensku sú telekomunikácie a nehnuteľnosti.

podnikov v celkovej ozdravenie svetovej ekonomiky posilnili optimistickejšie vyhladky amerického hospodárstva v porovnaní s koncom roka 2011.

Najviac odhodlania na akvizície majú spoloč-

nosti pôsobiace v sektore finančných služieb, biologických vied, ropného a plynárenského priemyslu, technológií a spotrebného tovaru. Ku krajinám, ktoré účastníci prieskumu v tejto súvislosti považujú za najperspektívnejšie, patria USA, India, Turecko, Rusko, Čína a Brazília.

Slovenský trh: rast akvizícií

Slovenský trh fúzií a akvizícií v roku 2011 kopíroval trend regiónu strednej a juhovýchodnej Európy, kde počet transakcií rástol a ich odhadovaná hodnota sa výrazne zvýšila. Celkovo bol v 11 krajinách regiónu zaznamenaný nárast počtu fúzií a akvizícií o 11 %, pričom hodnota zverejnených operácií sa zvýšila až o 48 %.

Najzaujímavejšími trhmi v tomto regióne z pohľadu akvizícií sú momentálne Poľsko, Turecko a Rumunsko. Odhadovaná hodnota slovenského akvizíčného trhu dosiahla 1,5 miliardy dolárov, pričom sa tu začína prejavovať trend menšieho počtu väčších transakcií. Z transakcií so zverejnenou hodnotou mali tri hodnotu nad 100 miliónov amerických dolárov, kým v roku 2010 túto hranicu neprekonala ani jedna transakcia. Najatraktívnejšími sektormi na Slovensku z pohľadu investorov boli telekomunikácie a nehnuteľnosti, pričom v okolitých krajinách boli na prvom mieste výroba a služby.

TA
Ilustračný obrázok: SXC

ÁNO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €/361,51 Sk

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

E-mail: Telefón:

Dátum: Podpis:

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky.

Možnosť objednania predplatného:
zaslaním vyplneného objednávkového kupónu na adresu:
Goodwill Publishing, s. r. o.
Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
faxom na číslo: 02/48 28 74 25
e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

Obohatené o **DMAE**

EXPERT na skvelú
pamäť, koncentráciu
a duševnú aktivitu

Máte ťažkosti s pamäťou?
Potrebujete zvýšiť svoj duševný výkon?
Chcete si zachovať duševnú sviežosť a aktivitu?

Užívajte GinkoPrim®MAX!

GinkoPrim®MAX obsahuje tri aktívne látky - **Ginkgo biloba**, **DMAE** a **magnézium**, ktoré pomáhajú podporovať duševný výkon a zachovávať aktivitu mentálnych funkcií.

Kedy je vhodné užívať GinkoPrim®MAX?

- počas poklesu mentálneho výkonu (ťažkosti s koncentráciou, krátkodobou a dlhodobou pamäťou)
- pri potrebe zvýšeného psychického výkonu
- pri aktívnej duševnej práci
- v staršom veku pre podporu mentálnych funkcií

Žiadajte v lekárni, na infolinke 0800 191 191 alebo na
www.ginkoprim.sk

WALMARK®

„VYUŽIŤ
SVOJU ENERGIU
ZNAMENÁ
PREMENIŤ
PONÚKANÚ
ŠANCU.“

Marta Bušovská
inžinierka jadrovej
elektrárne Mochovce

ENERGIA PRE **VZDELANIE**
ENERGIA PRE KRAJINU

Projektom Energia pre krajinu ponúkame študentom univerzít a technických škôl nové možnosti rozvoja ich talentu. Aj Marte Bušovskej prinieslo jej nadanie príležitosť podieľať sa na dostavbe atómovej elektrárne v Mochovciach a dnes pracuje na výsledkoch dôležitých pre nás všetkých. Využi aj ty svoj záujem alebo nadanie a zapoj sa do projektu ENERGIA PRE KRAJINU.

www.energiaprekrajinu.sk

 **SLOVENSKÉ
ELEKTRÁRNE**

 Enel

www.seas.sk